

Omagiu patriei, omagiu vieții, omagiu mamelor Planetei Pământ

Fotografii de VASILE MANECAN

Reportaj în pagina 2

Chemări mobilizatoare pentru înfăptuirea obiectivelor noii revoluții agrare

Ținută într-un moment în care se împlinesc trei sferturi de veac de la începerea marilor răscoale țărănești din 1907 și 20 de ani de la încheierea cooperativizării agriculturii, Plenara Consiliului Național al Agriculturii, Industriei, Alimentare, Silviculturii și Gospodăririi Apelor a dezbătut problemele privind pregătirea și desfășurarea în cele mai bune condiții a campaniei agricole de primăvară, stabilind, în același timp — pe baza indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a ansamblului de măsuri recent adoptate de conducerea de partid și de stat privind perfecționarea activității organizatorice, de producție și economico-financiare din agricultură — modul de acțiune pentru ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a activității privind realizarea planului de stat, a înfăptuirii noii revoluții agrare în țara noastră.

În magistrala cuvintare rostită în cadrul plenarei, secretarul general al partidului a adus un fierbinte omagiu țărănimii române, tradițiilor ei de luptă și muncă eroică pentru libertate, unitate și independență națională, pentru victoria socialismului, evocând în cuvinte calde și emoționante evenimentele de la 1907, subliniind semnificația istorică a marii victorii a încheierii, acum două decenii, a cooperativizării agriculturii, chemând oamenii muncii de la sate să-și valorifice din plin energiile și hărnicia în opera de înflorire a agriculturii noastre socialiste. „Îmi exprim convingerea — se spune în cuvintare — că toți membrii Consiliului Național, toate cadrele agricole, toate consiliile de conducere, toți oamenii muncii din agricultură, fără deosebire de naționalitate, toți cooperatorii, întreaga țărănime vor acționa cu înaltă răspundere și pricepere pentru realizarea sarcinilor de mare importanță ce le revin, că anul 1982 va marca un pas important în creșterea producției agricole, în înfăptuirea revoluției agrare — parte integrantă a dezvoltării societății noastre socialiste, a înaintării spre comunism“.

(Continuare în pag. 3)

ION CODRU

6 Martie 1945 — o victorie istorică a luptei maselor populare sub conducerea P.C.R.

Se împlinesc anul acesta 37 de ani de la instaurarea, la 6 Martie 1945, a primului guvern revoluționar democratic din istoria României, guvern în care clasa muncitoare avea rolul conducător. Retrăirea zilelor și nopților, a săptămînilor de înaltă tensiune revoluționară și patriotică care au precedat acest eveniment ne oferă prilejul să evocăm actul istoric de acum 37 de ani în contextul social politic al epocii și, în perspectiva timpului trecut, să-l plasăm pe coordonatele majore ale dezvoltării poporului nostru pe calea democrației și a socialismului.

Filele de început ale istoriei contemporane a României ne reamintesc, de parcă ar fi fost ieri, marile mitinguri și demonstrații de stradă desfășurate sub conducerea P.C.R. ca și de celelalte acțiuni revoluționare ale maselor: introducerea controlului muncitoresc în întreprinderi; exproprierea marilor proprietăți moșierești, ocuparea primăriilor și prefecturilor de către mase și instaurarea în fruntea acestora a propriilor lor reprezentanți. Referindu-se la ampla mișcare populară care se rostogolea înspre Capitala țării ca un tăvălug uriaș, măturînd din calea ei toate barierele ridicate de forțele conservatoare, ziarul „Semnalul“, în articolul intitulat „Măine începe lupta hotărîtoare“, scrie la 23 februarie 1945: „Primul ministru a primit știri că din mai multe orașe de provincie vor sosi la București zeci de mii de oameni... Trenurile care au plecat spre capitală sînt ticsite“. Și într-adevăr, a doua zi, la 24 februarie, pe lângă sutele de mii de bucureșteni, în aceeași luptă s-au aflat zeci de mii de oameni ai muncii veniți din împrejurimi, între care și numeroși țărani.

Marșul victorios al poporului nostru spre cucerirea puterii din mâinile burgheziei reacționare și prin aceasta a dreptului de a-și făuri liber, de sine stătător, viitorul său socialist și comunist, strînsa legătură dintre luptele sociale și politice din țară cu eroicele bătălii purtate de armatele române pe frontu-

(Continuare în pag. 3)

GHEORGHE ȚUȚUI

„Cauza e prea importantă ca să nu ne grăbim“

— Stimate tovarășe profesor Anastasatu, v-ați născut la Corabia, ați urmat liceul la Rîmnicu Vilcea, ați făcut facultatea la București și ați început cariera universitară la Cluj! N-ați fost, s-ar zice, prea stabil, da?

— E adevărat, viața m-a purtat de ici-colo, dar asta a fost demult. Din 1963, cînd am dat concurs de profesor, mă aflu la București. Din 1964, sînt șef de catedră, din 1970, director al Institutului de fiziologie. Am urmat, altfel vorbind, două linii, una spitalicească și alta didactică, și am urcat, în fiecare, treaptă cu treaptă. După 1943, anul terminării facultății, am fost preparator, asistent și șef de lucrări la Cluj, pe lângă Leon Daniello, cel dintîi profesor de fiziologie din medicina noastră. După o conferință la Timișoara, luată tot prin concurs, am devenit eu însumi profesor. Pe linie de spital, am fost intern prin concurs, șef de serviciu prin concurs, medic consultant, medic șef și, din 1950, primar.

— Cum se zice, scurt și cuprinzător, o viață om în cîteva rînduri. Ca unul

care ați susținut, din cîte am înțeles, o sumedenie de concursuri, considerați că sistemul acesta, la care s-a mai renunțat, ar merita repus în drepturi?

— Sistemul e, fără îndoială, cel mai obiectiv, ca o sită care cerne. Sînt pentru el, dar aș merge chiar mai departe și aș afirma că alegerea colaboratorilor ar trebui să fină mai mult seama de aprecierile șefilor de catedre. Să hotărască o comisie din cadrul catedrei, a disciplinei, iar promovarea să se facă cit mai timpuriu și, în orice caz, pe baza muncii, a unor rezultate concrete. Poate că azi, în condițiile în care numărul studenților incluși în stagiul clinic e mai mare ca oricînd, internatul și externatul sînt forme depășite, dar o selecție cit mai timpurie se impune în ideea folosirii cit mai eficiente a virfurilor, a elementelor mai dotate. O formație i se cere, nu-i așa, unui medic de circumscripție și alta, e sigur, unui medic cuprins în cercetare sau unui cadru didactic. Aceștia din urmă se cade să fie, ca să mă exprim așa, cu un cap deasupra.

— Care au fost măștrii dumneavoastră?
— Ziceam că profesorul Daniello a fost cel dintîi profesor de fiziologie, el

(Continuare în pag. 9)

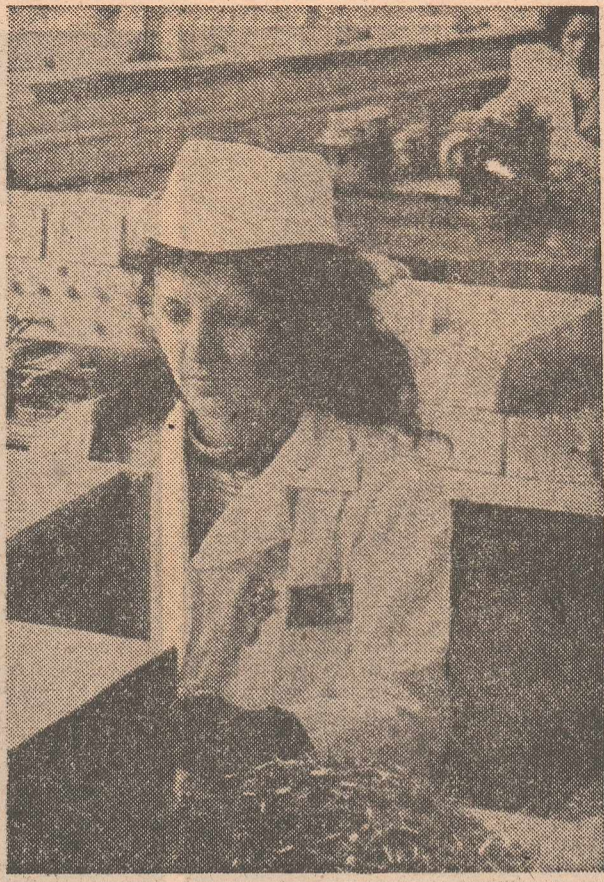
OVIDIU IOANIȚOAIĂ

27 în căutarea unei locomotive cu abur

(Fotoreportajul în pagina 7)

ANUL XXXI (1395) Vineri 5 martie 1982

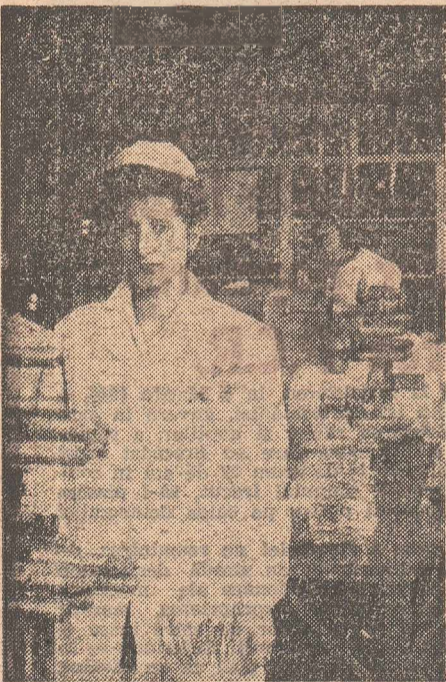

**Un mărtişor
sub ecusonul
de elită
al electronicii
româneşti**

Intr-o întreprindere avînd circa 70 la sută forţă de muncă feminină, așa cum e I.P.R.S. Băneasa, dis-de-dimineață se scurge prin fața fișelor de pontaj aproape două mii cinci sute de femei, pe care autobuzele I.T.B.-ului le lasă chiar în poarta fabricii, cale de vreo 15 kilometri din centrul Bucureștiului. Te întrebi cît de deosebită este pentru ele ziua de 1 Martie, în care am făcut reportajul de față, sau cea de 8 Martie, care urmează nu peste multă vreme. Intrăm într-o secție, i se spune „2700”, sau de componente electrice pasive, și cunoaștem cîteva operatoare, Mariana Contan, Violeta Dumitru, Elena Ghiocel (un nume, iată, parcă predestinat!), Mariana Monohaghidini, Florica Burcea, Mariana Matei sau Elena Istrate, toate robotînd atențe la fabricarea ori controlul electric al condensatorilor produși aici. Poartă toate, desigur cu o anumită mîndrie, cel puțin un mărtişor agățat sub ecusonul reglementar, iar la fereastră, într-un pahar ori o cană, se pot se dorește privite mai multe buchețele cu ghiocel și albastrele. Ziua e, la urma urmei, una aproape la fel cu celelalte, deși în aer plutește totuși o atmosferă anume, legată poate de cochetăria fetelor ori de atenția cu care băieții, puțini aici, e drept, în general reparatori ai mașinilor la care se lucrează, se poartă în aceste zile. Am spus „fete” și „băieți”, asta pentru că media de vîrstă, deși a cam crescut în ultimii ani, nu trece decît puțin de 26 de ani, dar asta nu trebuie să excludă femeile mai vîrstnice, între care unele sînt de la înființarea întreprinderii. Una dintre acestea este chiar Doina Didiv, de 20 de ani la I.P.R.S., acum director tehnic al unității. A absolvit facultatea în 1959, fiziciană ca meserie, un an a lucrat ca redactor la o editură de specialitate, dar a plecat în producție, mai întîi la secția Întreprinderii Electronice, din care avea să se desprindă, în 1962, unitatea de astăzi. A fost atunci, acum două decenii, ingineră din prima generație de „semiconductoriști” din țara noastră, într-o vreme cînd nici nu se prea știa la noi ce e aceea, toată fabrica avea doar cam 600 de muncitori, apoi șefă de linie tehnologică, șefă de secție vreo 10 ani, iar acum e director tehnic, are o fetiță, Bogdana, elevă la Liceul de informatică, a crescut, cum zice, și îmbătrînit odată cu uzina... Allam că din cei în jur de 600 de oameni ai unității care lucrau în 1962, 390 sînt și acum în întreprindere, după două decenii, pregătindu-se pentru sărbătorirea ce va avea loc în iunie, lucru care spune mult despre stabilitatea la locul de muncă.

Tovarășa directoare ține mult să ne vorbească despre „echipa de oameni care lucrează la noi”, specialiști pricepuți ca ingineră chimistă Liliana Staicu, șefa de linie Doina Dan, tehnologul de linie Magdalena Gheorghiuță, șefa de atelier Carmen Nan, ori pur și simplu muncitoarele Maria Costache, Paula Ionescu, Eugenia Andrei, Viorica Martiș și Irina Grigorescu, ultimele trei fiind și fruntașele pe întreprindere ale anului trecut. Alături de acestea, ca și de altele, cu aceleași merite, nu se cade să uităm nici numele tovarășelor Elena Manolescu, secretara comitetului de partid, Iustina Grigore, președinta comitetului sindicatului, ori Georgeta Sîrbu, președinta comisiei de femei din întreprindere, care se bucură și ele de stima întregului colectiv, după performanțele funcțiilor pe care le ocupă. „Sîntem o echipă conștientă, spunea tovarășea directoare, că de piesele, de calitatea produselor noastre se leagă foarte strîns calitatea produselor pe care le fabricăm noi. Avem un program de lucru foarte accentuat, produsele noastre sînt cele mai bune de asemenea și în țară, și în străinătate. O reducere în producție a avut-o în anul '63 la sută, în timp ce în anul '64 s-a înregistrat o creștere de 100 la sută. Calitatea produselor noastre este foarte bună, noi suntem o echipă conștientă și muncitoare”.

**Omagiu patriei, omagiu vieții,
omagiu mamelor Planetei Pămînt**

Chemări mobilizatoare pentru înfăptuirea obiectivelor noii revoluții agrare

(Urmare din pagina 1)

Ideea de bază care străbate atât cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, cât și dezbaterile din cadrul plenarei, hotărârea adoptată, este necesitatea de a acționa cu fermitate, mobilizând toate forțele materiale și umane de care dispunem, pentru a îmbunătăți radical munca în agricultură și în celelalte sectoare legate de ea pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a prevederilor planului. În acest scop sînt scoase în evidență numeroase obiective și sarcini.

Astfel, de o importanță excepțională este folosirea integrală a suprafeței arabile de care dispunem. Aceasta presupune acțiuni energice, în toate unitățile, în vederea eliminării excesului de umiditate din sol, în vederea funcționării corespunzătoare a rețelelor de desecare și evacuare a apelor, mobilizându-se la aceste acțiuni toți locuitorii satelor, toate mijloacele mecanice necesare. Aceasta presupune, de asemenea, măsuri hotărâte pentru cultivarea fiecărei palme de pământ din cimp, a terenurilor din plantațiile de vii și pomi care se pretează la culturi arabile, a suprafețelor din incintele unităților agricole și din fermele zootehnice, a terenurilor din vetrele satelor și din curțile cetățenilor.

O condiție esențială pentru obținerea de recolte bogate o constituie folosirea semințelor din soiuri și hibrizi de mare productivitate. De aceea, s-a subliniat la plenară, este imperios necesar ca forurile de resort să acționeze hotărât pentru ca întreaga cantitate de sămînță să fie asigurată în structură stabilă și din soiurile și hibrizii zonați, astfel ca în fiecare unitate să se folosească numai semințe cu valoare productivă ridicată. În același timp, trebuie respectate cu strictețe normele la hectar stabilite prin lege, pentru a se realiza densitățile optime la fiecare cultură, precum și prevederile cu privire la amplasarea corectă a culturilor, corespunzător asolamentelor stabilite.

Probleme de cea mai mare importanță stau în fața zootehniei, sector de importanță vitală al agriculturii noastre. Realizarea obiectivelor de plan în acest sector necesită acțiuni hotărâte în vederea creșterii efectivelor la fiecare specie și a productivității animalelor, prin aplicarea tuturor măsurilor menite să transpună în viață noua concepție de creștere și exploatare a animalelor, corespunzător tradiției existente în țara noastră și ținind seama de posibilitățile de folosire a experienței care s-a impus pe plan mondial.

Legat de zootehnie, în prim plan apare chestiunea asigurării furajelor. Pe linia indicațiilor date consecvent și cu deose-

bită competență de tovarășul Nicolae Ceaușescu se impune sarcina de a însămița cu furaje întreaga suprafață prevăzută, în cadrul căreia urmează să crească substanțial ponderea leguminoaselor, a furajelor suculente, care asigură un număr mare de unități nutritive pe unitate de suprafață, au un conținut ridicat în proteine. Pentru furajarea porcilor se prevede însămițarea a 100 000 de hectare cu porumb destinat recoltării timpurii, știuteleii rezultată urmînd a fi măcinați și introduși în hrana animalelor încă din luna august. Totodată, o atenție sporită se cere acordată îmbunătățirii producției pajistilor naturale, precum și organizării utilizării intensive a acestora, asigurînd folosirea lor în hrana taurinelor la îngrășat, a vacilor cu lapte și a ovinelor pe toată perioada de vegetație.

Un rol important în aprovizionarea populației revine și industriei alimentare, al cărui principal obiectiv, după cum s-a subliniat la plenară, trebuie să-l constituie valorificarea superioară a materiilor prime agricole, îmbunătățirea calității produselor și diversificarea acestora. Ca și în alte sectoare economice, în industria alimentară se impune ca eforturile să fie îndreptate cu precădere în direcția reducerii consumurilor specifice de materie primă și materiale, în direcția creșterii productivității muncii, economisirii resurselor energetice și reducerii tuturor cheltuielilor, a prețului de cost, asigurîndu-se astfel creșterea rentabilității în fiecare unitate a acestei ramuri industriale.

Tot în vederea atingerii scopului final al tuturor măsurilor luate — buna aprovizionare cu produse agroalimentare — trebuie relevată necesitatea realizării în întregime a contractărilor și achizițiilor de produse agricole vegetale și animale. „Trebuie să fie bine înțeles — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cu-

vîntarea rostită la plenară — că, în cadrul dezvoltării armonioase a celor două sectoare de bază ale economiei românești, industria și agricultura, schimbul de produse trebuie să se realizeze în așa fel încît industria să asigure la prețuri stabile produsele industriale necesare, inclusiv mașini agricole, produse chimice și altele, iar agricultura să asigure produsele agricole animale și vegetale necesare bunei aprovizionări a populației, tot la prețuri stabile. Aceasta reprezintă o cerință obiectivă a unei dezvoltări armonioase, fără contradicții, a societății noastre socialiste, a unor raporturi sociale stabile între oraș și sat, a întăririi alianței dintre muncitori și țărani”.

Cuvîntarea secretarului general al partidului la Plenara Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodăririi Apelor constituie un program mobilizator pentru lucrătorii din agricultura noastră, pentru toți oamenii muncii. După cum se subliniază și în hotărîrea plenarei, însufleții de înflăcărata chemare adresată de tovarășul Nicolae Ceaușescu oamenilor muncii de la sate de a-și valorifica din plin energia și hărnicia în opera de înfăptuire a obiectivelor noii revoluții agrare, de înflorire a agriculturii noastre socialiste, mecanizării, cooperării, muncitorii din unitățile agricole de stat, tehnicienii, inginerii și medicii veterinari, toți locuitorii satelor vor munci fără preget, cu înaltă răspundere, cu dăruire și spirit de abnegație pentru valorificarea deplină a potențialului de producție al pămîntului și al bazei tehnico-materiale, pentru realizarea unei producții cât mai bogate, care să asigure satisfacerea consumului populației, acoperirea altor nevoi ale economiei naționale, pentru creșterea contribuției agriculturii la progresul general al țării.

Opinia unui alegător

Nu mai am cuvinte

Zilele trecute m-am întilnit cu un grup de studenți brașoveni și trebuie să spun că am plecat recomfortat sufletește. Generația tină și de toată isprava, viitorul țării se află pe mîini bune, putem privi cu mare încredere acest viitor. Prima concluzie: se gîndește liber și mai ales din ce în ce mai liber de prejudecățile inhibante care ne-au făcut nouă, la timpul nostru, atîta rău. Se pun întrebări care atestă curiozitatea omului competent și dorința clarificării pe temeiul obiectivității, dincolo de fardul conjuncturii și mai ales cu o vizibilă cunoaștere a realității sociale a țării și cu o vie implicare în destinul acestei realități. Ascultîndu-i, îmi dădeam seama cît de datori sîntem încă noi față de tinăra generație și de cîte ori, din nefericire, ocolim, în dialogul cu ea, adevărul spus cîntit și răsnicit și de cîte ori încercăm să-i facem pe tineri să înțeleagă că, obiectiv, e uneori necesar să ne facem că nu vedem adevărul sau să-l ignorăm, măcar în cazul unor ocazii cînd festivismul păgubitor ne ține cu obraji roșii de optimism de paradă.

O întrebare privea filmul românesc de azi și neputința lui de a trece granița și raportul dintre el, așa cum este, și cronica așa-zisă de specialitate care lasă mai mereu să

se înțeleagă că totul e cum nu se poate mai bine, ca și cînd România ar fi pioniera cinematografului, nicăieri în lume nu s-ar mai face filme și nimeni n-ar ști că se poate face și film capabil să fie unanim recunoscut.

Acești oameni tineri au nevoie de sinceritatea deplină a dascălilor, de răspunsuri fără echivoc, de principii nealterate, de dialogul curat.

A doua concluzie: nevoia de dialog nu e întotdeauna susținută de exercițiul cel mai inspirat. Se vede limpede că în învățămîntul nostru, și de toate gradele, chestiunea obișnuirii elevului și studentului cu dialogul, dincolo de catedră, în spațiul ideologic propriu-zis rămîne un capitol deschis. Asta înseamnă și că profesorul nu-și depășește interesul pentru colocviul prevăzută sau pentru examenul semestrial și că dincolo de „materia de specialitate” acest dialog este, dacă nu brutal, în orice caz cu indiferență, întrerupt. O generație tină și însă, atît de aptă pentru învățămînt și, în general, cultură, produsul unei societăți care a făcut enorm pentru condiția nivelului de trai la scara unui popor, are nevoie de combustie spirituală și ea nu poate să se reducă la consumul de informație „de specialitate”. Un inginer de la T.C.M., facultatea luată cu asalt în toate centrele universitare, expresie directă a procesului de industrializare intensivă, va putea fi, cu siguranță, un bun constructor de mașini și utilaje și un bun întreprinzător al acestora, dar el, din facultate, e cazul să iasă categoric superior, ca gîndire, față de un maistru la fel de bun poate, prin

experiență, ca un inginer. Ce se cere acum, după opinia mea, este o grijă sporită față de universul spiritual al acestei generații, față de capacitatea ei de a se angaja într-o bătălie cu o conștiință superioară răspunderii stricte și imediate pentru perfectă însurubare a unui șurub, ca să zic așa. Acest univers presupune exercițiul cunoașterii prin dialog, consolidarea demnității atitudinii prin dialog, cîștigarea curajului opțiunii prin dialog. Dar dialogul trebuie cultivat de profesor în primul rînd, de organizația politică prin liderii ei, de societate în ansamblul ei. În primul rînd se află însă profesorul. Stingăcia dialogului la studentul de azi, ca să mă refer la studenții doar, se va amplifica în viața socială, chestiunea opțiunii se va pune și ea atunci cu stingăcie, în sfîrșit, demnitatea va fi și ea mai stingăcie. **ACCEPTAREA SOLUȚIEI IMPOTRIVA EVIDENȚEI** mai înlesnită, din nefericire, lipsa deciziei favorizată etc. etc.

Rolul dialogului în viața socială devine azi din ce în ce mai hotărîtor și cu atît mai mult cu cît sîntem chemați, pe bună dreptate, să ne asumăm întreaga răspundere a destinului nostru social și politic. ...Sigur că în programul alcătuit cu atîta dăruire pentru mine, de studenți, a fost înscrisă și o vizită „în Poiană”. Un decor de crăciun al copilăriei făcuse Poiana neverosimil de frumoasă. Dar eu urcam în Poiană pe vestita șosea în serpentine și tot farmecul decorului se prăbușea în miile de spărturi ale asfaltului încit mila față de biata mașină, microbuz Iranațional, era mai puternică decît bucuria.

Nu este însă vorba numai de mașina cu care urcam noi; toate mașinile, mari și mici, autobuzele O.N.T., automobile de stat și particulare, autodube etc., etc., treceau prin acest purgatoriu, și sînt sigur că suspensiile lor și cutiile lor de viteze și caroseriile lor nu puteau să nu se uzeze cu o viteză de cîteva zeci de ori sporită față de calculul inițial.

Șoferul microbuzului, un om și el tinăr, un băiat deștept și cu o experiență de viață destul de bogată, vîzîndu-mă crispat de drama șoselei, intră direct și deschis în dialog cu mine:

— Nu vă puteți da seama ce pagube se produc acum și cu ce mîine! de pe urma unei așa-zise economii cînd a fost, cu proastă zgîrcenie conjuncturală, făcută șoseaua asta. Nu vă puteți da seama! Ca să spun așa — zice el, nu mai am cuvinte...

„Ei bine, acest nu mai am cuvinte este expresia cea mai pregnantă a lipsei de exercițiu în cazul dialogului. Fără dialog nu mai ai cuvinte sau ajungi să nu mai ai cuvinte...”

Dacă inginerii care au construit șoseaua erau liber exersați în ceea ce privește dialogul ar fi găsit cuvinte să spună tare: Nu e nici o economie, tovarăși, să facem repede și, chipurile, economic șoseaua asta pentru că strîcîndu-se repede, va strica la rîndul ei atîtea mașini încît atunci ne va fi greu să calculăm paguba.

Repet: să cultivăm cu ambiție dialogul ca să găsim la timp cuvintele cu care să comunicăm cîntit și responsabil.

DINU SĂRARU

6 Martie 1945 — o victorie istorică

(Urmare din pag. 1)

rile războiului antihitlerist, evidențiază deopotrivă energiile uriașe pe care le declanșează lupta pentru o cauză măreață, ca și înalta capacitate politică și forță organizatorică a partidului comunist, mobilizator și conducătorul acestei uriașe ridicări populare.

Referindu-se la aceasta, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că victoria de la 6 Martie 1945 „este rodul luptei eroice a clasei muncitoare, aliată cu țărănimea, cu intelectualitatea și celelalte categorii sociale, a luptei unite a oamenilor muncii români, maghiari, germani și de altă naționalitate, desfășurată sub conducerea Partidului Comunist Român”.

„Victoria de la 6 Martie — subliniază în continuare secretarul general al partidului nostru — nu a venit de la sine și nici nu a fost adusă din afară; ea a fost cîștigată prin luptă, prin jertfe grele date de forțele revoluționare și democratice din România”.

Văzut nu numai ca un moment culminant al luptelor revoluționare, de masă, declanșate de victoria insurecției naționale armate antifasciste și antimperialiste din august 1944, instaurarea guvernului de la 6 Martie 1945 reprezintă totodată și o largă deschidere spre viitor, spre acel viitor liber și fericit pentru care Partidul Comunist Român încă de la făurirea sa militase cu o consecvență neabătută.

Raportînd sarcinile noului guvern la acest viitor, dr. Petru Groza, premierul guvernului de largă concentrare democratică instaurat la 6 Martie 1945, arăta următoarele: „Vrem să dăm poporului român, cheazăia unei dezvoltări libere, ba-

zate pe dreapta participare a maselor la bucuriile și îndatoririle vieții, vrem să stîrpim privilegiile provocatoare, vrem să deschidem uriașul rezervor al energiilor naționale și să asigurăm liberă circulație valorilor reale, care stau strînite sub nedrepte așezări sociale, vrem să asigurăm statului român o certitudine ferită de jocul capricios al politicii internaționale, în care popoarele mici riscă să fie atrase și sfîrimate...”

Privind victoria de la 6 Martie 1945 ca un moment de referință pentru hotărîrea și devotamentul cu care poporul român s-a angajat pe calea indicată de partidul comunist, putem aprecia, acum, după trecerea anilor, că marile speranțe investite atunci de masele largi populare în conducerea luptei lor de către P.C.R. au fost pe deplin justificate.

Victoria deplină și definitivă a socialismului în România, transformarea țării noastre dintr-o țară agrară înapoiată într-o țară cu o industrie și o agricultură în plină dezvoltare, lichidarea oricărei exploatare și asupririi sociale sau naționale, ca și marile realizări obținute îndeosebi după Congresul al IX-lea al P.C.R., sînt tot atîtea jaloane ale drumului parcurs de poporul nostru, de la stadiul de înapoiere politică și economică în care ne aflam la 6 Martie 1945, pînă la civilizația socialistă de astăzi. Evident, acest drum, nu a fost întotdeauna ușor și nici presărat numai cu succese. El a fost însă parcurs cu dirzenia, demnitatea și hotărîrea pe care ni le-a dat justetea cauzei noastre, încrederea în propriile noastre forțe și în conducerea poporului de către Partidul Comunist Român.

În acest număr reproduceri după lucrări ale pictorului C. RESSU

ȚĂRAN — ETERNITATEA

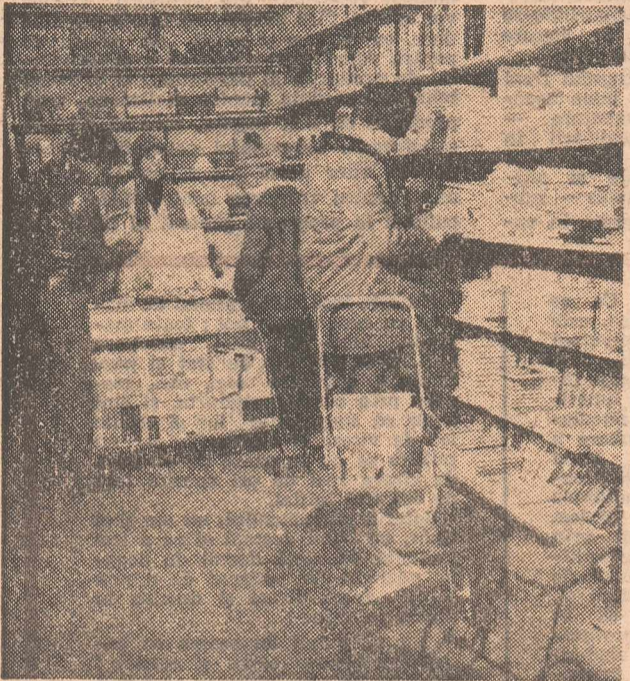

Sint sate pe care nu le știu decit satele din preajma lor.

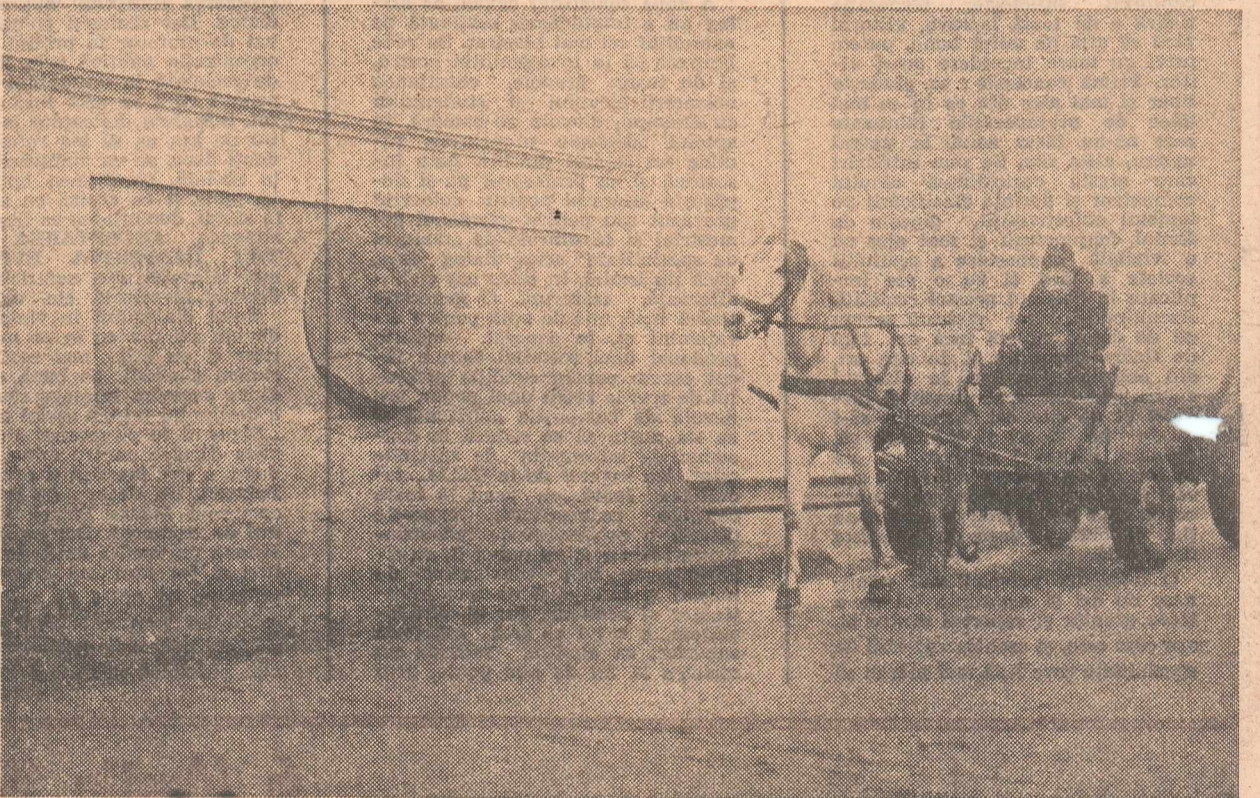
Călugăreni nu este unul dintre acestea. Numele lui este cunoscut de-o țară, pretutindeni acolo unde copiii învață din cartea de istorie deschisă pe pupitrul băncii de școală că, în ciuda anilor lor puțini, ei trăiesc de foarte mult timp, pretutindeni acolo unde simburile mirat și dulce al copilăriei lor se desfercă și își întinde rădăcinile în pământul acestei țări pe unde vrerea întâmplărilor mai vechi sau mai noi a făcut ca istoria să-și grăbească rindurile într-o încheștare de luptă ori să-și destindă coarda arcului și să-și așeze alături săgeata în, de obicei, prea scurta durată a unei vremi de pace.

Și într-un caz și într-altul, atunci când inima țării și-a iclinat bătaia către unda de răcoare a Dunării, drept către sud și în calea soarelui, ea a simțit în pinza albă a luminii, ca într-un ștergar, mirosul de piine al grului, Călugărenii aflându-se întotdeauna acolo, la datorie, neașteptând — ca să zicem așa — să i se bată cu creionul în poartă pentru a i se reaminti acea datorie despre a cărei împlinire ar putea cel mai bine să vorbească faptul că de vreo douăzeci de ani încoace producția agricolă a comunei a sporit de aproximativ zece ori iar valoarea acestel producții a ajuns astăzi la vreo sută de milioane de lei.

Dar, zicem și noi odată cu Nicolae I. Ider, primulul acestei comune ce se întinde în dreapta și stînga șoselei care coboară dinspre București către Giurgiu, descifrarea oricărui înțeles de statornicie și de temeinicie a vieții aici, la Călugăreni, s-ar cuveni să pornească din perspectiva ultimilor vreo douăzeci de ani, cită vreme mai mult de jumătate din cele 3400 de case s-au ridicat chiar în acest răstimp, după cum și rețeaua celor vreo

După ce, vreme de vreo cinci ani, a dat o raită prin lume, în cel mai adevărat înțeles al cuvintului, lucrînd ca șofer pe o mașină de transporturi internaționale și străbătînd pînă în inima Asiei și pînă la capătul dintre Atlantic și Europei, Gheorghe Bereu s-a reîntors la casa părintească din Călugăreni, la rosturile de care niciodată, mărturisește, nu s-a îndepărtat cu inima, ale muncii pămîntului. Cu alte cuvinte s-a reîntors la cealaltă meserie, în cultul căreia a fost crescut de tatăl lui, Stoica Bereu, care și el la rindu-i, asemenea multora din Călugăreni, s-ar mira dacă ar mai crede cineva că, țaran numindu-se, a rămas știutor al lumii doar atît cît i s-a arătat ea din drumurile pînă la pădure sau la cîmp, pînă la moară sau la primărie și, în cazul cel mai bun, pînă la București.

20 de ani de la cooperativizarea agriculturii

Cudalbi, între două acolade ale istoriei

Comuna Cudalbi este situată undeva în cîmpia Covurluiului, dincolo de Tecuci, megieșă cu Minjina — azi Costache Negri. Izvoarele scrise, cele arheologice, cronică Cudalbilor spun că așezarea s-ar fi întemeiat în timpul domniei lui Ștefan cel Mare. Oricum, trebuie reținut că a fost de la început o așezare mare de răzeși, peste care nimeni și nimic n-a trecut, doar timpul săpînd și dăltuind țaria, puterea și înțelepciunea acelor oameni. Vechile forme de organizare, chiar ale dreptului obișnuielnic răzășesc au rămas la cudălbeni pînă în zilele noastre, stingîndu-se în urmă cu aproape două decenii.

Avînd o moșie întinsă, cu pămînt mînos, ca pentru mîile de suflete care trăiau de pe urma lui, cudălbeni se asociau în familie, prin înțelegeri, pe bază de reciprocitate — dar mai presus de toate în cinste! — pentru a munci în cîmp. Ceea ce numim noi azi campanie agricolă, fie ea de primăvară, de întreținere a culturilor sau de recoltat, nu i-a prins pe cudălbeni niciodată șezînd pe cuptor, cu bucatele în cîmp. Era o chestiune de demnitate țărănească, izvorită din datoria sfîntă a muncii pămîntului, de a nu fi în urma celorlalți. de a nu pierde nici o boabă din piinea casei, a familiei, a întregii obști!

...Imi amintesc că nenea Matel, unul din mîile de cudălbeni, vecin cu noi, avea pe

lîngă cele cîteva hectare de pămînt și o gospodărie, ca atîția alții, cu o ogradă mare plină cu păsări, un ocol care-i asigură furaje proaspete pînă toamna tîrziu și o grădină în care bătrînul, moș Grigore, mai greoi, mai vlăguit de ani și de muncă, o ținea verde pînă cîdea prima brumă, cîrînd apă cu găleata, îndepărtînd buruliana din tablele cu ceapă, roși, usturoi, varză, cartofi.

Nenea Matel pleca cu ai săi de cu noapte „la deal” și se întorcea după apusul soarelui. Eram pe atunci copii, pînă la zece ani aveam în grijă animalele, după aceasta deveneam apți pentru alte munci, pentru prășit, secerat, cules fasolea. Dar pentru cite nu eram noi buni, spuneau provocatori părinții?! Și ne puneau la treabă! Noi deci, cei după zece ani, luam sapa de coadă și alături de cei mari ne încingeam la prășit, pe rîndurile de porumb în arșița soarelui, potolindu-ne din cînd în cînd setea, din apa călduță pe care nici bota, nici ulclorul nu reușeau să-i țină răcoarea fîntinii... Cînd plecam seara, unii dintre noi, mergeam în căruță, minînd boii sau vacile de la jug. Aceștia erau cei care se țînuseră la prășit alături de bătrîni. Ceilalți copii, care mergeau pe jos, pe lîngă căruță, erau „însemnați”, ei trăsuseră cam mult la umbră în cursul zilei...

Dar să mă întorc la nenea Matel și,

PATRIEI ROMÂNE

de unități comerciale și de prestări servicii dintre care o bună parte se îndestulă într-un pui de pădure rămasă la incinta comunei pentru a ajunge prin trădania localnicilor un parc în deplină-atea cuvintului, cu alei în marginea că-ora, la rind cu magazinele, se află loca-ful poștei celei noi și, mai încolo, clădirile iceului și-ale celor două internate. Chiar ntra satului s-a strămutat, în acest răs-imp, îndepărtându-se de Neajlov și înain-înd, casă cu casă, către intersecția cu drumul ce duce spre satele Brăniștari și Singureni, unde potrivit schiței de siste-nalizare se va afla centrul acestei co-mune bogate și prospere care niciodată, precum ne spune primarul Nicolae Haler,

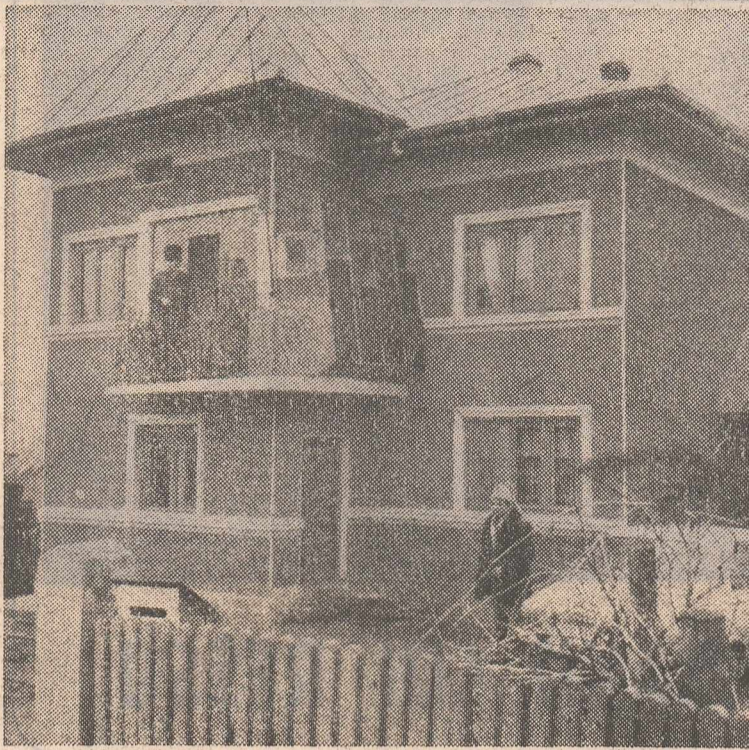

nu s-a grăbit să ceară „bani de la județ”, primăria avându-și bugetul ei după cum și-l au pe al lor, sigur și plin, toate instituțiile și întreprinderile de pe raza comunei în primul rînd C.A.P.-ul în cadrul căruia lucrează peste 1000 de oameni, adică nu mai puțini decît lucrau în 1962, în anul cînd la Călugăreni, ca în întreaga țară, se încheia acțiunea de colectivizare a agriculturii.

În această statornicie a oamenilor și a muncii lor, în această echilibrare cuminte a cumpenelor vieții, care a îngăduit comunei să trimită vreo 500 de oameni către muncile industriei dar să-și păstreze, în același timp, oamenii care-i sînt necesari pentru lucrul pămîntului, fără îndoială că se va cuveni să aflăm și o lămurire a felului cum această comună vrednică și vestită din Cimpia Română a știut să-și lege destinul de lucrarea rodnică a țării întregi, într-o istorie nouă și în pacea care singură a adus și aduce liniștea și bucuria făcerii piinii.

DUMITRU ELIADE

Fotografiile de VASILE MĂNECAN

prin el, la alte biografii comune cu a sa. Toată familia-i trăia de pe urma pămîntului. Îmi amintesc că spre toamnă încărcă cite o căruță cu orz sau cu griu, se ducea la Umbrărești la tirg și se întorcea de acolo cu două perechi de ghețe pentru prietenii mei. Mai făcea apoi un drum, pentru a cumpăra cele câteva cărți, cerneală, creioane și mai ales penițe pentru tocurile noastre din lemn, cu care ne caligrafiam lecțiile, penițele fiind pe atunci un mare lux. Cît de elegante ne erau gențile din carton sau din plăcaj, cu care mergeam la școală, în fața traistelor din țesătură de casă! Avea nenea Matei pămînt, gospodărie mare, dar casa tot goală îi era. Îmi amintesc că nu prea primea pe nimeni înăuntru, ci doar te ținea pe prispă afară, pentru a nu se ști că pereții îi erau goi. Era greu însă, ca după o trudă de o viață, să aibă oamenii, atunci, prin anii '50, ceea ce se cheamă azi casă mobilată. Sărăcia nu fusese eradicată, iar nevoile de tot felul, amplificate de războaie, de seceta din '47 erau, cum spuneau ai mei, la coarda casei... Cudălbenii mergeau vara la cîmp în picioarele goale pe pămîntul încins, iar alții mai cu „stare” purtau gumari, un soi de galoși din zilele noastre. Cînd venea iarna mulți colegi de ai mei veneau la școală în opinci, iar cei care nu le aveau, lipseau, neavînd cu ce se încălța.

...Peste cîțiva ani, venind în vacanță la bunicul, mă aflam de acum la orfelinatul din Galați sau, mai tirziu, la o școală profesională din Brașov, l-am găsit pe nenea Matei, ca și pe alți cudălbeni frămîntați de grija pămîntului care, prin asociere,

era de acum al cooperativei, condusă însă de unul care nu prea muncise în viața lui și care își dădea aere de vîtaf. Apoi, nenea Matei, alții ca el au ajuns să fie socotiți ca oameni avuți, cerul știe de ce și ce fel de avuție stăpîniseră! ? Atunci l-am văzut prima oară lăsînd ceva în pă-răsi-re : fîntina din fața porții. N-a mai curățat-o, nu i-a mai făcut ghizdurile, nu l-a mai uns roata. De ce, mă întrebam, nenea Matei nu repară fîntina, de ce lasă hambarele în paragină? De ce și alții fac la fel ca el? O lume se schimba, oamenii parcă-și ieșeau din rost deși mai tirziu aveau să înțeleagă noua lor calitate, dar în acest proces se abandonau și unele tradiții, unele valori de permanență ale satului, dragostea de pămînt, hărnicia. În satul meu S.M.T.-ul, atunci înființat, făcuse citeva fîntini din beton, la cooperativa se amenajaseră citeva hambare și pă-tule model, iar caii începuseră să fie sacrificați pentru că intraseră în arenă ka-deurile... Începea să pătrundă în capul oamenilor o idee nefastă, anume că ei nu vor mai face nimic, că totul vor lucra mașinile și că societatea se va alinia în spatele unui mare polonic.

...Parcă-l văd și azi pe bunicul meu, cel din partea tatei care, după ce n-a mai avut cai, a refuzat să instrăineze căruța, cu credința ancestrală că omul care lucrează pămîntul are nevoie și de animale și de atelaje. Și nu se înșela, dar el n-a mai apucat să vadă cum, în acești ani, satul se întoarce către valorile sale dintotdeauna, avînd cîștigul revoluției de partea sa. Truditorii din greu, dornici să aibă pămînt pe care să-l muncească toată

viața, cudălbenii își frîngeau convingerile în două. Încă din secolul trecut, după Războiul de Independență s-au îngrijit cu pentru pomenirea lor, cînd n-or mai fi, să aibă lăcașe sfinte, așa cum era timpul, iar pentru copiii lor, cu înțeleaptă cugetare că nu se poate să nu vină un timp mai luminos, au ridicat trei școli, chiar dacă vedeau că astfel se impunează bra-țele de muncă în toitul verii sau al toamnei.

...La cirna celor patru gospodării co-lective cite erau la început în Cudalbi, s-au perindat, e drept și oameni neînsem-nați, fără prestigiu gospodăresc, impuși după criteriul dogmatic, potrivit căroră cel care n-a agonisit nimic într-o viață de om, ar fi și cel mai bun gospodar. Eroarea se îndrepta, vrednicii satului tre-cînd, unul cite unul, să conducă obștea. Revoluția măturase definitiv sărăcia, îna-poierea, frica de ziua de mîine. Electri-ficarea comunei, becul din casă și de pe uliță au întărit încrederea în viață, în socialism, iar plecarea noastră, a copiilor, în grupuri tot mai mari la școlile de la oraș a convins că noua societate era toc-mai raza de lumină, întăreau nădejdea cudălbenilor în viitor.

Cu ce gînduri să fi părăsît nenea Matei satul, urmîndu-și feciorii în marele oraș dunărean, n-am aflat nici pînă azi. Pe lo-cul vechii lui gospodării se află acum o alta mai mică, cochetă, dar fără grădină, fără hambar, fără fîntină. Cîteva palme de pămînt tot ar fi însă pentru nevoile casei! Dar gospodarul, se vede, preferă chioșcul de legume și fructe din piața comunei!

O panglică de asfalt străbate Cudalbi, pentru ca autobuzele de la Galați sau de la Tecuci să vină de mai multe ori pe zi, cu prieteni și consăteni de-ai mei, care azi sînt siderurgiști, navalști, construc-tori. În centrul comunei, ca o prefață a viitorului oraș agrar și industrial, au apărut un elegant cămin cultural, citeva blocuri de locuit, magazine și o școală cu laboratoare. Gîndul mă poartă însă și la foștii mei dascăli, mulți proveniți de la vechea școală normală, oameni care s-au legat și s-au stabilit în comună. Ei erau în respectul tuturor, nici înainte nu li se spunea, și nici azi nu li se spune, decît domnul învățător. Iată însă că unii profesori de azi, mai moderni, alții mai su-perficiali, fac orele de clasă între două autobuze, uitînd că ei înșiși, cei mai mulți, sînt de la țară, că au datorii față de sat.

...Unul din prietenii mei, băiatul mai mic al lui nenea Matei, după facultate s-a statornicit cu familia într-o așezare de pe malul Siretului, devotîndu-se satului, oamenilor cărora, imi mărturisea, le da-torează devenirea sa. Iată de ce mă în-torc cu gîndul la vatra de unde mă trag. Acolo, gustul piinii este ca și acum două decenii și nu cred că se va schimba vreodată! Acolo trebuie să răspund ju-decății celor care nu mai sînt, dar în fața cărora trebuie să vin deschis și pregătit a le da seamă, dacă n-am trădat încrede-rea lor, dacă nu m-am făcut, rătăcitor aiurea prin lume și prin viață.

AL. CRIHANĂ

Avem bucuria la Galeria Națională de o expoziție retrospectivă Camil Ressu așteptată cu prilejul centenarului de acum doi ani, împlinită la două decenii de la săvârșirea din viață a pictorului. Este un eveniment în viața spirituală a țării. Ne vorbește un clasic al sufletului românesc cu tăria șoaptei de geniu pe calea cea mai nevinovată care are șansele de a fi luată în seamă atunci când harul și-a găsit omul de-a-l constringe să se intrupeze în culoare sau cuvânt, fără să-i pustiască nesfârșirea.

Ressu face parte din generația de orientare profund națională care se pleacă asupra dimensiunilor ancestrale spirituale tainute de satul românesc. Este epoca Semănătorului, marcată de geniul lui Nicolae Iorga, care a pregătit Unirea tuturor Românilor în hotarele lor firești, întâmplată la 1918, pe jertfele de la Oituz și Mărășești ale satului românesc, ale căruia virtuți spirituale fuseseră candelă aprinsă a celor mai luminate minți române de la jertfa lui Tudor Vladimirescu încoace. Înrudirea lui Ressu cu Octavian Goga, bunăoară, amândoi plecați prin capodopere asupra țărănilor, a cosailor, a existenței de toate zilele a satului românesc în curăția lui, în ceea ce este veșnic viu în această matcă fără de veac a satului, urzit cosmic în jurul turlei din inima cimitirului, în jurul pruncului din brațele mamei, în jurul privirii acesteia miostive a mamelor noastre, a austerității portului acestuia arhaic și patriarhal în toată simplitatea lui.

Căci satul vorbește peste vreme înainte de toate cu putere coplesitoare, țărăni sunt cei care emană forță în lucrarea acestui pictor care rămâne.

Născut la Galați în ianuarie 1880, din părinții Constantin și Maria Ressu. Când avea 16 ani, tatăl său, de profesie magistrat, moare, iar viitorul pictor va veni la București pentru scurt timp, apoi la Iași, unde va urma școala de Belle Arte. Când împlinea 22 de ani, pleacă la München, ca și Luchian, odinioară, spre Paris, unde rămâne cinci ani hotărâtori pentru destinul său. Întors acasă în anul răscoalelor țărănești, înzestrarea profundă și măiestria însoțită pe măsura vocației îl vor îndrepta spre lumea pe care o cunoștea de demult, cea a satului românesc, a omului simplu de la țară, viețuind un spațiu spiritualizat prin veacuri de suferință devenite frumusețe.

Într-un sat, la Vlaici pe Argeș, din 1909 până în 1913, vară de vară, patru ani la rând, își descoperă lumea pentru care părea a fi născut să o exprime. Aici apar aceste capodopere legate de sat, numite **O inmormintare la țară, Peisaj de seară la Vlaici, În Reculegere, Țărăni din Vlaici, Liniște pioasă, Ciobani din Vlaici, Semănători** și altele peisaje asupra cărora vom reveni.

Iată această **Inmormintare la țară**, cea mai întinsă lucrare, ca dimensiuni, a lui Ressu. Este toată tradiția bimilenară a poporului nostru aici. Procesiunea este a unui popor venind de departe, care își continuă drumul în zarea viitorului. Față de moarte, atitudinea omului față de acest ceas este cea care vorbește aici.

Natura este proaspătă ca în ceas de sărbătoare. Pământul semănat și înverzit, totul este în ordinea cea roditoare. Cel care pleacă a lăsat în urmă totul în ordine și neprihană. Se vede casa albă în depărtare, pământul lucrat de mina lui și toată suflarea satului ducându-l pe un frate al lor. De fapt nu-l poartă spre undeva, ca ei să se întoarcă în mersul lor mai degrabă transpore drumul în care viii și cei duși sunt pelerini laolaltă. Este cuprins satul în ceasul înalt, solemn, când ia de știre fiecare de o povară insuportabilă de sine ce o poartă și îl poartă, propria lui moarte, care, iată, în ceasul hotărâtor, când se va întâmpla, și-o duc alții pe umeri, este dusă de ceilalți, de toată suflarea.

Această solidaritate uriașă a satului

ȚĂRANII LUI RESSU

face ca greul personal să-și poată desfășura sub ochii celorlalți dimensiunea spirituală. Pentru că există această solidaritate, pentru că este cu puțință ca oamenii să-și poarte greul unul altuia, poate lua proporții, un astfel de eveniment devine ceas înalt de prețuire în care se poate străvedea adâncul spiritual al unui popor.

Ei au pornit, sătenii, cu un mort în spate, spre cimitir — acesta-i începutul lucrării, dar pe drum, ieșind din sat, printre holde și ierburi și ciocirlii, se întâmplă o creștere fabuloasă, o transfigurare a întregii comunități, ceva începe să vorbească, încep să se audă țării și frumuseți nebănuite, se extinde timpul, este atins de o altă dimensiune, spațiul devine topos, crește și el și odată cu acestea este smuls din sufletul zugrăvului tot ce are el mai tainut, acel son innc, rapsodic, care cuprinde și înaltă toată făptura. Este deșteptată în sufletul omului cea dorință devenită puțință, ca în sufletul lui Michelangelo care cerea un munte ca să-și intruchipeze sufletul crescut urias, căruia nu-i mai ajung uneltele și măsurile lumii, când încep să ardă toate din dor de intrupare.

Ressu, sint sigur, nu știa încotro se îndreaptă cu această lucrare care ia proporții de epopee națională, odată cu trecerea vremii, în ochii urmașilor.

S-a declanșat în sufletul acestui zugrav, acolo, în sat, la cei treizeci și ceva de ani împliniți, aflat la ceasul sfânt al mărturisirii, ceea ce este melosul ascuns al celor mai bune intruchipări ale sale, toate legate de satul românesc.

I-ar fi trebuit poate spațiu mult mai mult ca să poată cuprinde ceea ce s-a deșteptat în inima lui odată cu pătrunderea sa cutezătoare în acel temenos, în acea regiune sacră și adesea impenetrabilă a întrebărilor ultime pe care mulți le ocolesc. Căci asta trebuia lămurit odată, ce se întâmplă, cum tră-

iește poporul nostru, cum rezolvă el această cea mai tulburătoare întrebare legată de moarte. L-au luat pe umeri bărbații voinici ai satului și au pornit și pe drum, la o cotitură de unde se poate vedea satul rămas în urmă, se surprind pe ei înșiși ușurați, svintați de lacrimi, se văd îmbrăcați curat în veșmint alb de sărbători, în straietele de cununie, așa cum se împodobesc ei rar, la marile praznice ale anului. Vin de departe, au fost vâmuți de atâtea frumuseți, norii albi i-au condus pe cale și zările acestea cutremurătoare, unduind de rodnice ale satului românesc. Deodată s-au pomenit pe drum, trei cite trei, strinși laolaltă, cei din față cu brațele vinjoase stringind ruda de lemn a prapurilor ce se scurg afară din pinză în dimensiunea uranicului: după puternicia lor, a prapurilor în bordo închis, cu inscripțiile sacrale ale tradiției în care sîngeră simbolul iubirii, ochiul cade pe pământ, unde fumează albastru, cu un azvienet de ciocirle cit un pumn de har împletit în trei, cădelnița cu jarul pe care se mistuie înmiresmarea de tămie. Ea, această mireasmă ridicată din pulberea drumului, este cea care hrănește din rădăcini procesiunea cu amurgul jertfelor și al luminii vechilor sanctuare, ea curăță locul, alungă durerile, este prodromică, înmiresmează calea ferind-o pentru călătoria de acum a sufletului. Ressu l-a cunoscut pe Millet în anii săi de studii în Franța, a știut cit de important este fiecare gest în lumea țărănească viețuind în puterea ritualului.

Pentru ca lucrurile să vorbească, pentru ca opera de artă să invie, să atingă sufletul, să invie pe perete, trebuie aduse acele amănunte ale inimii, acele pietre de poticnire ce saltă întregul în spirit. O lucrare ca aceasta, legată de ceasul cel mai teribil de viațuire și al neamului românesc, asupra căruia s-a născut Miorița la urma urmei, trebuia cu foarte multă grijă înarmat, înzăuat cu toate

puterile și mărturiile arhaice, ca întregul să poată deveni răscolitor de conștiințe.

Ochiul cade apoi pe cartea închisă deasupra fumului de pe jertfelnicul de încheiată sub peceti, ea de fapt fiind mormintul spre care se îndreaptă tot satul. Ea este cuibul vulturelui, cartea care a înscris în urnele, în scripturile ei viața omului, ea este mormintul, singurul care poate încapa viețuirea nepieritoare a omului, din care va fi strigat din cuvânt la viață. Cartea vieții s-a închis și pecetluit. Dealtfel, căciula pe singurul creștet acoperit, al Păstorului satului, semnifică același gând ce-l emană cartea de sub peceti.

Iar de la dreptunghiul cărții și al căciunii închise, lunecă privirea în văduh și odată cu părăsirea zării pământului, exact pe linia orizontului de unde încep frământările norilor, transpare hexagonul violet, ușor ca fulgul, al sarcofagului propriu-zis, devenit piatră prețioasă. Oamenii nu duc pe umeri un mort, ci o nestemată deșertată de moarte.

Acest ametist violet simbolizează suferința, ispășire este veșmintul de prohod al ceasului ispășitor. Cel dus are puterea expiatorie, în virtutea simbolului ce-l poartă încrustat peste osemintele sale al Crucificatului acului stauros arhaic ce brăzdează țintirimele geto-dacilor de două milenii, din epoca martirilor și catacombelor, până astăzi.

De pe rana acestei biruinți privirea se rotește pe linia de aur a pinzei și de la vinerea suferinței se luminează de sărbătoare, transpore zorii redeyenirii întruchipată în făptura cea mai zguduitoare a întregului tablou care este cea a maicii, singura femeie de aici, văduva rămasă după cel plecat, care duce greul simbolic al istoriei neamului nostru.

În redarea acestei făpturi, transpore puterea de transfigurare a artistului, fără de care opera de artă nu poate fi nta, transfigurare în sensul de metamorfoză, când dă năvală lumina albă cu zăpada, neprihănirea taborică, semnul slavei victorie legate de escaton de sfârșit de veac. Procesiunea de aici vine din trecut, crește dinspre sat spre cosmos, spre viitor, spre zorii resurecționali ai golului mormint, al giulgiului alb ca zăpada. Acestui convoi ce vine din trecut, femeia pare adăugată ca o străină, devenind astfel, pe măsură ce procesiunea lua dimensiunile reale, simbolice. Centrul, centrul, iradiind lumină nu-i soarele, nici ziua, ci albul neprihănit al uriașei năframă ce înfășoară ca o catapeteasmă, ca fața de masă imensă peste osemintele înfățișării. Peste făptura istovită de suferință a văduvei, peste trupșorul ei uscat de lacrimi și austeritate, peste pustia văduviei pogoară lumina neapropiată, inimăgnabilă, se vede, se simte, se pioăie precum degetele celui ieșit din minti, se pioăie roată și iată într-adevăr este ea întocmai învrednicită de straiul de nuntă, cea maramă tainuită în lada de zestre pe care a purtat-o atunci când mirele ei, omul ei, i-a strămutat zilele din veghea părinților la icoana viitorilor ei prunci aduși pe lume în suferință și privegheri pe vatra focului. Acea năframă de nuntă în care s-a văzut mireasmă împodobită cu ani în urmă o înfășoară acum iarăși, cu toată slava ei în care stăruie o stranie bucurie și mireasmă și ceva în plus, țesut de mina înlăcrimată a mamei, sale pe nerăbdarea copilei, este acum mai urias și neîncăpător și parcă mai înzăpezit, mai rece, mai străbătut de suflet, dar este același numai florile stinse de pe margini în triade s-au mai potolit, aproape s-au cuprins de albul ce le-a cotropit, încit toată broboda a devenit o nesfârșire a neprihănirii care simte ea prima oară că ar fi vrednică să o poarte. Căci un astfel de strai nu-i stă bine oricui, nu se cuvine să-l poarte omul oricând. Dar acum e Ceasul, de acum e vremea potrivită, se vede că a sosit anume și pentru ea ceasul nunții aceleia de care știa din măicuță bătrână cu briul de lină, din cîntările vechi de prohoade nesfârșite ce le știa mereu altora menite, dar astăzi iată este tocmai ea ce se simte atrasă, cuprinsă, înfășată de cea răceală ademenitoare, de acel suflu urias ce se străvede de dincolo de fulgere și furtuni ce licăre peste holde în fiorul vântului în zori ce mină norii și inspăimintă noaptea, turmele, ce face să se reverse ploile și peste buni și peste răi, se simte intrată într-o altă ogradă, în alt ocol decit cel al nunții dintîi, decit în pridvorul omului ei, într-o altă horă uriașă în țara fără margini este cuprinsă de cea slavă de la-nceput de lume nedată omului să o poarte, dar iată de acum pe umbrele ei simte fiorul acelei neprihăniri, acelei doxologii cosmice, a acelei slăvi a Părintelui Luminilor a Logosului ce o ia în ocrotirea directă a lui osemintele acesteia pustii văduvia ei săracă este coplesită de slava îngerească. Acest chip al văduvei însoțind copirșul bărbatului ei este poate cea mai realizată intrupare din toată moștenirea lui Ressu pentru că aici asupra acestei făpturi se pun întrebările ultime, nu multe cum ar spune Parsifal, dar cele mai zguduitoare în ce ne privește pe noi, oamenii.

Eroul acestei epopei este văduva, este acest triunghi picurat cu garoafe singurii triadice pe veșmintul de nuntă. Ceilalți împlinesc ritualul dar ea poartă nemijlocit povara desăvârșirii lui, ritual fără de care făptura de sine nu-și poate descifra măreția durerii și a izbăvirii.

In exclusivitate pentru revista „Flacăra”

Un regat pentru o locomotivă românească

27 de englezi în căutarea unei locomotive cu abur

Săptămîna trecută, un grup de 27 de englezi au venit în țara noastră ca să-și petreacă week-end-ul. Intregul traseu, întreaga excursie a fost organizată de către A.C.R. în colaborare cu Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor.

La sfîrșitul celor două zile, cu ajutorul inginerului Dan Zătreanu din cadrul M.T.Tc.-ului — conducătorul și ghidul excursiei — împreună cu economistul Marcel Crăciunescu de la A.C.R. am stat de vorbă cu Bill Alborough, șeful grupului de turiști englezi.

— De la început, ne-a spus domnul Bill Alborough, vă precizez că vin în România cu foarte mare plăcere. Este pentru a patra oară cînd mă aflu în țara dumneavoastră. În această excursie de două zile am căutat să aflăm noutăți legate de locomotivele românești cu abur. Vreau să vă spun că sînt investit în funcția de tour-director la clubul T.E.F.S. (To Europa For Steam) care numără în Anglia peste 1700 de membri iar în toată lumea cîteva sute de mii de adepți. Cu ce se ocupă în linii mari clubul? În primul rînd cu depistarea și cu studiul diferitelor tipuri de locomotive cu abur. Apoi cu conservarea acestora. Cred că unul din cele mai importante lucruri care trezește interesul la prima vedere este stabilirea atît în Europa cît și în toată lumea a diferitelor trasee turistice, de mare frumusețe și pitoresc, în care să fie introduse locomotivele cu abur.

— Trebuie să înțelegem că ne reîntorcem la tunicile locomotivelor de astăzi?

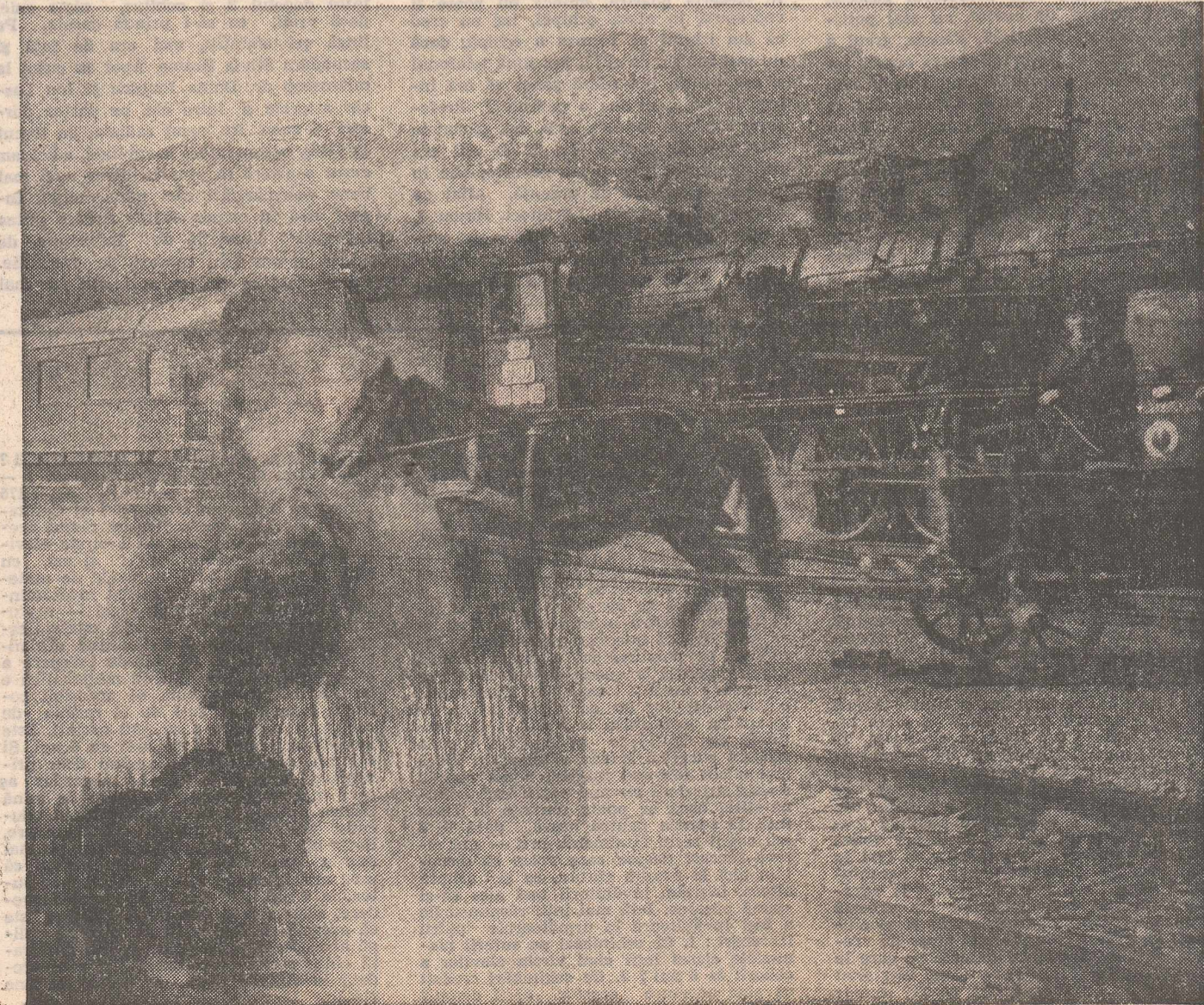
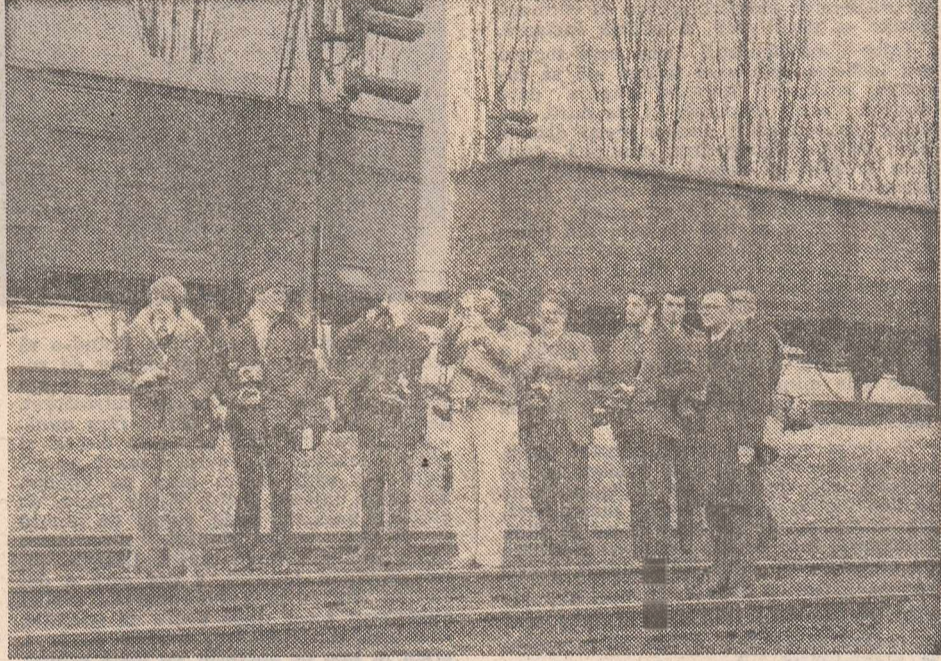
— Nicidecum. Progresul și noul își continuă drumul. Dar nu trebuie să uităm, cum ați spus, de bătrînele locomotive cu abur. Ele au existat, există și vor exista. După cum se știe, în Anglia, din 1968 nu mai sînt în circulație locomotive cu abur. Dar în ultimii ani, prin acest club al nostru s-au reintrodus peste 600 de locomotive cu abur, de diferite tipuri și din mai multe țări, pe 15 linii turistice. Acest fapt nu înseamnă că ne reîntorcem în totalitate la ele. Anul trecut s-au împlinit 150 de ani de la nașterea, s-o numim așa, a primei locomotive. În Anglia în diferite excursii și la muzee de locomotive s-au înregistrat, într-o singură zi, peste 250 000 de turiști. Este o cifră fantastică ce demonstrează că oamenii n-au uitat de minunea, să-l spunem așa, a secolului trecut.

— Să revenim la excursia făcută în România.

— Eu personal cunosc foarte bine România. Îmi place cînd sînt considerat, de multă lume de aici: „un prieten al României”. Am mai fost încă de trei ori și atunci am stat foarte mult. La vară mă reîntorc cu un grup foarte mare de turiști englezi și austrieci. Desigur, ați ghicit, tot pentru locomotive. Locomotivele românești, fabricate în urmă cu mulți ani la Reșița, sînt personale. La vechea locomotivă, cea de tip englezesc, nemțesc sau suedez, românii au modificat în mod esențial anumite lucruri pe care noi le considerăm foarte importante. Dacă cele amintite funcționează cu combustibil solid sau numai lichid, cele românești pot funcționa pe același tip, cu amîndouă felurile de combustibil. Să nu uităm că întreaga lume se află într-o mare criză energetică. Ei bine, locomotivele românești folosesc în mare parte combustibilul inferior. Este iar o realizare. După cum vedeți, acest club al nostru nu este numai un hobby. El este, fără să folosesc cuvinte mari, ancorat în realitate. Locomotivele românești au fost și vor rămîne unele din cele mai bune din lume. De aceea noi venim să le vedem. Este o mare bucurie pentru noi să fotografîm, să le filmăm și chiar, cum ați văzut, să le înregistrăm toate zgomotele. Cele de plecare, cele de mers, cele de frinare, oftatul motorului și bucuria mersului. Mulți din cei care au venit acum, de fapt s-au reîntors în România. Alții au venit pentru prima dată. Ne place foarte mult. Ospitalitatea, căldura, prietenia sînt lucruri care caracterizează poporul român. Cunosc foarte bine Ardealul — Sighișoara, Sibiu și Alba Iulia. Apoi Oravita, Anina, Reșița și litoralul. În aceste zile noi am văzut cîte ceva din Moldova. La vară ne vom duce în Maramureș și Bucovina. În hărțile noastre turistice am inclus multe trasee din România în care se pot face excursii cu locomotive cu abur. Sînt foarte multe lucruri pitorești, spectaculoase și de mare interes turistic. Si ar mai fi un lucru. În Anglia au loc, foarte des, tot felul de manifestări românești. Ne-am gîndit că la aceste prezente românești să fie prezente și cîteva locomotive românești. În acest sens avem promisiunea și în cel mai scurt timp, din cîte sîntem informați, se vor perfecți și formele pentru cumpărarea de către clubul nostru a unor tipuri de locomotive din România. Și parafrazîndu-l pe Shakespeare vă pot spune: „Sîntem gata să dăm un regat pentru o locomotivă românească”. Acest lucru ne-ar ajuta foarte mult în ceea ce dorim noi să facem: România să fie cît mai mult cunoscută în lume. Este o țară și un popor care merită acest lucru. Așteptăm cît mai curînd ca o locomotivă cu abur să pufie în Anglia.

— Bill Alborough, vă mulțumim foarte mult. Vă așteptăm din nou în România.

— Desigur, ne revedem la vară. Pînă atunci să știți că locomotivele cu abur nu și-au trăit întreaga lor viață. Nu trebuie, furați de vitează și de progres, să le uităm, să le neglijăm și chiar să le distrugem.

Die Lokomotiven Rumäniens

The Locomotives of ROUMANIA

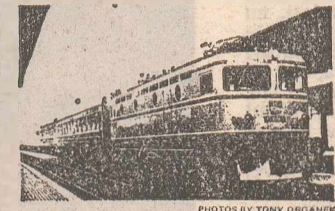
by Tony Orgonek

As we enter the Eighties, steam power is still to be found in Eastern Europe — a happy situation which I was to experience in December of '72. London's Heathrow Airport has become a regular staging point for guests and a 6730 gathering found 36 members of the British T.E.F.S. organization dressed in their winter waders and eager to depart for six days of uncertain events in the land of Ghast Dreams. Few of us had any idea of what to expect in Romania, but we all had faith in the good tours provided by T.E.F.S.

“Through some prior research, we were aware that this country consists of 14,848 square miles with a population of just over 19 million. This land was settled by Romans in 106 B.C., and the Latin base of its language is in sharp contrast to the Slavic tongues of its neighbors. While archaeological figures prominently in its economy, industry and modernization are the goals of today. But what of their railroads?”

I soon learned that the Romanian railway system dates back to 1870 and currently employs some 237,000 staff on a network of 8236 route miles. Over 900 standard gauge miles are electrified at 25 Kv 50 Hz while diesels handle just about all remaining main line services. However, it was known that steam power was still to be found — though mainly confined to shunting and local services. In addition, there is 393 miles of narrow gauge on the CFR, with both steam and diesel workings.

The hours aboard our Trident 2 passed quickly and discussion centered upon possible sightings of German-built G8, G10, P8 and G22 Kingstons. By late afternoon we were on Romanian soil, but what's this, G8F and sunny, where was the promised snow? In the days to come we would find that an unusual warm spell was being encountered, something highly appreciated by us railfan types. Customs formalities are cleared and the guides are on hand with our vehicles, the bus is a revolution — very new with air

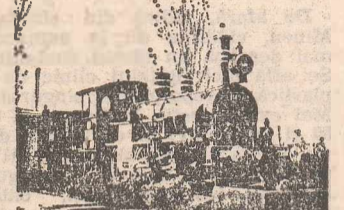

PHOTOS BY TONY ORGONEK
The CFR Express Train with new electric locomotive at Nord Station, the two carriages are Soviet design from Moscow.

conditioning as well as a bar, sink and toilet in the rear. Large windows of clear glass would prove useful for photography in the coming days.

Onwards into Bucuresti and the Hotel Dordani with a change for street shopping followed by supper. Afterwards, five of us join a guide for a visit to a night bar where there is a two hour floor show of singers, dancers, musicians and circus acts, including a dainty delicate lady performer as fit to a Paris bistro. Almost equally exciting was the fellow balancing a sword in his teeth about five feet away from us. Four hours sleep that night for the best way of overcoming 7 hours of jet-lag, but who can notice while on vacation!

Saturday dawn with bright sunshine and our first stop is Bucuresti Nord station where an affusive greeting is presented in the official meeting room, all marble with a 90 square meter hand-woven carpet. After a brief history of the station, we go to see Romania's first locomotive, 2-4-0 "Calugaru", by Canadian Works, Bordenhead 2831889 and preserved in working order. Afterwards a few views of modern trains and then a short walk to the nearby railway museum where we see excellent models of steam, plus the latest developments of the Cale Ferate Romanas, Oradea, 4-wheel trans pass in regular street operation, often in tandem.

Displayed at Calugaru Locomotive Depot in Bucuresti is #1497, an 800 hp by Henschel in 1924.

By mid-morning we are off to close-by Calugaru depot where we find an 0-6-0 (ex Hungarian), 2-6-0, 142 class 2 B-4, a Maffei Pacific and two narrow gauge 0-6-0T — all nicely displayed in the warm sun. Even though no longer in service, the 142 class remains exciting to look at and it must have been truly impressive to have seen them doubleheading through the mountains of Transylvania. Perhaps someday Lipiut will offer a variety of their 142 class

Deviza profesorului Agrippa Ionescu:

„Să știi bine ce faci și să faci bine ce știi!”

„La ora la care revista noastră se pregătește de tipar, aflăm cu emoție că profesorul Agrippa Ionescu a realizat cea de a doua replantare de antebraț, executată tot sub microscop. Vom reveni cu povestea pe cit de tulburătoare pe atât de adevărată a acestei noi intervenții chirurgicale, a cărei „eroină” a fost o tină de 32 de ani, Elisabeta Călin din comuna Vidra, lucrătoare la C.A.T.C. Jilava”.

(„Flacăra” din 26 februarie)

De afară, adică din strada Arhitect Mincu, clădirea de la numărul 7 pare mai degrabă un cămin studentesc. Nu e. Se află aici Spitalul clinic de chirurgie plastică și reparatorie, singurul din țară. Mai există secții, la Brașov și Galați, cu 50 și, respectiv, 25 de paturi, dar spitale nu, acesta e singurul. El are 151 de paturi și, azi, 157 de bolnavi. De regulă, voi fi informat, sint mai mulți, chiar și 170, dar e sfârșit de săptămână și numărul ieșirilor e mai mare. E lesne de înțeles că, așa stind lucrurile, aici vin pacienți de peste tot, cazurile cele mai grave, accidente de circulație, arsuri, malformații congenitale, traumatisme deschise etc. Spitalul acesta înseamnă, în ce tratează el, cel mai adesea cu bisturiul, competența cea mai înaltă. Ce nu se rezolvă aici și, vai, mai sint și astfel de necazuri, nu se rezolvă nicăieri, clinica în care mă găsesc e, dacă vreți, o ultimă instanță.

Intre două operații, una care tocmai s-a încheiat, alta care tocmai stă să înceapă, profesorul Agrippa Ionescu pare destins. Cazuri disperate?!, se miră, nu, orice caz complicat devine banal dacă e bine făcut. Un chirurg, continuă, după care trebuie să repari, nu-i chirurg, e altceva. Nu spune ce, dar înțeleg. Sună telefonul, profesorul își aranjează, dacă pricep bine, o partidă de șah, îmi place șahul, reia, mă calmează. Îl privesc. Are 56 de ani, dar arată de 43. Îi spun asta și ride. Am mai auzit povestea asta, zice, iar explicația constă, cred, în muncă. Iată, în ianuarie, am făcut 56 de operații între care una, prima replantare de antebraț, a durat 12 ore. Nicolae Dragoș, cel căruia i-am pus mina la loc, m-a vizitat ieri. Merge bine, nu mai are mult și se întoarce la lucru.

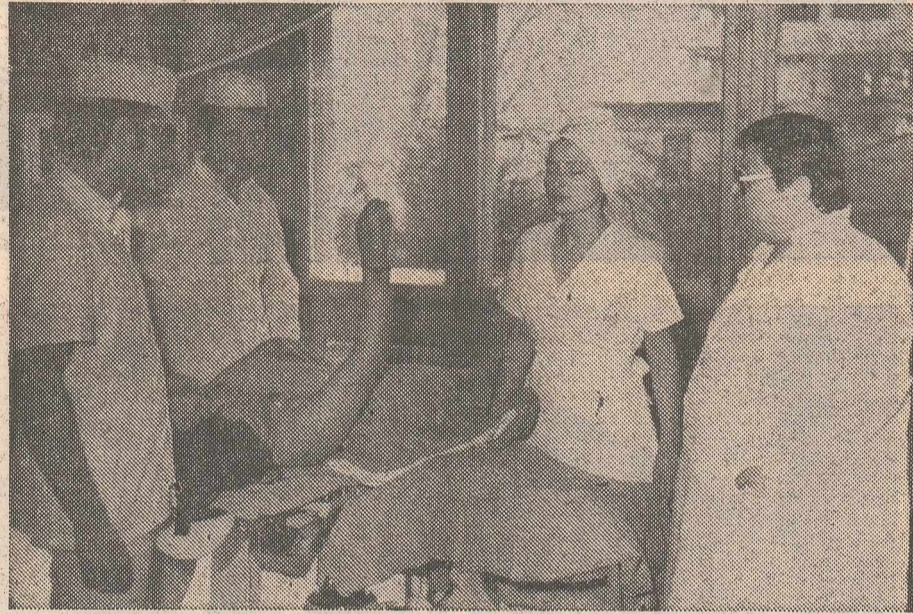
În drum spre rezerva Elisabetei Călin, parcurgem câteva saloane. Saloane și coridoare, căci paturile se îngheșuie pînă și aici. Vizita, o spun deschis, mă tulbură, sint atâtea drame pe lume și nu le știm. Profesorul însă le știe. Bolnavilor le zice pe nume și, din mers, mă indică. Vorbe puține, zvicnite. Aici facem așa, aici facem pe dincolo, aici operăm, aici mai așteptăm, bolnavii îl privesc cu încredere și recunoștință, iar profesorul găsește, pentru fiecare, un cuvînt, cel mai potrivit. Îl auzim, lasă, lasă, Fănel, greu a trecut, mai ai puțin și mergi acasă, iar în ochii celui îmbărbătat, copil de 10 ani, mijesc lacrimi. Fănel e, înțeleg, dat în grija vecinului de pat care îi e, după expresia profesorului, tutore vremelnic. Numărul cadrelor fiind insuficient, noaptea, de pildă, există o singură soră pe etaj, bolnavii se ajută între ei cum și cit pot, iar repartizarea lor în saloane ține cont, între alte argumente, și de ideea intrajutorării. Cu copiii chestiunea e

încă și mai complicată. Ei sint, cum ziceam, răspinși printre adulți, normal ar fi să aibă o secție a lor, dar spațiul e cel care e, insuficient și el, iar situația nu tocmai bună.

Ajungem la Elisabeta Călin. Profesorul studiază rana și-o roagă pe femeie, mamă a 4 copii, să încerce să miște degetele. Gata, gata, sare ca ars, m-am lămurit, e bine. Elisabeta Călin, de fel din satul Crețești, comuna Vidra, n-arată rău. N-o doare, practic, nimic, dar nu poate uita cum era să rămînă fără mină. Vorbește rar, de parc-ar chema cuvintele de departe, de foarte departe, dintr-o intimplare care n-a fost, decît pînă la un punct, a ei. Am dat drumul la mașină, zice, după care, fără să-mi dau seama, am umblat după un

Brînzeu și Turai dar specializîndu-se în chirurgia minii pe lingă reputații profesori sovietici Ghirgolav, Rozov și Limberg, el a întemeiat o disciplină nouă, fiind, cum se zice, deschizător de drumuri. Drumuri pe care nu le-a abandonat nici o clipă, ci pe care a mers și merge mai departe, convins fiind că, în meseria pe care și-a ales-o, deviza e simplă. Să știi bine ce faci și să faci bine ce știi. Onorurile care n-au întirziat, profesor din 1968, membru în tot felul de societăți, nu-i place să vorbească despre asta, au venit să răsplătească o muncă asiduă și o seriozitate profesională fără cusur.

La 4 după-amiază, reia, am fost, cu toții, în sală, pregătiți de o mare încercare care știam că va dura mult. Cit a

cauciuc. Cuțitul mi-a tăiat-o, lăsînd-o să atirne într-un zgîrci. O fracțiune de secundă, cit am mai rămas trează, m-am gândit la copilași și m-am cutremurat. Săracii, mi-am zis, au rămas fără mină.

Profesorul îmi face un semn discret și ies. N-o obosești, mă invită elegant, au tot venit s-o vadă, n-am lăsat pe nimeni. Au venit, înțeleg, soțul Vasile Călin, de profesie mecanic, rude, colegi de muncă și, în mai multe rînduri, directoarea combinatului, Liliانا Corici. Directoarea, reia Agrippa Ionescu, e cea care a dat alarma. Era pe la 3 după-amiază, tocmai ajunsesem acasă după 6 ore de operație. Am luat, din fugă, un sandwich și, la 4, eram în sala de operație, cu toată echipa. În meseria noastră, munca nu poate fi concepută în afara echipei, iar eu cred că am izbutit să formez o echipă, dacă nu mai multe, de elită. Iar sună telefonul și mă bucur, îmi oferă șansa să mă întorc în timp, să fac o paranteză. Profesorul Agrippa Ionescu e, la noi, părintele chirurgiei reparatorii. La 32 de ani era șef de clinică, răspundea de ortopedie în cadrul Spitalului de urgență, aflat pe atunci tot în strada Arhitect Mincu 7, iar la 33, adică foarte devreme, era conferențiar. Avînd formație de chirurg general, trecut pe la școala profesorilor

durat? 11 ceasuri. Sigur, o să ziceți, după replantarea de antebraț făcută lui Nicolae Dragoș, mergeam pe o cale bătătorită. Da și nu. Cazul Elisabetei era și mai complicat, căci mina ei fusese arsă cu citeva luni în urmă. Ca să fiu sincer, auzind asta, am ezitat o clipă, să mă bag sau nu? Poate că cei 4 copii ai femeii au decis. Ne-am apucat de treabă. Doctorul Achil Dinu a dat aneuzia și, în primul moment, am tăiat și tendonul care mă ținea mina Elisabetei. Doctorii Doina Ionescu și Ion Lascăr pregătiseră bolnava, i-am îndepărtat oasele distale sparte de cuțitul mașinii și am trecut la osteosinteză. I-am pus broșe Kirschner între degetul 1 și radius, între degetul 3 și cubitus, niște cuie, dacă vreți, ca să-i prindă oasele. Pe lingă cei amintiți, mai era de față și secundara Silvia Brateș. Apoi au cusut la microscop dr. Doina Ionescu și Ion Lascăr arterele și, între ele, pe partea dorsală, 3 vene. Au cusut radia, au trecut la vene, ne-am întors la cubitală, adică am cusut o arteră în plus în ideea unei mai bune vascularizări căci mina, repet, fusese arsă în august 1981. Arsura putea îngreuna circulația de întoarcere, de aceea ne-am luat măsurile de precauție. Cuiele, iată că mă întorc, le-am pus mai

mult pe ghicite, alții execută osteosinte sub aparat de televiziune, noi n-aveam așa că ne-am descurcat cum am putut. Ce-a urmat? Am prins, pe rînd, flexorii degetelor și, la sfîrșit, flexor cubital minii și nervul medial și cubital. Poate bine să amintim că dr. Doina Ionescu și Ion Lascăr au cusut, sub microscop, numeroși nervi la alți bolnavi. Fiecare nerv are 30 de fascicule, le-au prins pe toate, alții cos numai teaca, noi nu procedăm așa și există, azi, cel puțin 100 de oameni care nu-s invalizi datorită dexterității și conștiinței profesionale a celor, microscopiști citați. Să fim bine înțeles, ei lucrează sub microscop, nu eu. În sfîrșit, pe la 3 dimineață, i-am pus Elisabeta Călin o atelă ghipsată și-am trecut-o la rezervă.

Nu la reanimare?! mă mir. Profesorul își ridică, preț de-o clipă, ochelarii pe frunte și mă privește difuz. Nu, acceptă, acolo era plin, cazuri mai grave. După care îmi explică, la fel de meticulos, trîgînd din cînd în cînd c-coada ochiului la carnetul în care notează că salvarea minii femeii din Crețești n-s-a încheiat. Rămîne, zice, să-i mai facem extensorii, smuși în accident. Hoptu cel mare, pricep, a trecut.

Agrippa Ionescu a plecat în noaptea aceea la 4. Ultima oră a dedicat-vegheii, temîndu-se ca mina operată s-nu trombozeze. N-a trombozat. A doua zi a intrat în clinică la 7,32 fix și pentru cele două minute de întirziere, avea să-mărturisească, extrem de tulburat, ingineră Liliانا Corici, și-a cerut un milion de scuze?!

Dialogul e pe cale să se sfîrșească și nici nu poate fi altfel, căci profesorul așteptat în sală. Am primit, îl aud, zec de scrisori, cerîndu-mi-se să repetăm „minunea” făcută cu Nicolae Dragoș. Am spus-o și-o repet, n-a fost nici o „minune”, ci doar o operație, o intervenție mai grea decît altele, dar posibilă. În cazul acela, ca și în cel al Elisabetei Călin, ne-a ajutat rapiditatea cu care bolnavii au ajuns la clinică. Cam două ore după accident se mai poate interveni după aceea membrul tăiat începe să necrozeze și nu mai e, din păcate, nimic de făcut.

Îmi zice la revedere și mă mai roagă o dată, cit mai puțin despre mine, cit mai mult despre echipă, despre spitalul acesta pe care-l conduce, cu suflet și competență, doctorul Aurel Vasiliu. Promit și ca să-mi țin promisiunea, iată, aștern pe hîrtie și numele altor medici, Ion Comnoiu, Nicolae Chiotan, Florin Isac, Valeriu Borcea, creșcuți și formați la școala profesorului Agrippa Ionescu. O școală a muncii și probității profesionale, a îndrăznelii și siguranței, de pe urma căreia semeni de-ai noștri, aflați la mare necaz, s-au întors teferi la familiile și locurile lor de muncă. Mai fac o paranteză, ultima, și zic că, la venirea lui Agrippa Ionescu, media de spitalizare la arsurile grave era de 260 de zile. Ea e, azi, de numai 20, iar viteza de vindecare a unor traumatisme complicate, cazul minii Elisabetei Călin, depășește orice închipuire, mergînd pînă la 9 zile. Așa stind lucrurile, e neindoișo că Spitalul de chirurgie plastică și reparatorie din Capitală, singurul din țară, ar merita, prin ce e și prin ce face, mai multă atenție din partea ministerului.

În hol, la plecare, dau peste o Elisabetei. Cel mai mare, Anisoara, are 12 ani. Cel mai mic, Fănel, numai 3. Tegea-i lege, n-au voie să intre. În astfel de cazuri, e o prejudecată, ești tentat să crezi, refuzîndu-ți-se accesul, că ceva nu-i în regulă. Dar e, primesc asigurări că totul merge bine. Mina dreaptă a mamei lor e, din nou, la loc și ei vor avea, peste citeva zile, ce săruta. Agrippa Ionescu a mai făcut o „minune” și, omeneste vorbind, cei 4 copii ai Elisabetei Călin mai au o mină de sărutat.

OIDIU I. ■

Necazuri mari la școlarii mici

Nu o dată, lucrurile simple — fiind considerate știute de toată lumea tocmai pentru că sint simple — sint împinse în conul de umbră al adevărilor prea cunoscută ca să mai fie spuse, ca într-un pod unde se adună jucăriile copilăriei cînd am crescut atît de importanți, de gravi și de grăbiți incit n-er ne mai oprim din drum pentru ele. O discuție sinceră despre cărțile, despre manualele clasei I, inseamnă, inevitabil, scoaterea în lumină, din această umbră, a unor adevăruri simple dar uitate. N-am întîlnit om care să nu considere, de pildă, abecedarul drept o carte nu doar importantă dar de căpătîi. Cine ar putea pretinde, atunci că acest adevăr nu e știut de toată lumea? Ceea ce n-a făcut ca, de peste 25 de ani, abecedarul să nu fie semnat — în ciuda tuturor defectelor sale — de aceeași pereche de autoare, pentru ca azi această carte de căpătîi a copiilor din România să fie o alcătuire penibilă (curioșii, interesații și amnezicii pot vedea sau pot revedea cele publicate în 1981 în „Flacăra” pe această temă) o necamufilată — ar fi și greu — ofensă la adresa părinților și învățătorilor din această țară, cu concursul ministerului și al editurii de resort care, de atît amar de vreme, nu vîd în manual defecte pe care le vîd adesea și copiii și care mai ales s-au dovedit incapabile să dea școlii românești un abecedar care să stîrnească ad-

mirație nu haz involuntar. Este aceasta o singură probă de adevăr simplu uitat pur și simplu. Dar o discuție despre manualele și despre problemele clasei întii nu poate face abstracție de vîrsta celor mai mici școlari. Cînd, acum 12 ani, vîrsta elevilor de clasa I a coborît în toată țara de la 7 la 6 ani, noutatea produsă fără cine știe ce schimbări de programă și fără cine știe ce pregătire a tuturor învățătorilor pentru acest lucru a lăsat să se înțeleagă că adevăruri necesare vor interveni pe parcurs. Or, a trecut destulă vreme pentru a vedea ce s-a făcut ca manualele acestor copii să corespundă particularităților lor de vîrstă, pentru ca începerea școlariității la 6 ani să fie susținută cu mijloace pedagogice, spre a asigura succesul școlar al elevilor. Dacă manualele răspund măcar acum acestei particularități lor de vîrstă, pentru ca începerea școlariității la 6 ani să fie susținută cu mijloace pedagogice, spre a asigura succesul școlar al elevilor. Dacă manualele răspund măcar acum acestei particularități lor de vîrstă, pentru ca începerea școlariității la 6 ani să fie susținută cu mijloace pedagogice, spre a asigura succesul școlar al elevilor. Dacă manualele răspund măcar acum acestei particularități lor de vîrstă, pentru ca începerea școlariității la 6 ani să fie susținută cu mijloace pedagogice, spre a asigura succesul școlar al elevilor. Dacă manualele răspund măcar acum acestei particularități lor de vîrstă, pentru ca începerea școlariității la 6 ani să fie susținută cu mijloace pedagogice, spre a asigura succesul școlar al elevilor.

4. Dați teme pentru acasă la clasa întii?
 ● Doina Craiciu, învățătoare gr. I — metodistă — Școala generală nr. 175 „Dumitru Petrescu”, sectorul 1 al Capitalei: 1. De fapt, manualele au rămas aceleași. Nu s-a schimbat decît vîrsta elevilor. Abecedarul este același și azi, cu mici modificări. Noile manuale de matematică — introduce în întreg învățămîntul primar, gimnazial și liceal — reprezintă o schimbare de metodă, modernizarea predării matematicii nefiind declanșată de coborîrea vîrstei de începere a școlariității. 2. Manualul de matematică e bun. Chiar foarte bun. Și accesibil copiilor care nu au față de el reacția de respingere pe care o au unii părinți. Este însă firesc: părinții nu mai au 6 ani. Și cei mai mulți redevin calmi doar privindu-și propriii copii. La abecedar aș cere mai multe texte cu litere de mină pentru copiere și un sport conținut educativ textelor perioadei postabecedare, de la sfîrșitul cărții. 3. Nu. Copiii nu mai știu să scrie frumos. Și asta pentru că nu-i mai învățăm, nu pentru că n-ar putea, la 6 ani. Au, din acest punct de vedere, niște caiete groaznice. Culmea este că această scriere urîă, pe care ne obligă abecedarul s-o predăm, a fost declarată chiar scriere caligrafică și este predată în clasa a doua ca obiect de sine stătător la orele de caligrafie. 4. Nu.
 ● Victoria Pieptan, învățătoare — și

profesor gr. I — la clasa a III-a, Liceul de artă „George Enescu” din București, unul din referenții abecedarului actual în 1975: 1. Nu s-au schimbat. 2. Manualul de matematică e stufoș. Nici nu se pot executa toate lucrurile date. Trebuie selectat doar ce e necesar. În ilustrația lui ar trebui să predominie obiecte concrete din mediul înconjurător al copilului. S-a recurs prea mult la abstractizare. În ce privește abecedarul, trebuie să încep cu faptul că nu toate observațiile pe care le-am făcut în referat au fost luate în seamă. Mi s-a dat dreptate, de pildă, și s-a introdus actuala pagină 3, de care se uitase, dar nimeni n-a vrut să rețină că este nefiresc să predăm litera „ă” — exemplificată prin cuvintele român, România — abia la pagina 100, adică la sfîrșitul anului școlar. Abecedarul trebuie să fie ceva fantastic pentru copil, o carte care să-l magnetizeze. Întregul manual trebuie restructurat. O nouă ordine a predării literelor este impusă, între altele, și de nevoia adaptării la particularitățile de vîrstă ale școlariilor de 6 ani. 3. Forurile competente trebuie să se hotărască o dată ce indicații să dea învățătorilor în privința scrierii. S-au dat atitea indicații, că nu mai știe omul ce să facă. Înseși abecedarele au tot schimbat poziția caietului, incit învățătorii nu mai au de unde să știe cum e bine de fapt. Noi vedem bine că, dacă elevul ține caietul drept, scrisul tinde să se incline și se chiar înclină adesea spre stînga. Încă nu este clarificată poziția scrisului. Scrierea recomandată de abecedar ignoră fireasca nevoie ca literele de

„Cauza e prea importantă ca să nu ne grăbim”

Constantin Anastasatu: profesor doctor docent, director al Institutului de fiziologie, șef de catedră în I.M.F. București; autor de cărți, manuale, tratate, între care „Chimioterapia și chimioprofilaxia tuberculozei”, E. M., 1964 (premiată de Ministerul Educației și Învățământului), „Pneumologia”, E. M., 1965 (cu Ion Bruckner), „Scintigrafia pulmonară”, E. M., 1970 (+ colab.), „Fiziologia clinică”, vol. 1-4, E. M., 1972-1981 (sub redacția), „Terapia tuberculozei pulmonare”, E. M., 1973 (+ colab.), „Prevenirea și combaterea tuberculozei în sistem integrat”, E. M., 1981; președinte al Societății de pneumologie și fiziologie din Republica Socialistă România; membru titular al Academiei de Științe Medicale, membru corespondent al Academiei Române; membru în Comitetul executiv și în Consiliul de direcție al Uniunii internaționale contra tuberculozei (U.I.C.T.); membru titular al Comisiei științifice de tratament din U.I.C.T.; membru corespondent al Societății franceze de tuberculoză, al Societății de patologie respiratorie din Portugalia, al Societății de bronhopneumologie și tuberculoză din R.D.G., al Societății Europacei Phisologiae Clinicae Respiratoriae; ordine și medalii, între care Medalia de Aur „Carlo Forlanini” (Italia), Medalia „Robert Koch” (R.D.G.), Medalia de onoare „J.E. Purkinje” (Cehoslovacia), Diploma de onoare a Societății de pneumologie și fiziologie din Bulgaria etc.

(Urmare din pagina 1)

înșiși elevul marelui Iuliu Hațieganu, care l-a orientat spre disciplina în care, mai târziu, Daniello a făcut școală. S-au mai format la Cluj-Napoca fiziologi de elită, profesorii Bumbăcescu de la Iași, Barbu de la Tirgu Mures, Moisescu care a rămas să-l continue pe Daniello. Ce-am luat noi, toți, de la maestru? Simțul clinic, datorat în parte și lui Hațieganu, cu care am avut privilegiul de a colabora, sistematizarea în gândire, modul de a judeca și acționa sintetic. Ajuns la București, l-am întâlnit pe Marius Nasta, altă sbititate a fiziologiei, medic cu un orizont științific larg, adevărat umanist. Asupra formării mele și-a mai pus pecetea și profesorul Etienne Bernard de la Spitalul „Laennec” din Paris, pe care l-am vizitat în mai multe rânduri. Acestor 3 maeștri, ca și altora, le port o nestinsă recunoștință.

— Ziceți că Leon Daniello a fost cel dintâi profesor de fiziologie, da? Dar Marinescu? Dar Babeș?

— Noi, românii, avem tradiție în fiziologie, iar cei pe care i-ați amintit, profesorii Gheorghe Marinescu și Victor Babeș, au mari merite de deschidere de drumuri. Babeș, de pildă, unul din fondatorii microbiologiei moderne, autor al primului tratat de bacteriologie din lume, s-a situat, grație cercetărilor sale asupra antagonismelor microbiene, printre precursorii ideilor moderne asupra antibioticelor. Dar fiziologia s-a desprins din medicina internă mai târziu și, cum notam, Leon Daniello a ocupat cea dintâi catedră de specialitate.

— Am stat prost în materie de tuberculoză?

— În 1945, România era printre cele mai tuberculizate țări din Europa, cu o mortalitate de 200 la 100.000 de locuitori și o morbiditate încă și mai mare, de 800 până la 1.000, fără ca acest ultim indice să

fi fost prea bine cunoscut. Boală contagioasă și exprimând fidel mizeria în care se zbatea, tuberculoza făcea ravagii în România, îndolind multe familii. De aceea, odată cu instaurarea regimului de democrație populară, împotriva ei s-a declanșat o bătălie pe viață și pe moarte și, în urma unor eforturi materiale uriașe, tuberculoza a scăzut mult. Mortalitatea e, în prezent, 3,6, iar morbiditatea 60, indicii sînt comparabili cu cei din alte țări, dar noi, cei angajați în continuare în această bătălie, nu ne putem declara împăcați. Se mai semnalază unele întârzieri în ceea ce privește tuberculoza infantilă. Chiar dacă incidența tuberculozei s-a redus simțitor, vigilența trebuie să rămână aceeași.

— Care a fost momentul de răscruce în combaterea tuberculozei?

— Mijloacele de luptă împotriva ei s-au modernizat și se modernizează neîncetat. Introducerea în terapie a tuberculostaticelelor, după 1946, a izoniazidei, a streptomicinei, a rifampicinei etc., a condus la o scădere rapidă a incidenței, cu efecte în terapia propriu-zisă, dar și în profilaxie, în prevenire. Cu timpul însă, bacilii au devenit rezistenți la antibiotice, de unde alte greutăți. Azi, necazul cel mai mare al patologiei pulmonare se numește cancer. Cel mai frecvent și, din păcate, foarte malign e cel epidermoid, produs mai ales de fumat.

— Să mergem însă mai departe, la o altă problemă. Sectorul de fiziologie e, credem că nu greșim, în curs de îmbătrânire, media de vîrstă a fiziologilor e tot mai ridicată. Iată, în Capitală, din 97 de fiziologi, 78 au depășit 50 de ani, asta reprezintă ceva mai mult de 80 la sută? Care e situația în institutul pe care-l conduceți?

— Cam la fel. Se impune nevoia unei întineriri, dar schema de funcționare, atât pe linie de institut, cât și pe linie de I.M.F.,

stabilită în urmă cu 20 de ani, nu permite acest lucru. Avem, dau un exemplu, posturi de asistenți vacante, nu le putem însă ocupa. Pe I.M.F., din câte știu, sînt și mai multe posturi vacante, în fiecare an se acoperă 18-20, restul rămîn și mă întreb, nu fără îngrijorare, cui vom preda ștafeta. Cîțiva din colaboratorii mei de frunte, medici primari, au în jur de 45 de ani și sînt tot asistenți, deși ar merita să fie, nu exagerez, conferențieri! De ce toată această situație? Pentru că nu s-au ținut suficiente concursuri. Un aer proaspăt se simte, avem an de an în jur de 10 secundari, dar numărul acesta ar putea fi și mai mare. Sigur, intervine și normarea, atîtea dispensare, atîtea paturi, numărul acestora a scăzut, în paralel cu regresul tuberculozei, era firesc să se întimplă așa, dar ceva trebuie întreprins. E necesară o înținerire într-un ritm mai accelerat.

— Poate că fiziologia nu-i o specialitate prea căutată. E?

— Nu în mod special, chirurgia sau ginecologia, de pildă, au mai mare trecere. De ce, se știe. Fiziologul, fiind și radiolog, se expune la unele riscuri, cel de infecție, căci boala e transmisibilă, cel de iradiere căci se lucrează cu Röntgen. În altă ordine de idei, multe paturi sînt plasate în unități izolate, în sanatorii. Deși nu se aleargă după această specialitate, consider că fiziologia românească e una de elită, rezultatele ei putînd fi oricînd comparate cu ale celor mai repute școli din lume.

— Sînteți în disciplina asta de aproape 40 de ani, o viață de om, ați reușit, stimate tovarășe profesor, să faceți ceea ce se cheamă o școală?

— Da, cel puțin așa cred. Mi-au trecut prin mină generații întregi și pot afirma că am contribuit la formarea lor, trecîndu-le măcar o parte din cele însușite de la maeștrii mei. Cîțiva din foștii mei elevi au ajuns, ei înșiși, șefi de clinici, iar aici, la institut, am prilejul de a colabora cu profesioniști de toată încrederea, prilejul și, în același timp, privilegiul.

— Institutul a avut cîndva și filiale în teritoriu, la Iași și Cluj-Napoca, ce-l cu ele?

— S-au desființat, considerîndu-se că pot face față clinicile. Eu însumi am lucrat, la Cluj, în cadrul filialei. Firește, nu judec motivele care au condus la decizia respectivă, dar nu pot trece pe

lingă întrebarea pe care mi-ați pus-o fără a nota că, diminuîndu-se puterile, cercetarea a avut pe alocuri de suferit.

— Încă o chestiune. Cît de ușor pătrunde noul în sfera unei boii alit de vechi?

— Am fost, așa îmi place să cred, totdeauna deschis față de nou și acesta a pătruns, de cite ori a fost cazul, imediat. Nu demult, ca să dau un exemplu, doctorul Eugen Păunescu a pus la punct, în institut, sinteza rifampicinei românești din derivați ai rifampicinei S.V. S-a realizat prima șarjă, pe baza căreia se va reduce substanțial importul. Tot doctorul Păunescu a izolat și unele preparate cu acțiune antileucemică și antimitotică, ele se află în fază de experiment.

— O clipă, faceți parte din comisia care tot testează medicamentul antifolic acid al doctorului Mihai Leontopol. Spuneți tot pentru că, în pofida unor rezultate concrete, semnalate de autorități medicale redutabile, profesorii Hociotă, Berceanu, Cîncă, Purice, alții, povestea se lungește. Care e opinia dumneavoastră?

— În calitatea de membru al comisiei ministerului, apreciez că Leontopol are unele rezultate palpabile, mai ales în tratamentul unor cancere de cap de pancreas. Am văzut, prezentate comisiei, citeva cazuri, ele m-au convins și mi-au întărit stima pentru cercetările doctorului Leontopol. Explicația e simplă. Oamenii aceia, cu cancere diagnosticate, ar fi trebuit să moară, căci medicina n-a izbutit încă, în ciuda tuturor eforturilor depuse, să găsească remediul bolii respective. Să întirzie verdictul, da, dar nu să-l anuleze. Ei bine, bolnavii lui Leontopol trăiau și unii din ei păreau să nu fi avut cancer niciodată. Să nu se înțeleagă însă că Mihai Leontopol ar fi rezolvat problema. Părerea mea e că mai trebuie cercetat, ceea ce nu-i totuna cu a fi aminat. Cauza e prea importantă ca să nu ne grăbim.

— Ce mai trebuie cercetat? În această situație, timpul nu costă numai bani, ci și vieți, ce ziceți?

— M-aș bucura ca medicamentul lui Mihai Leontopol să mă convingă pînă la capăt și, personal, sînt pentru urgentarea experimentului, intrat într-o fază nouă, clinică. Să creăm condiții ca omul să poată demonstra ce și cit are, să nu-l suspectăm, ci să-l ajutăm. Semne încurajatoare, cum ziceam, sînt.

mlnă să redea forma clasică a literelor românești. Dacă mai adăugăm că băncile în care stau copiii de 6 ani sînt prea înalte și că ei scriu cu picioarele suspendate nu mai putem să ne mirăm că scrisul elevilor este oribil. Lucrul rămîne însă anormal. 4. În general, pe cît posibil, evit.

● **Elena Niță**, învățătoare gr. I, Școala generală nr. 222, sectorul agricol al Capitalei, comuna Cernica, satul Bălăceanca: 1. Nu s-au schimbat. 2. Matematica e accesibilă copiilor de 6 ani. Și frumos ilustrată. La abecedar, cred că unele lecții sînt prea lungi, obositoare pentru elevi. Ilustrația lasă mult de dorit. Din acest punct de vedere, al ilustrației, manualul de matematică este ca o zi însoțită față de una cu pioale și noroi pe lingă abecedarul actual. 3. Hotărît, nu! În primul rînd, fiindcă nu poți educa dragostea pentru frumos printr-o scriere urîtă. Scrierea frumoasă n-o mai predăm. Copiii n-o mai învață, deși au nevoie în viață să știe să scrie și frumos și deși ar putea foarte bine s-o învețe. Nu mai vorbesc de faptul că G mare, de pildă, se apropie pînă la confuzie, în scrisul copiilor, de S mare. Apoi confuzia între prea multe și neclare indicații a făcut ca fiecare să-și țină caietul cum vrea. Rezultatul? Copiii scriu oribil. Între mai multe remedieri necesare, iată una: să nu ni se mai impună să scriem cu cerneală din primele zile de școală. Copilul învață să scrie și ștergînd cu guma scrisul de creion și corectîndu-și litera. 4. Nu se recomandă, dar eu obișnuiesc să dau,

Pe de o parte, deci, este de reținut că manualul de matematică poate fi încă perfecționat, iar de abecedar ducem lipsă. Dar trebuie reținut mai cu seamă un lucru: lipsa de pregătire — de adevărate programe, a manualelor, a mijloacelor materiale și a pedagogiei — cu care s-a trecut la reducerea vîrstei de începere a școlarității, această lipsă s-a menținut în bună parte. Și această pregătire, această adevărate, nu poate fi aminată decît cu pierderi greu sau deloc recuperabile. Insuccesul școlar, fie el parțial ori temporar, fie el declarat ori estompat în rapoartele învățătorilor și inspectorilor, insuccesul școlar are în toate cazurile efecte nefericite în psihologia copilului, lasă la acest nivel amprente de care evoluția ulterioară a individului — oricare ar fi ea — nu-l va grația total niciodată. Or, repetenția, deghizată în promovare numai de dragul sau de spaima proctentelor, elevi de gimnaziu ori de liceu care abia se exprimă în scris, pîrînd a nu fi învățați în școală nici gramatică, nici ortografie și care transpiră cînd aud de tabla înmulțirii, nu înseamnă oare tot atîtea triste — cînd vom fi în stare să nu le mai admitem, vor putea fi inadmisibile! — insuccese școlare? Sau selecția în vederea începerii școlarității cine trebuie să vadă că o fac niște „comisi” în care n-au acces învățătorii, pedagogii, și o fac formal, incit practic toți copiii sînt apti. Sînt prea mulți ani de cînd nimeni nu face — sau nu face cum trebuie — pregătirea, educarea părinților înaintea acestui moment al copiilor lor, astfel incit o aminare a începerii școlii să nu mai

fie echivalentă în ochii unora cu oficializarea unei inapoweri mintale ireale de fapt a copilului, a unei situații jenante care îl face să insiste cum pot, și cu ce pot, și cu cine pot pe lingă „domnul doctor” să le declare copilul „normal”. Și, în fine, unul din cele mai importante lucruri de care se leagă începerea cu

succes a dezvoltării intelectuale în școală a copiilor: cine dacă nu M.E.I. trebuie să întreprindă o dată convenita cercetare care să permită stabilirea pe temeiul argumentelor științifice verificate a unor limite numerice pentru clasa întâi?

FILE DIN MAREA EPOPEE A UNITĂȚII NAȚIONALE A ROMÂNILOR

Insomnie lângă destinele țării

„Am cerut totdeauna să nu se discute în absența noastră lucrurile care ne interesează”

Teoretician de marcă în domeniul dreptului internațional, Nicolae Titulescu nu a rămas însă la nivelul abstracțiilor, nu s-a complăcut niciodată în atitudinea contemplativă sau pasivă, viața internațională interbelică oferindu-i terenul pentru numeroase și energice intervenții de condamnare a tuturor atentațiilor, directe sau indirecte, la adresa principiilor de drept internațional, pe care el le-a considerat a fi fundamentul și condiția de neînlocuit a organizării și prezervării păcii.

A relevat cu putere că — dincolo de întinderea lor geografică, de puterea militară, de ponderea economică — statele trebuie să colaboreze între ele și să acționeze în sfera relațiilor internaționale ca parteneri cu drepturi egale, în numele răspunderii generale față de destinele păcii.

A înțeles că egalitatea trebuie să funcționeze nu doar în relațiile dintre cei mari sau în relațiile dintre cei mici, a înțeles că ea nu este un principiu amenabil în virtutea atributelor de putere, a unor împrejurări geografice sau a unor considerente istorice și că ea trebuie să angajeze ansamblul raporturilor internaționale, ca și fiecare stat în parte în relațiile sale cu oricare altul.

A subliniat necesitatea ca principiul egalității juridice depline în drepturi, depășind stadiul afirmațiilor, să pătrundă și să guverneze în sfera relațiilor concrete dintre state, ca el să-și găsească expresia deopotrivă în diplomația bilaterală, cât și în diplomația multilaterală, atât în planul relațiilor politice și economice, cât și în planul relațiilor științifice și culturale, aplicarea acestui principiu trebuind să nu comporte nici o excepție.

Asemenea poziții, consecvent exprimate și urmărite, erau manifestări nu de orgoliu național, ci de demnitate națională superior înțeleasă, transcriind un deziderat cu valoare de necesitate obiectivă.

Nicolae Titulescu a intuit perfect că lumea viitorului nu poate fi decât o lume a egalilor în drepturi, că o lume a viitorului refuză, prin însăși dialectica evoluției sale, orice raporturi de subordonare și dependență, impunând colabore egală în drepturi și interdependență.

GEORGE G. POIRA

„Principiul egalității între națiuni nu trebuie să comporte nici cea mai mică excepție. Aceasta a fost întotdeauna doctrina noastră”.

„Am relevat acest punct deoarece vreau să-l îndepărtăm, pentru a putea, la rândul meu, să insist asupra egalității dreptului națiunilor la muncă și la bogățiile economice ale lumii, bazată pe statutul teritorial. Vreau să insist asupra necesității unei înțelegeri internaționale privind schimburile și materiile prime. Vreau să insist asupra necesității de a transpune doctrina democratică din interiorul statelor dincolo de frontiere.

Pacea nu va putea fi asigurată decât în măsura în care un acord în acest sens va putea fi încheiat”.

„A pronunța cuvintele libertatea marilor înseamnă a ridica o serie de probleme strins legate de evoluția politicii internaționale a marilor puteri, înseamnă a veni adeseori în contact cu toate antagonismele care au dus în trecut la singeroase conflicte și care astăzi explică într-o largă măsură dificultățile pe care le întâmpină încă opera de organizare a păcii”.

„Astăzi, mai mult ca oricând, de soluționarea problemei libertății marilor depinde într-o largă măsură asigurarea atât a păcii sociale, cât și a păcii internaționale”.

„Multe state și-au revizuit și își revizuiesc doctrinele ținând seama de interesele imediate de ordin politic sau economic ce au de apărut, multe state și-au schimbat cu desăvârșire doctrinele, așa încât nici astăzi nu se pot prevedea cu precizie gravele controverse pe care ni le rezervă viitorul în legătură cu libertatea marilor.

Oricare ar fi aceste divergențe, ca jurist trebuie însă să recunosc că nu există un domeniu în care să se fi observat, și încă de mult, efectele cooperării pacifice a popoarelor și tendințele spre internaționalizare a normelor juridice ca în domeniul dreptului maritim”.

„Dat fiind că din convorbirile preliminare în vederea reparațiilor, la care România nu a fost sau nu ar fi fost invitată, la Londra sau în altă parte, ar putea rezulta acorduri de natură să restringă, până la a o face iluzorie, libertatea negocierilor ulterioare, guvernul român socotește că apărarea drepturilor și intereselor sale îi cere să declare guvernului britanic și, prin binevoitoarea sa mijlocire, reprezentanților guvernelor aliate, întruniți în Conferința la Londra, că el consideră a nu fi legat de nici o hotărâre luată fără stirea sa.

Profită de această ocazie pentru a reaminti odată mai mult nedreptatea care i-a fost făcută prin acordul de la Spa și a-și exprima increderea că România va fi repusă în totalitatea drepturilor sale, care nu i-au fost recunoscute, cu ocazia viitoarei conferințe pentru reparații, unde prezența sa se impune atât prin drepturile sale, cât și prin asigurările care i-au fost date în această privință”.

„Cunosc toată povestea daunelor de război, de la început până la sfârșit. Privind retrospectiv asupra conferințelor de la Spa și Lausanne, doresc să evoc două incidente. De la Spa am o dublă amintire. Prima este aceea că, deși eram ministru de finanțe și reprezentantul țării mele, nu am fost admis la conferință, deoarece țara mea nu era o mare putere. / ... / După Spa am fost admisi pretutindeni, dar nu am fost cu nimic mai fericiți, căci am fost obligați să facem uneori opțiuni, când nu întotdeauna doream să facem.

A doua amintire legată de Spa se referă la procentul ridicol oferit țării mele, în cazul unuia la sută; unuia la sută pentru

toate distrugerile suferite de România, în timp ce Portugalia a primit 0,75%”.

„Belgia și Italia, care au semnat acordul de la Spa, fac de mult timp sfertări pentru a obține revizuirea procentelor în favoarea lor. Pentru că sunt mari puteri, procedeul lor se cheamă înaltă politică. Dacă România ar fi acceptat acordul de la Spa și ar fi încercat ulterior revizuirea lui în folosul ei, aceasta s-ar fi chemat, probabil, dezonoare; cind România menține punctul ei de vedere din 1920 și-și rezervă drepturile și-și expune revendicările din timp util, aceasta se cheamă teorie”.

„În numele principiului egalității națiunilor și lăsând la o parte tot egoismul național, pentru a nu vorbi decât de interesul comunității internaționale, cred că legile anacronice care guvernează reprezentarea diplomatică de astăzi trebuie să fie desființate, cred că egalitatea cea mai perfectă trebuie să existe între națiuni, fiindcă aplicarea dispozițiilor actuale în momentele turbulente pe care le trăim fac, contrar regulilor, ca prea adesea să se schimbe cai în mijlocul vadului.

Și aceasta e cu atât mai adevărat cu cât misiunea unui reprezentant diplomatic în momentele actuale este departe de a fi atât de simplă pe cât se crede”.

„Am luat atunci cuvântul, spunând că nu pot serios apăra interesele țării mele dacă nu pot urmări pas cu pas evoluțiile diverselor chestiuni, și am adăugat că statele mici nu cer morțiș cite patru experți de fiecare comisiune, căci nu-i avem, ci prezența fiecărui stat mic în fiecare comisiune cu citi experți au, ca să-și supravegheze interesele.

Herriot a propus atunci ca cele patru state mici: România, Serbia, Grecia și Portugalia, să aibă un reprezentant comun în fiecare comisiune. Am răspuns că regret că nu pot accepta soluțiunea, căci, dacă nu cer privilegiul de a mă multiplica, cer pentru România dreptul de a nu-și vedea reprezentantul ei tăiat și figurind în fiecare comisiune cu cite o bucată din el”.

„Acest demers a fost pentru mine un prilej mai mult de a releva procedura inadmisibilă întrebunțată, rod al obiceiului tot inadmisibil ca statele mici să nu fie convocate la conferințe pe picior de egalitate. S-a făcut o excepție astă-vară la Londra, unde egalitatea de drept, dacă nu completă de fapt, a fost admisă”.

„Poincaré m-a invitat astăzi împreună cu colegii mei din Serbia, Polonia și Cehoslovacia ca să discutăm situația în general.

Și-a exprimat regretul că țările noastre nu sunt reprezentate la conferință, deși nu există nici o primejdie, acțiunea lui aparând implicit drepturile noastre.

Am intrerupt spunând că noi am cerut totdeauna să nu se discute în absența noastră lucrurile care ne interesează și, omagiuindu-și talentul cu care apără drepturile aliaților împotriva Germaniei, am arătat că problema reparațiilor între aliați va cere imperios prezența noastră. Poincaré mi-a răspuns că am dreptate, nici el nu admite că s-ar putea discuta în viitor datoria interaliată și reparațiile fără că noi să fim prezenți”.

„Va fi singurul mijloc pentru mine de a apăra demnitatea României, făcând să discute pe funcționarii inferiori ai statelor mari cu funcționarii inferiori români. Rămâne ca statele mari să judece dacă această procedură este cea mai potrivită pentru bunul mers al conferinței”.

Luptele de la porțile Moldovei, Mărăști, Mărășești, Oituz din lunile iulie și august 1917, au avut un puternic ecou și în scrisorile lui Take Ionescu. Atenția lui e mereu îndreptată înspre aprigele lupte și înspre vitejii apărători ai pământului Moldovei.

La 8/21 august, împreună cu citiva din amicii săi, el vizitează Regimentul 19 infanterie Română, cantonat în apropierea Iașului, cu destinația de a pleca peste două-trei zile pe front. Ostașii care suferiseră imens în timpul iernii îi fac o impresie excelentă. Entuziasmul ostașilor îl impresionează profund. E mîndru de aprecierea generalului englez De Candolle care îi spusese că România poate fi mîndră de ostașii săi.

Veștile de pe front au o mare influență asupra spiritului său. Ceea ce îl bucură în primul rînd este faptul că, prin eroismul și rezistența de la Mărășești, România și-a salvat onoarea. El nu-și mai putea închipui viața într-o Românie mică învinsă.

O problemă de conștiință îl chinuia întruna: Dacă a făcut bine sau nu preconizînd intrarea României în război. Analiza amănunțită a situației în care se afla România la 1914 îl face să afirme, implicînd argumente filozofice, că războiul a fost inevitabil. Ca și Ion I. C. Brătianu, Take Ionescu credea că și în cazul în care România ar pierde războiul, totuși cauza unității noastre politice va fi făcut un enorm pas înainte, care, datorită alianței cu puterile Antantei, își va produce efectele sale la momentul oportun. Prin atitudinea sa din timpul războiului numele său, după propria sa apreciere, exagerată desigur, a devenit un nume mondial sortit să rămînă în atenția și prețuirea posterității. Această convingere Take Ionescu o mărturisește cu toată sinceritatea în scrisoarea de la 27 august/9 septembrie.

VASILE NETEA

„Eu am credință în cauza noastră”

Iași, 5/18 iulie 1917

„Tu nu știi cât de enervat am fost în aceste zile, cât de mult sînt încă. De o parte patriotism și de cealaltă parte iarăși patriotism... Eu sînt într-o stare de plîns... Imaginează-ți că eu am acum dovada că acest rege (Ferdinand I) îmi este ostil, definitiv ostil, și că unchiul său regele Carol i-a recomandat să aibă teamă de mine. La ce bun să mai fi loial, dezinteresat, cel mai puțin egoist dintre oameni, dacă aceasta nu este decît pentru a deveni suspect? Nu, aceasta nu este numai suspiciune. Regele Carol I i-a spus: „Cu inteligența și talentul său Take Ionescu va fi foarte puternic. Trebuie totdeauna să lucrezi împotriva lui”.

Este istoria lui Venizelos în România.

Iași, 8/21 august 1917 (marți seară)

„Ieri seară ne-am dus să vedem cîmpul de aviație pentru a vizita Regimentul 19 infanterie de la Romanși. Am distribuit cite 10 țigări de fiecare soldat al regimentului. Este ceea ce ei apreciază mai mult. Te asigur că mica serbare care a durat aproape o oră a fost dintre cele mai emoționante. Gîndește-te că acest regiment a pierdut două mii de morți de tifos în iarna trecută. Este înspăimîntător. Cea mai mare parte din soldații pe care i-am văzut ieri au suferit de tifos, dar au scăpat. Cu toate aceste suferințe, veselia, antrenul, bunul umor al acestor flăcăi erau într-adevăr indiușoșoare.

Am distribuit fiecare dintre noi — eram patru (Paul Brătianu, N. Titulescu, Toma Ionescu) — pachetul lor acestor soldați și am vorbit cu ei. Eu am vorbit mai ales cu cei din Transilvania și cu oamenii din Romanși. Mulți dintre ei mă cunoșteau. Toți surideau, avînd într-adevăr plăcerea de a ne vedea și pareau să recunoască de pei care au mers să-i viziteze. Sărmanii flăcăi! Ei vor pleca în două-trei zile pe front. Ei știu aceasta și sînt atît de bravi. Totul este bine. Preotul, pe care eu îl cunoșteam de la Caracal, și ofițerii toți foarte bine. Era într-adevăr vrednic de a-i vedea. Dar la plecare am încercat și o profundă stringere de inimă, gîndindu-mă că mulți dintre ei mergeau la moarte. Ce gîndeau ei? Ei sînt atît de impunători.

Astăzi am văzut pe generalul englez de Candolle (un nume francez). El mi-a zis: „Dumneavoastră aveți dreptul de a fi mîndri. Soldații d-voastră sînt admirabili”. Cine știe?... Frontul va ține! Comunicatele germane au aerul de a zice că bătălia e sfîrșită sau aproape de sfîrșit. Totul este posibil, chiar și aceasta. Iată dificultățile războiului: nu se poate prevedea nimic. Să-ți citez un exemplu de eroism; un ofițer amputat de un picior și de un braț, vorbea în tren abia șoptit. Se credea că el se plînge, că cere sau doare ceva. A fost întrebat. El a răspuns: „Domnule, nu trec nemții, nu trec”. Iată la ce se gîndea acest tînăr atît de teribil mutilat...

Iași, 9/22 august 1917

„Acum situația este mai bună, dar nu pot ști pentru cît timp. În orice caz un lucru este salvat: onoarea. Gîndește-te bine, că eu cred că fără mine țara mea n-ar fi făcut acest război. Toată lumea poate zice și scrie contrarul, dar adevărul este că fără mine niciodată nu s-ar fi îndrăznit intrarea în război. Dacă războiul nu ne-ar aduce nimic, conștiința mea s-ar afla într-o teribilă suferință. Nu fiindcă eu aș regreta ceea ce am făcut, ci fiindcă aceasta mi-ar aduce o imensă durere. Fiecare mișcare de pe front are o repercusiune asupra mea. Eu trăiesc toate atacurile, și este un miracol că rămîn totuși atît de liniștit. Acum

doi săptămîni eram foarte abătut; dar în acest moment mă simt refăcut și sînt atît de calm, reinsuflețit prin aceste bune vești. Și apoi, pentru ce ți-aș ascunde-o? Perspectiva de a trăi în exil nu este cea mai ușor de imaginat, și ar fi astfel dacă România nu ar ieși mîrită din acest război. Ar fi dureros pentru mine a trăi pentru totdeauna în străinătate, și încă mai dureros pentru tine. Dar eu sînt aproape sigur că aceasta nu se poate întîmpla. Eu am credință în cauza noastră și în aliații noștri.

Duminică, 27 (august) 9 septembrie

„Nu pot să-ți ascund că războiul îmi dă temeri. În astfel de momente îmi refac procesul meu de conștiință... Eu știu că dacă aș fi murit în 1913 ar fi fost multe șanse ca România să nu fi intrat niciodată în război, căci dacă ea ar fi așteptat pînă în 1917 e sigur că n-ar mai fi intrat. Acest sens al responsabilității pe care îl am în mine este foarte adînc, cum tu ai observat de atîtea ori, și adesea mă obligă a mă interoga, a reface procesul meu de conștiință cu toată imparțialitatea unei judecăți și toată gravitatea pe care mi-o pune o asemenea problemă...”

De la acest proces eu rămîn întotdeauna cu concluzia că am acționat bine, că nu trebuie să regret nimic, nici să reproșez ceva oricare ar fi să fie în războiului. Națiunile, ca și indivizii, au un destin al lor. Nu în sensul că cineva ar fi fixat pentru noi anticipat cursul acțiunilor noastre, de la care nu ne-am putea abate, ci în sensul că noi avem anumite calități, anumite defecte, anumite aptitudini și că ne găsim în anumite împrejurări care ne forțează la anumite acțiuni, de care nu ne putem deroba fără a nu fi trădători față de noi înșine. Eu așa văd problema, și această problemă rămîne fără încetare în fața conștiinței mele neliniștite de a ști dacă ea a acționat bine, sau dacă a comis o greșală sau o crimă. Văzută astfel chestiunea îmi pare clară și simplă... această națiune trebuia să facă o tentativă, oricît de costisitoare ar fi fost, pentru a ajunge la altă soluție și anume la constituirea unei Românii, cum italienii au constituit o Italie și germanii o Germanie. Era indispensabilitatea războiului, chiar dacă acesta nu ar fi reușit. Pentru a te recunoaște învins și pentru a te supune este întotdeauna timp. Or, încă o dată, războiul împotriva Austriei nu se putea prezenta în mai bune condiții... Războiul a fost deci inevitabil, absolut inevitabil. Eu am făcut deci bine ceea ce am făcut. Chiar dacă noi vom fi învinși printr-un concurs de circumstanțe, pe care nimeni în lume nu le-ar fi putut prevedea, istoria îmi va da dreptate. De aceasta cel puțin sînt sigur. Acest nume (numele de Take Ionescu) pe care mi l-am creat eu însumi, pe care eu l-am scos din nimic, nu va fi condamnat de istorie. Eu te asigur că în decizia mea, în activitatea mea, pe care tu ai cunoscut-o puțin, în curajul meu, eu care sînt crezut un om slab, nu a fost nici o preocupare pentru mine. Sigur, activitatea mea din acești trei ani mi-a dat un nume pe care alții nu l-ar fi putut cumpăra cu toate milioanele lor: un nume mondial care va rămîne de acum înainte. Dar eu îți jur că nu m-am gîndit la aceasta. Tu ai dealtfel dovada în faptul că în timpul acestor ani eu n-am plecat măcar o singură dată în Occident pentru a mă bucura de o popularitate pe care am cîștigat-o cu prețul atîtor sacrificii...

Dacă în circumstanțele războiului acest om (Take Ionescu) a greșit el va rămîne condamnat. Dacă el a avut dreptate, mai devreme sau mai tîrziu va fi unul din acei oameni care va merita numele de creator.

Printr-o scrisoare anonimă, ajunsă la Direcția generală de asigurări sociale, pensii și asistență socială a Ministerului Muncii, se sesiza, în urmă cu mai bine de doi ani, că Roșu Gheorghe din București ar primi o pensie într-un anumit număr mai mare decât cel convenit. Sus-amintita direcție, cercetând cazul, întocmește un referat către Comisia centrală de pensii din care cităm concluzia: „Dintr-o privire retrospectivă a situației pensionării lui Roșu Gheorghe rezultă, în principal, că acesta a încercat să obțină în cadrul asigurărilor sociale de stat, în anul 1962, pensie de bătrînețe, apoi, în anul 1963 ajutor social; că în anul 1964 a fost înscris la pensie de invaliditate — în baza invalidității stabilindu-se că ar fi avut loc în anul 1941; că deși în perioada I. I. 1952 — I. IV. 1968 a avut calitatea de personal încadrat la acordarea pensiei de invaliditate și la recalcularea acesteia nu a prezentat actele care atestau vechimea respectivă”. Drept urmare, direcția în cauză propune Comisiei centrale de pensii „să constate ca nelegală decizia prin care Roșu Gheorghe, în baza unor manopere frauduloase, a fost înscris la pensie în cadrul asigurărilor sociale de stat”. În consecință, Comisia centrală de pensii dispune anularea deciziei emise în 1964 de pensionare invaliditate gradul III; transmiterea dosarului de pensie la Casa de pensii — în vederea acordării pensiei de către acest sector, avizând, totodată, recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de pensie în sectorul asigurărilor sociale, pe o perioadă de 3 ani — socotită de la data sesizării organului de pensii.

De la bun început subliniem că referatul prezentat Comisiei centrale de pensii este superficial — pină la răuvoitor — omițând, cu bună știință, adevărul care ar fi pus sub semnul întrebării însăși anularea deciziei de pensionare. E suficient să răsfoiești dosarul de pensionare în cauză, pentru a-ți da seama nu numai că nu-i vorba de vreo „manoperă frauduloasă”, dar că omul declară negru pe alb

și semnează că în perioada 1952 — pină în 1963 (dată la care făcea declarația) este încadrat cu un salariu de 470 lei lunar; că aceeași adnotare se află pe însăși decizia de pensionare-invaliditate gradul III emisă în 1964. Mai mult, între 1964 și 1979, vreme în care bătrînul Roșu Gheorghe a fost pensionar de stat, a obținut 4

Adnotările pe marginea unei legi pot ține locul paragrafului de lege?

aprobări legale, timp în care dosarul a fost cercetat, legalitatea lui constatată și confirmată. Acestea fiind piese din dosar pe care oricine le poate vedea, omul se întreabă și acum, la cei 79 de ani ai săi, cum de e posibil să fie acuzat tot el?

De ce ne-am permis mai sus să punem sub semnul întrebării însăși Decizia de anulare a pensiei de invaliditate a bătrînelui Gheorghe Roșu? Era în vigoare, la acea dată — 1964 — privind dreptul la pensie în cadrul asigurărilor sociale de stat — Decretul 292/1959 și Regulamentul pentru aplicarea Decretului 292/1959 conform cărui persoanele care îndeplineau condiții pentru a primi mai multe pensii

puteau opta oricînd pentru una din ele. Roșu Gheorghe avea aproape 23 de ani în sectorul de stat și 12 ani în sectorul cultelor, la data pensionării. Nici un paragraf de lege, nici un act normativ nu prevedea pe atunci obligativitatea pensionării de la culte a încadrărilor acestui sector, mai ales că articolul 128 din Regulamentul de aplicare al Decretului 292/1959 prevedea clar că: „în cazul cînd o persoană a lucrat în mai multe sectoare de activitate care au case de pensii proprii, i se va stabili pensie în cadrul asigurărilor sociale de stat, numai dacă cea mai mare parte din activitate a desfășurat-o în calitate de angajat.”

Solicităm la Direcția generală de asigurări sociale, pensii și asistență socială din cadrul Ministerului Muncii să ni se arate vreun act normativ, vreo normă obligatorie care să înlăture — sau să completeze — acest înscris al legii. Ni se dă o cărtușă, semnată de 3 autori, cu adnotări pe marginea Decretului 292, în care o steluță pusă la articolul 128 ne lămurește că „prevederile articolului 128 nu se aplică personalului cultelor.” Pot oare niște adnotări pe marginea legii să țină locul paragrafului de lege?

Cert este că abia în Legea 27/1966 se stipulează clar că personalul cultelor va fi înscris la pensie în cadrul asigurărilor sociale de stat dacă a încetat activitatea în acest sector pină la 1 ianuarie 1959. Nici articolele 10 și 11 din Decretul 718/1956 — privind înființarea caselor de pensii în cadrul cultelor — nu exclud articolul 128 din Decretul 292 — decît fiind foarte mult nota. Dealtfel, mersul acestui dosar, în toți acești ani, vine să susțină un fapt de procedură intrat în cotidianul acelor ani.

Aceasta fiind situația, propunem Comisiei centrale de pensii să restitueze cazul Roșu, cu dosarul în față, omul fiind lezat atît de anularea dreptului la pensie de stat, cît mai ales de incriminările gratuite care i se aduc.

GEORGETA ȘTEFANESCU

De curînd, la Kogălniceanu de Constanța, s-a stins din viață unul dintre oamenii cel mai interesați pe care l-am cunoscut. Pe numele său Ion Iorgu, din neam de mocani veniți de prin Sălje. Vestea despre el se duse în toată Dobrogea și mai departe chiar, chiar dincolo de granițele țării, ca despre un om din cale afară de bun și de omenos, și căruia i se potrivea ca puțină altora vorba că ar fi bolnav după muncă. Un om care nu putea să stea și să nu facă ceva, să nu producă, să nu negustorească, dînd celor din jur și sîcși posibilitatea de a munci, de a câștiga, de a se înstări pe cînstitele. Un om pe care neastîmpărul acțiunii l-a lăsat văduv de prima nevastă care n-a putut înțelege să-și trăiască tinerețea lîngă un bărbat pe care nenumăratele treburi și afaceri în care se băga îl obligau cel mai adesea să se culce imbrăcat, pentru un somn „furat”, de două-trei ceasuri pe noapte, cel mult. Munca se poate spune că ajunsesse viciul acestui om care nu suferea să-și abandoneze sau amîne nici o idee, și avea destule. Nu mai știa nici de casă, nici de masă, alergînd să pună pe picioare feluritele întreprinderi cu care a făcut din comuna sa una din cele mai mari comune din țară, mai vînd și la Constanța ori în alte locuri o topitorie, ba o vopșitorie de lînă, vreo cojocărie ori țesătorie de covoare, sau turme de oi prin bălțile miraculoase ale Dunării, de toate îngrijindu-se personal, cîci este știut cît de mult face ochiul stăpînului.

În 1943, spre a da un sens și mai limpede neodihnei sale, Ion Iorgu adună de prin Moldova cîteva zeci de copii orfani,

cifra exactă 39, amenajînd în comuna Kogălniceanu un așezămînt pentru copii cum probabil că nu mai exista altul pe atunci în toată țara. Nu mai știu dacă nevasta l-a părăsit pe domnul Iorgu înainte sau după ridicarea orfelinatului. Știut este că pină în toamna lui '48, copiii au avut tot ce le-a trebuit, profesori, pedagog, asistență sanitară și dragostea pă-

Subiect de roman

rintească, de tată și mamă, a lui Ion Iorgu.

În '48, odată cu naționalizarea, domnul Iorgu e inventariat la un loc cu toți cei avuți, clasat ca exploatator și, deci, expropriat. Netemîndu-se de muncă, nu se teme nici de sărăcie. Mult mai greu însă e să te aperi de prostia și de răutatea oamenilor. Astfel că, arestat pe nedrept în toamna lui '48, pină să se lămurească lucrurile și să fie eliberat, copiii sînt luați de la Kogălniceanu și strămutați la orfelinatul din Constanța.

Scăpat din detențiune, Ion Iorgu se duce glonț la Constanța să-și vadă copiii. Nu-i mai poate lua înapoi. Legi noi poartă de grija copiilor orfani. Dar nici Ion Iorgu nu se lasă, căci nu-l lasă inima sa

cea mare, și face tot ce poate să-l ajute peste necesarul asigurat de stat, fie înzeștrînd fetele ajunse de măritat, unora fiindu-le și naș, naș cu dare de mină nedezmîntită, fie ajutîndu-i pe alții să-și aleagă meseria potrivită, ori cu un ban în plus la bursa de stat celor plecați din Constanța să urmeze vreo facultate, dintre cei 39 legîndu-se firește mai mult de unii, de alții mai puțin, dar socotîndu-i pe toți copiii săi, gata să le dea orice i-ar sta în putință. Și de dat a dat, slavă Domnului, toată viața lui.

Facerea de bine pe care Ion Iorgu a răspîndit-o în jurul său i-a atîns și pe prieteni, nu mai vorbesc rudele, cu toții găsînd la el ușa deschisă și sprijin la nevoie, dar mai ales pilda vie de om muncitor și cînstit. Nimănui nu i-a rămas dator cu un capăt de ață.

Un om de ispravă cum rar întîlnești altul într-o viață de om, acesta a fost Ion Iorgu. La înmormîntarea sa, primăria comunei a ținut, în mod excepțional, spre cinstea ei, să recunoască și să elogieze meritele mari ale lui Ion Iorgu în ridicarea comunei natale. Ne-am bucurat și aflăm asta. Ne îngăduim chiar sugestia de a se păstra viu numele lui Ion Iorgu prin atribuirea acestui nume unuia din locurile inobile de truda neostentată a lui Ion Iorgu. Am aflat că pe lîngă tot satul și o mulțime de prieteni și cunoscuți din Constanța, Ion Iorgu a fost condus pe ultimul său drum și de copiii săi. Firește, nu au putut veni toți treizeci și nouă. Au fost însă de față trei dintre ei. Trei, Doamne, numai trei!...

ION COJA

telui, iar președintele anula orice inițiativă a inginerului șef. Toate acestea pe fondul știutelor condiții pedoclimatice ale anului trecut, ne-a explicat tovarășul Vasile Geană, secretar al Comitetului județean de partid Tulcea. „De fapt n-a fost altceva decît o continuare a certurilor dintotdeauna între neamul lui Gullu — al cărui exponent în conducere era Mihale Mihai — și neamul lui Caraman Dumitru, fostul inginer șef”. Observația aparține lui Ion Bratu, viceprimarul comunei Baia, de care aparține satul

Dosarul stopat al unui milion nerealizat

Camena. Pentru ce se hărțulesc cele două neamuri? „Pentru averi, tot li se pare unora că au strîns mai puțin decît ceilalți”. (Economul Stere, actualul președinte al ceapeului.)

Realitatea este că și Mihale și Caraman sînt buni gospodari. Mai ales cînd e vorba de propria lor bătură. Că la cooperativă am văzut: 102 373 lei pagubă în averea obștii și peste un milion de lei beneficii nerealizate! Sigur că dauna a fost imputată vinovaților: Mihale Mihai — 23 599 de lei pe care l-a achitat în 48 de ore de la constatare; Caraman Dumitru — 43 967 lei; Patașa Vasile — 24 427 lei; Panait St. Ion — 5 380 lei. Fapte penale autentice, pentru care s-a întocmit și un dosar corespunzător...

Sigur că cei patru au fost, pardon... pedepsii? scoși din funcții, sancționați pe linie de partid și amendați administrativ cu cîte o mie de lei fiecare! Pen-

tru că da, deși incredibil, cei patru au scăpat de urmărirea penală! Se vede treaba că... metaforic, la Tulcea mai ușor poți fi condamnat penal pentru furtul oului — vezi cazul grăjdărilor — însă nicidecum dacă sfeterisești... bou! Dintre toate, cazul lui Mihale Mihai este cel mai semnificativ: fură — pardon, „sus-trage” — tuburi de la T.C.I.F. pe care și le îngroapă în curte; comite un fals intelectual (vezi adevărurile false eliberate lui Andrei Paris); partea lui de neglijență în serviciu se ridică la zeci de mii de lei, DAR NU ESTE CONDAMNAT — nici ceilalți! — pe motiv că „faptele sale nu prezintă pericolul social caracteristic unei infracțiuni”. (Vă reamintesc că grăjdarul cel hoț a fost condamnat la șapte luni reclusiune pentru... 104 lei. Deci iată un pericol social de 104 lei!) Dosarul, în care sus-pomenitele fapte sînt dovedite și răsdovedite, a fost înregistrat și stopat sub nr. 8/B/1982. Am vrut să aflu cum se explică toate astea, dar de la tovarășul Mihale Nicolae, procurorul șef al județului Tulcea, nu m-am ales decît cu o ridicare din umeri și cu următoarea apreciere: „Știm eu că pină la urmă vine cineva și o să ne întrebe de ce...”. Am venit. Nu ne este indifereent cînd aceleași vinovații sînt cîntărite cu balanțe diferite.

Epilog? Satul Camena rămîne așezat la vreo trei kilometri de Mina Altin Tepe, pare pierdut într-o văioagă a Podișului Casimcei și numără cam 500 de suflete trăitoare în 186 de case. Milionul de lei beneficii a rămas pusberat. Făptășii sînt bine mersi. Paguba de peste o sută de mii nu-i toată recuperată. FOSTUL PREȘEDINTE MIHALE MIHAI A FOST PUS ȘEF DE FERMA. Tăranii își vîd de treburile lor particulare și scriu și vin în audiență și la revista „Flacăra”, Andrei Paris țesală cali în calitate de condamnat la locul de muncă.

MIRCEA BUNEA

Educatori de nota zero la purtare

Dacă somnul rațiunii naște monștri, rațiunea răzbunării naște acte bizare și în afara moralei. Într-o zi a revenit pe masa noastră de lucru un nume, pe o scrisoare; profesoara de limbă engleză Mihaela Văraru din Hirlău.

„...La data de 13 iunie 1981, la banchetul de finit de an de la Școala generală Hirlău, am fost insultată și lovită de tovarășa profesoară Teodor Florica, în fața elevilor. V-am adresat atunci două sesizări și după ce dv. „ați cercetat cele sesizate”, ați publicat în nr. 36 din 3 sept. '81 un articol în care s-a făcut cunoscut pe întreaga țară faptul reprobabil săvîrșit de acea profesoară”. De fapt, noi nu cercetaserăm „cele sesizate”, ci Inspectoratul județean Iași, căruia trimiseseam „scrisorile spre analiză și rezolvare. Iar de publicat, publicasem o parte din răspunsul acestui for, care ne confirma că faptele sînt exacte, că beligeranța își avea gîrștea în neînțelegeri mai vechi dintre cele două familii ale respectivelor profesoare și că, cea agresivă „a fost sancționată cu mustrare”. După atîtea luni de la publicare, nu numai că „focul” nu s-a stîns, dar profesoara Mihaela Văraru îl întreprinde, dovedind că n-a înțeles deloc sensul gestului nostru de a face public „faptul reprobabil”. Îl explicăm acum mai direct: fiindcă este în afara oricărei elementare norme de conviețuire umană (nu ne facem dreptate cu pumnii!) și cu atît mai mult, și mai grav, fiindcă este vorba de oameni

investiți să formeze oameni. De educatori! Pentru dînsa a constituit, se vede, un act de triumf personal în aprigul demers al răzbunării. „Între timp, ca urmare a altor sesizări făcute la diferite autorități, am primit 6 ADRERE (sublinierea îi aparține) prin care mi se recunoștea întreaga dreptate, specificîndu-se în toate că, cazul petrecut va fi reanalizat și se vor lua măsuri mai grave împotriva sus-numitei Teodor Florica. Sesizînd și justiția, sus-numita a fost condamnată la Judecătoria Pașcani la 2 000 lei amendă pentru calomnie. Nu știu prin ce manopere sus-numita a reușit să-și îmbunătățească situația, pe linie de învățămînt nu s-au luat măsurile indicate (care dat fiind cumulul de infracțiuni ar fi putut merge pină la desfacerea contractului de muncă), dar lucru curios, la 22 decembrie 1981, Tribunalul județean Iași casează sentința de la Pașcani și o achită. (Pentru care am sesizat Ministerul Justiției)“.

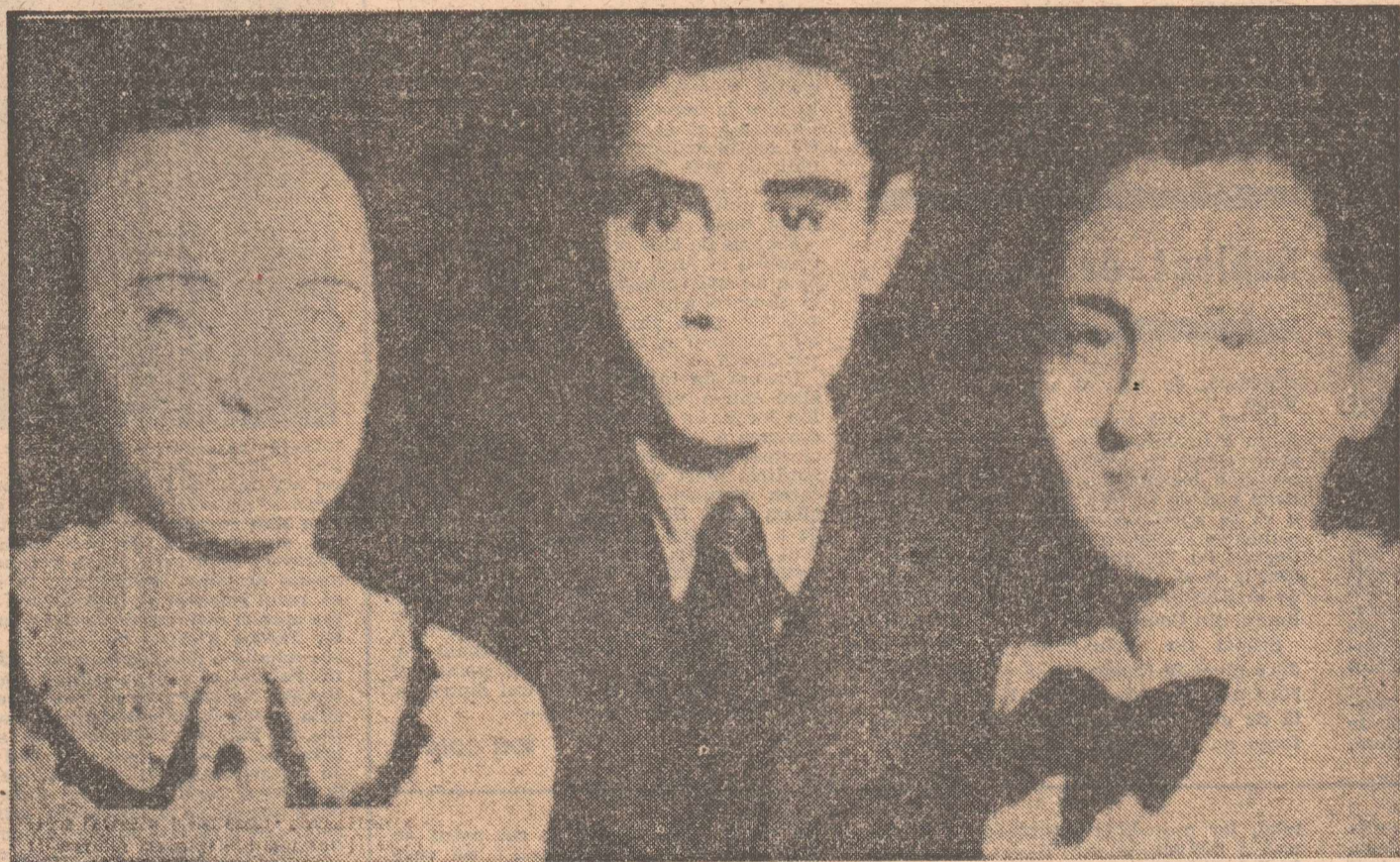
Vanitatea sapă adînc; cine mai poate și dacă profesoara Mihaela Văraru mai vrea cu adevărat să i se facă dreptate (pentru ultragiul adus), deși nu prestigiul și autoritatea sa au fost în pericol, ci ale inșei agresoarei, calificîndu-se prin inșăși fapta sa, cît vrea răzbunare. Care pe care! Cealaltă, cu aceeași indîrjire, se străduie să-i demonstreze că, iată, e intangibilă! E mai puternică! Nu se gîndește însă nimeni la întrebarea, cine le face jocul? În loc să-l curme din rădăcini? Cine întreprinde un asemenea climat că jignește bunăcuviința, care alimentează atitudinile în afara eticii noastre? Cine ar fi cel mai în măsură, și chiar dator, să curme asemenea stări de lucruri, ce aduc deservicii grave școlii din Hirlău, în afara Inspectoratului școlar județean Iași? Nimeni altcineva decît conducerea Inspectoratului școlar județean Iași! Naște cel puțin nedumeriri faptul că singura sancțiune aplicată profesoarei care se compromite (se degradează chiar, lovindu-se o colegă) este mutarea disciplinară de la o școală generală la... un liceu. Morala ar putea fi aceasta: „fiți indisciplinate, comportați-vă grosolan în relațiile dv., tovarășe cadre didactice, dacă vreți să obțineți catedre mai bune!”

E lesne de bănuț ce atmosferă (propice educației) domnește în micuțul tîrg moldovean! În școlile lui??

Se poate comenta mult și sub diverse aspecte scrisoarea prof. Mihaela Văraru, concluzia necesară și absolut urgentă fiind una singură: de a se pune capăt unui asemenea climat. Dacă la Iași nu se poate, e datoria Ministerului Educației și Învățămîntului să intervină.

CICI IORDACHE

**Tineri, adică
romantici
Tineri, adică
revoluționari**

In grandioasa bătălie pe care o trui, in mersul său înainte spre co și multilaterală activitate construc rea unei societăți in care bunăstă poporului sint felurile supreme al dului, tinerii s-au aflat întot mele rinduri, manifestindu-și c revoluționar și spiritul romantic ce

Inchinându-și întreaga activitate de libertate și independență a țării afirmat cu toată puterea sa revoluționar și novator, ca o forță de progresului, pentru dreptul la libertate națională și o viață fericită lism și comunism.

Continuatori ai tradițiilor progresare celor mai înaintate ale poporului, frunte U.T.C.-iștii, tinerii muncitori și elevi au luat parte activă în bătălia revoluționară ale poporului cu curaj și un eroism demne de tinăria revoluționar. Uniunea Tinerilor și-a îndeplinit exemplar sarcinile într-un front unic de luptă pe toată țara și umiliți împotriva reacțiunii și pentru libertatea și independența țării și reconstrucția ei.

In anii de ilegalitate, de cruntă luptă, mulți din cei mai buni fii ai țării au prețuit, cu o nestrămutată încredere în finală a celor mai înaintate idealuri să-și dăruiască libertatea și viața pentru chemării Partidului Comunist, și adus contribuția la însurecția națională împotriva fascismului. Inchinându-și întreaga viață de independență și libertate țării, ce prindeau viață după 23 August, ridicat la cea mai înaltă cotă de luptă din anii ilegalității, partidul nostru a mers înainte cu marea operă revoluționară a întregii țări, de reconstrucție a țării, de edificare a unei societăți multilaterale dezvoltate. Mișcarea noastră a încadrat în brigăzile voluntare. Șa construcția a țării au fost adevărate școli de educație politică și culturală importante școli de educație cetățenească. Muncitorii ai brigăzilor patriotice au pus în față intereselor personale în

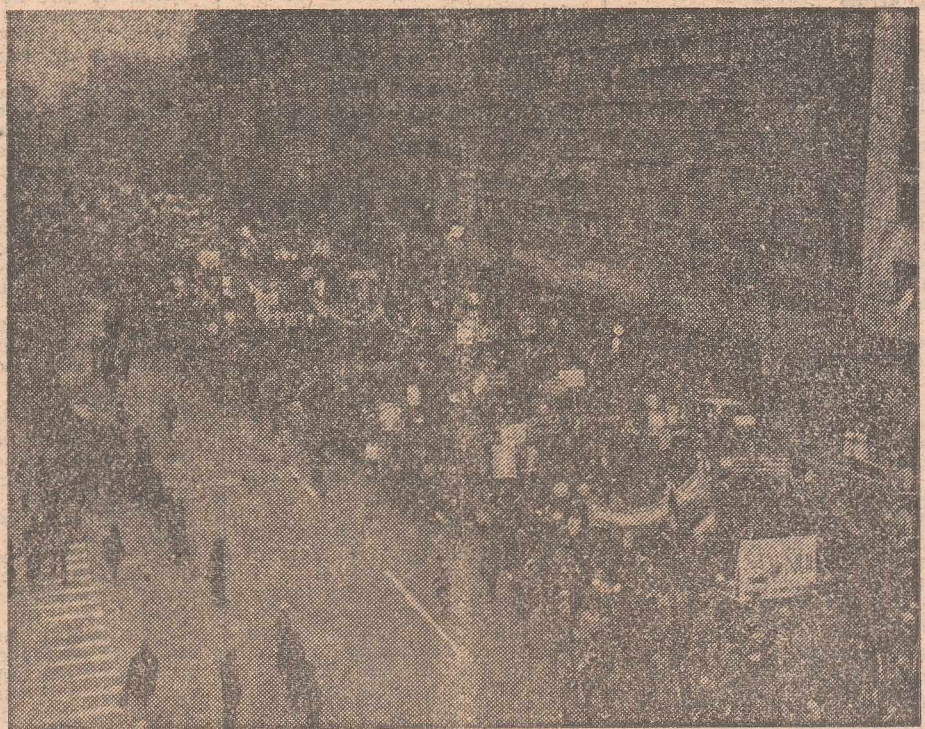
In centrul atenției tinerilor stă întregul interes al țării, temeinică a celor mai înaintate cunoștințe tehnice, cunoașterii umane, lărgirea lor și cultural.

Politică partidului de asigurare a intereselor tuturor tinerilor la elaborarea și înfruntarea tuturor războaielor și statului, la constituirea o latură esențială a democrației socialiste.

Adâncirea procesului de legare organică a minții cu producția și cercetarea științifică, noștri participanți activi și eficienți pe care o construiește poporul nostru.

In lista marilor victorii înregistrate de cinstre trebuie trecute condițiile de luptă, largile posibilități de valorificare a cunoștințelor și a elanului în deschiderea unor orizonturi vaste afirmare pe toate planurile. Tinerii au demnitate, cu siguranță că țara noastră va fi creatoare, că fericirea și bunăstarea ei pind numai și numai de munca lor.

Incheiem aceste gânduri despre țara noastră cu omagiul nostru tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, și tovarășului Nicolae Ceaușescu, eminent om politic și de țară, care în viața sa se confundă cu țara și cu poporul, exemple luminoase de devotament, elan revoluționar și hotărâre pentru îndeplinirea idealurilor de fericire și bunăstare ale poporului, străluciri contine în viața sa mai nobile idealuri de progres și libertate pentru poporul, strălucite exemple de patriotism, militanți pentru o lume mai bună.

nos-
 asta
 rea-
 irea
 rti-
 pri-
 anul
 ază.
 luri
 s-a
 spi-
 a
 li-
 cia-

 flo-
 d in
 stu-
 rile
 un
 eta-
 mu-
 niza
 tați
 ului,
 re-

 istă.
 i-au
 inda
 tății,
 zind
 i-au
 riva
 dea-
 țării
 su
 aditii
 la
 de
 ocia-
 s-au
 re-
 u ri-
 ului,
 nerii
 el-a-
 e, au
 ernal.
 și rea
 inței.
 l po-

 păril
 notă-
 țării
 astre

 vătă-
 ăneril
 operă

 R. la
 tine-
 paci-
 onar,
 e și
 viață
 ie de
 a de-

 ucind
 șescu,
 Elena
 căror
 viața
 amnă
 bătută
 bună-
 celor
 po-
 lușio-
 mai

 CU

De vreo 15 ani, Teresia Pădurean, din Șimleu Silvaniei, str. Gh. Coșbuc nr. 27, suferă de o boală de piele căreia, deși consultase o mulțime de medici, nu-i găsea leacul. „Nemaivind nici o speranță — ne scrie — m-am dus la dr. Ion Pușcaș care mi-a dat un tratament cu niște medicamente de-ale sale și, ca urmare, acum sint perfect sănătoasă; ciuperca apărută ca o carne vie, dureroasă, în podul palmelor și în tălpile picioarelor, a dispărut ca prin minune, motiv pentru care vă rog să transmiteți doctorului salvator cele mai calduroase mulțumiri și urările mele de viață cât mai îndelungată”.

Mihail Genescu, pensionar din Cluj-Napoca: Am admirat nu o dată frumusețea stațiunii balneoclimaterice Vatra Dornei. M-a surprins însă neașteptat starea de totală neglijență a Monumentului Eroilor din localitate, monument ridicat în plin centrul stațiunii, chiar lângă conștii populari, și — după ce se poate vedea cu greu din însemnele de pe el — ridicat în memoria eroilor din primul război mondial. Să fi rămas de-așunci neterminat, așa cum lăsa impresia când îl privești mai de aproape? Au dispărut pînă și piatrile cu numele eroilor...

Intreprinderea de transporturi auto Deva: Cu privire la nota aparută în Flacăra din 15.01.1982, prin care un grup de parinți din satul Văloara reclamau ca aerul merg pe jos drum lung pînă la școala din Racnitoava, va comunicăm că lucrurile, într-adevăr, așa au stat și am luat măsuri, astfel încât transportul pe acest traseu s-a reglementat și în prezent se desfășoară în mod normal, în bune condițiuni.

Sint pensionat cu gradul I de invaliditate și, neavînd altă șansă, medici mi-au recomandat să fac un tratament recuperatoriu, prin gimnastică medicală. Pentru treaba aceasta, fiind și imobilizat la pat, am nevoie de două cărți de specialitate — „Recuperarea schelelor post-traumatice” și „Gimnastica medicală în terapia cardiovasculară” — pe care le-am solicitat, prin precomandă, la Biblioteca „Cartea prin poștă”, dar nu le-am primit nici azi, după aproape un an încheiat. Rog pe această cale sus-menționata librărie să-mi trimită măcar acum cărțile solicitate. (Teodor A. Ion, comuna Fîrșcov, județul Buzău)

De la Administrația Centrală a Asiguraților de Stat, Direcția operațiunilor cu străinătatea, sint informați că a fost recuperată din străinătate, în favoarea petentului Ioan Barbu, din comuna Belint, județul Timiș, suma de 23.045 lei care i-a fost luminată la data de 16.01.1982 de către sucursala județeană ADAS Timiș.

Prin intermediul unei bătrîne florărese, am aflat că pe str. Lipscani din București există o cîșmea unde se vîndeau flori pe care le cumparau mai ales condeierii... Minat de curiozitate, am dat de urma acestei cîșmele căreia i se mai spune și „Cîșmeaua lui Eminescu”. Lasată în paragină, ea se află pe strada menționată, la nr. 19, unde marile poezii au lucrat ca redactor la ziarul „Timpul”, între anii 1877-1878. (Paul Matei, București, str. Dr. Frédéric Joliot-Curie nr. 12)

Consiliul popular al comunei Săbăoani, județul Neamț, condiționează preschimbarea buteliilor de aragaz de vânzarea prin achiziții la cooperativa de consum a unor produse agroalimentare în valoare de 30 lei pentru fiecare butelie. Pentru cei care au lot în folosință poate că măsura este bună și stimulative. Ce să facem însă noi, cadrele didactice, care n-avem lot personal în folosință, ca să ni se preschimbe și nouă buteliile? (Prof. Nancă Gabriela, în numele mai multor cadre didactice din Săbăoani)

Asociația nevăzătorilor din Republica Socialistă România, Consiliul central: Referitor la sesizarea grupei de nevăzători din Birlad, apărută în nr. 2/1982 al revistei dv., înștiințăm că atît conducerea filialei teritoriale Iași, de care aparține grupa din Birlad, cît și conducerea asociației au intervenit pe lângă organele locale de partid și de stat care au manifestat înțelegere, promițînd atribuirea eît mai urgentă a unui spațiu corespunzător pentru activitatea cultural-educativă desfășurată de nevăzătorii birlădeni.

Scrisoare comentată

Cine rețază aripi păsărilor în zbor?

„Uneori birocrăția. Uneori indiferența față de viața și destinele oamenilor.”

Ne-au sosit la redacție mai multe scrisori de la tineri. Absolvenți de școli și facultăți. Dornici să muncească, să se realizeze și să realizeze ceea ce așteaptă de la ei Cetatea. Numai că unii au fost împinși pe prea ocolite căi (subiective și deloc necesare), ori li s-au așezat în față neferiți obstacole.

Este și cazul lui Coșarcă Boris Marian. S-a născut — ne scrie — într-o zonă de munte, cu plăsurile impregnate de turme, pecetluindu-i destinul. A vrut să devină inginer zootehnist și a devenit. În 1981, cînd „am cerut sprijin tovarășului decan pentru a primi un post în județul natal. Mi s-a răspuns că nu există publicat nici un post pentru Harghita, ca după repartiție să află că au fost mai multe publicate la centrele universitare Cluj-Napoca și Timișoara. Din care s-ar fi putut cere, prin schimb, și pentru mine unul. Cum s-a mai procedat și în anii trecuți. Mai ales că eram singurul absolvent al Facultății de zootehnie din București provenit din județul Harghita. Și fiind totodată căsătorit, cu soția și copilul în orașul Bălan”. Indiferența decanatului însă, îl catapultează pe tinărul inginer în județul Tulcea, comuna Nufărul. La 700 km de casă! Ceea ce nu ne-ar fi determinat să scriem dacă județul transilvan ar fi avut (ori ar avea) acoperite toate posturile de ingineri zootehniști, dacă în reglementările în vigoare privind repartizarea în producție a absolvenților învățămîntului superior nu ar exista prioritate pentru cei căsătoriți a fi trimiși spre localitățile, zonele unde își au familiile.

A făcut demersurile necesare pentru un transfer, a găsit și loc de muncă, dar nu și înțelegere la ministerul de resort, deși D.G.A.I.A. din Miercurea Ciuc confirmă că are încă nevoie de zootehniști, deși D.G.A.I.A. Tulcea este de acord să-l confere negația, dat fiind situația specială a inginerului harghitean. MAIA, în schimb nu-l aprobă ieșirea din spațiul dobrogean! Am putea crede că din rațiuni majore, pentru interesele capitale ale agriculturii naționale! În fond și Tulcea are nevoie, și dreptul, la specialiști cu studii superioare! Dar, le va avea oare în persoana inginerului Coșarcă Boris Marian? Cu gîndul la familie, cu sentimentul că a fost frustrat de un loc de muncă dorit și sperat, cit de eficient poate fi? Cit de benefică munca sa în comuna Nufărul? Cit de legat de satul și problemele zootehniei dobrogene? „Imi iubese foarte mult locurile natale și cred că în județul meu aș putea da maximum de randament, nemaivînd nevoie de o perioadă de timp pentru a mă acomoda cu oamenii, cu locurile, cu clima, cu climatul specific dintr-un județ atît de îndepărtat și diferit față de cel unde am crescut. În prezent, fac naveta, lunar, 700 km, pentru a-mi vedea familia, chinuit de gîndul că nu-mi pot recompensa soția care, din retribuția sa de învățătoare, m-a întreținut patru ani la facultate și s-a ocupat singură de creșterea copilului nostru”.

Chiar nu poate repara nimeni efectul unei indiferențe? Efectul unei gîndiri lineare și birocratice privind asigurarea cadrelor de specialiști? În inșeși binele zootehniei românești?!

Reamintim indicația fermă a secretarului general al partidului „ca toți absolvenții, pe cit posibil să ajungă să fie repartizați în locurile de unde au venit”. Iar în cazul inginerului Coșarcă Boris Marian a fost și mai este posibil.

CICI IORDACHE

Inspectoratul General al Miliției, Direcția evidenței populației, ne face cunoscut că, la solicitarea cetățeanului Voica Dan, care dorește să dea de urma mamel sale, a făcut investigațiile de rigoare și a găsit-o pe Voica Doina înregistrată ca avînd domiciliul în comuna Chisoda, județul Timiș.

Sint absolvent al Institutului pedagogic de 3 ani, facultatea de fizică-chimie, și, în august 1978, am ocupat prin concurs un post de chimist la stația orășenească de epurare a apelor uzate Tecuci. La 1 octombrie 1981, IIGCl Galați mă consideră fără studii corespunzătoare și se dispune trecerea mea pe un post de muncitor laborant, cu reducerea corespunzătoare a retribuției și imputarea unei importante sume de bani. Surprinzător și dureros pentru mine este mai ales faptul că nimeni nu mi-a explicat temeiul legal al hotărîrii luate. Iar dacă există un astfel de temei, acesta nu era cunoscut și în 1978, cînd mi s-a cerut transferul? Nici de către cei care l-au aprobat, nici de cei care au organizat concursul și mi-au verificat actele de studii? (Emil Apostu, Tecuci, str. 7 Noiembrie nr. 5, bl. B., ap. 33)

Comitetul executiv al Consiliului popular al județului Vaslui: Din verificările făcute rezultă că o parte din cele sesizate de cetățeanul Silvia Păduraru din Vaslui sint juste, în sensul că între petenți și cei doi vecini ai săi au apărut unele neînțelegeri care au degenerat în insulte și amenințări de ambele părți. La intervenția organelor municipale, aceste neînțelegeri au fost aplanate și s-au stabilit la fața locului remedierile ce trebuie făcute la imobil, eliminînd astfel principala sursă de suspiciuni și certuri.

Pensionarul Constantin Diae, fost strungar la Depoul C.F.R. Adjud și autor al invenției „Dispozitiv pentru strunjirea colectorului de la generatorul principal al locomotivei diesel, fără demontare” brevetată de O.S.I.M. la data de 30 III 1978 cu brevetul nr. 67655, ne scrie că nici astăzi, după aproape patru ani, nu și-a primit drepturile legale ce i se cuve-

neau, datorită birocrăției de care dau dovadă unii funcționari ai depoului sus-menționat (titularul brevetului) în întocmirea formalităților necesare.

Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale Vîlcea: În baza scrisorii adresate dv. de Miclea Valeria din comuna Prundeni, județul Vîlcea, a fost cercetat cazul sesizat și am intervenit la conducerea Combinatului de produse sodice Govora, unde petenta a mai lucrat, și i s-a aprobat revenirea pe vechiul loc de muncă.

Am citit cu plăcere, copleșit de nostalgia, poezia „Mi-e dor” publicată de talentatul poet Gh. Constantinescu în nr. 2/1982 al revistei dv. Felicitîndu-l sincer pentru această realizare și indemnîndu-l să persevereze pe tema abordată, sugerez compozițiilor noastre ca această frumoasă poezie să fie pusă pe note și să constituie textul unei romante pe care aș dori s-o ascult cu bucurie la radio sau la televiziune. (Mihail Georgescu, București, str. Razelor nr. 24)

Intreprinderea de rețele electrice Cluj, Exploatarea de rețele electrice Bihor: În urma verificărilor făcute la fața locului de către personalul nostru de specialitate, a rezultat că tovarăsa Păteas Mariana din Oradea, str. Grădinarilor, bl. 70, ap. 7, intruneste condițiile referitoare la acordarea cotei de energie electrică suplimentară și a fost invitată să achite taxele ce se percep în atare situație, precum și pentru întocmirea formalităților de rigoare.

Profesor de matematică fiind, în anul școlar 1979/1980 m-am înscris la examenul pentru obținerea gradului II. La inspecția specială mi s-a acordat calificativul foarte bine, și imediat după aceea am fost încorporat, pînă la 28 august 1980, neputînd să mă prezint la nici un examen. Conform prevederilor, automat trebuia să fiu înscris la examen pentru anul 1980/1981, însă, spre surprinderea mea, am aflat că nu am fost acceptat. A venit apoi o brigadă de la inspektoratul școlar județean care mi-a dat calificativul satisfăcător, deși mă prezentasem destul

de bine și la discuția finală mi s-a spus că mă apropii de foarte bine. Consider că mi s-a făcut o mare nedreptate și rog forurile în drept să clarifice situația mea. (Crălniceanu Constantin, com. Turburea, județul Gorj)

Procuratura Generală, Direcția judiciară pentru cauzele civile, ne aduce la cunoștință că, printr-o hotărîre judecătorească definitivă, s-a admis acțiunea formulată de Moldovan Maria împotriva piritului Săftescu Erik Mircea care a fost declarat tatăl minorului Ciprian, născut la 4 septembrie 1978.

În numele tuturor tinerilor din satul Apa Neagră, județul Gorj, ni se adresează Vali Lăpădătescu și exprimăm profunda mîhnire pentru faptul că cei din conducerea IFET Baia de Aramă au desființat clubul muncitoresc din localitate și l-au transformat într-un așa-zis atelier care nu produce nimic. Clubul acesta era singurul loc din sat unde se puteau desfășura diferite activități cultural-educative.

Comitetul de partid al sectorului 6 al Capitalei ne face cunoscut că lucrarea reclamată de locatarul Aurel Ștefănescu a fost executată, contravaloarea ei fiind suportată de familia Zamfir Maria de la apartamentul superior care nu o dată, datorită tărăgănării și refuzului de a-și repara instalația sanitară deteriorată, a provocat inundarea apartamentului de la etajul inferior, în care locuiește potentul.

Am cumpărat de la un stand cartea „Munții Bihor — Vlădeasa” ieșită de sub teasurile întreprinderii poligrafice „Oltenia” din Craiova. Cînd am răsfoit-o mai atent acasă, am constatat cu uimire că are 16 file netipărite, adică albe complet, începînd de la pag. 354 pînă la pag. 383. Comanda de tipărire poartă nr. 288, s-a dat „bun de tipar” pe 14.04.1981. (Dogeanu Ion, București, str. Prunaru nr. 6, bl. 8, sc. B, ap. 72)

Ministerul Sănătății, Direcția asistenței medicale: Urmare scrisorii tov. Diaconescu Elena, din județul Dimbovița, vă comunicăm că sus-numita a fost programată pentru consult medical de specialitate la Spitalul Colentina — Clinica de dermatologie, pentru precizarea diagnosticului și a măsurilor terapeutice corespunzătoare.

Tot necazul lui Victor I. Pelea din comuna Românești, județul Prahova, este un sime-ring tip Aa 18x35x7 STAS 5907-67 pentru hidrofor, care nu costă mai mult de 25 lei dar care, de luni de zile nu se găsește în nici un magazin. Din cauza lui, omul nu poate folosi instalațiile de apă și baie pentru care a plătit, cu manoperă cu tot, 15.000 lei. Electropompa de hidrofor este produsă de „Electromotor” Timișoara și este de tipul EPC.

Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, Direcția personal și învățămînt ne răspunde la scrisoarea pensionarei Alexandrina Samarescu din București, str. Aleea Someșul Rece nr. 31, că solicitările petentei privind acordarea drepturilor bănești pentru concediul de odihnă pe anul 1981 și eliberarea adeverinței necesare obținerii permiselor de călătorie pe C.F.R. l-au fost rezolvate favorabil în-că din cursul lunii decembrie 1981, imediat după întocmirea notei de lichidare.

Intreprinderea de construcții, reparații și administrație locativă „Colentina”: Cu ocazia verificării notei publicate în revista „Flacăra” din 7.01.1982 de Asociația de locatari din bd. 1 Decembrie 1918, s-a încheiat un act de constatare cu reprezentanții asociației și s-a stabilit ca termen de finalizare a lucrărilor data de 30 IV 1982. Pentru tergiversarea și nerespectarea termenelor fixate anterior, cei vinovați au fost sancționați conform prevederilor legale.

Nr.: Corect ar fi fost să știm și în ce constau aceste sancțiuni.

La D.C.A. Găești, nu se respectă tarifele de plată a pietelor primite, așa încît crescătorii de animale mici de blană sint trasi pe sfoară și înșelați. Eu m-am dus să predau patru piei de acolo mi-a spus că nu-mi dă

pe toate mai mult de 500 lei. (Nicolae I. Nițu din com. Crîngurile, jud. Dimbovița). Nr. Spre a înlătura suspiciunile de orice fel, este bine ca și astfel de tarife să fie afișate la loc vizibil, spre a fi cunoscute de toată lumea.

Sintem un grup numeros de tineri detașați pe o perioadă de 6 luni la Intreprinderea electrocentrale Turceni, județul Gorj, și dorim să fim sprijiniți în crearea unor condiții minime pentru petrecerea utilă și instructivă a timpului liber. Aceasta, deoarece în prezent, după cele 8 ore de lucru aici nu avem la dispoziție nici club, nici măcar un aparat de radio sau tv., nemaivorbind de cărți, de masă de ping-pong. (În numele grupului de tineri semnează Gheorghe Cozăr)

D.G.D.A.L., Intreprinderea pentru construirea și valorificarea locuințelor București, ca răspuns la nota apărută în Flacăra sub semnătura Elenei Pridon: Lucrătorii Grupului 4 șantiere s-au prezentat la ap. 12 bl. 8 din Calea Dorobanți pentru remedieri, însă n-au fost primiți de către proprietar, întrucît solicită în plus și execuția unor lucrări ce nu au fost prevăzute în proiect. Abia după noi intervenții a acceptat revizuirea timpplăriei metalice.

Nr. Ciudad și cam evaziv acest răspuns, deoarece el nu specifică destul de limpede dacă s-au executat lucrările ce trebuiau remediate obligatoriu după proiect și care erau insistent reclamate de petenți.

Pagină realizată de MIHAI STANESCU

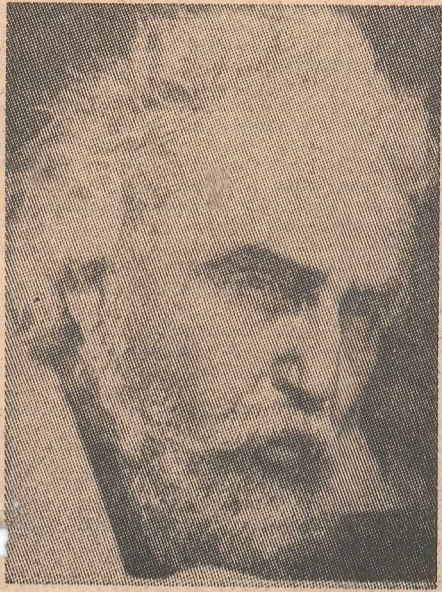
Poșta redacției

Cezar Răducan — Hirșova: Numai în cazul în care plăți integral costul întreținerii G. Constantin — Năvodari: Vă interesează la inspektoratul județean al miliției Petru Rotiță — Brașov: Concediul de odihnă vi s-a calculat legal Marin Olteanu — București: Beneficiați grațiu de permise de călătorie dacă la data pensionării ați avut o vechime de cel puțin 10 ani ca beneficiar de permise în unități de cale ferată Dumitru Gădău — Șovarna de Sus (Mehedinți): Pentru fiecare an lucrat în grupa I de muncă se calculează un an și șase luni Marin Tudoriea — București: Retribuția trebuie să fie corespunzătoare funcției pe care o îndeplineți în prezent Cornelia Heana Eftimie — Birlad, Nicolae Baban — București, Gheorghe Belic — Brăila ș.a.: Prețurile locuințelor contractate cu populația cu termen de predare stabilit la încheierea contractului după 1 ianuarie 1991 se recalculează G. Ordean — Hunedoara: Dacă veți ocupa prin concurs, un post de profesor în specialitatea studiilor superioare absolvite, la un liceu economic și drept administrativ, veți primi și retribuția convenită noii funcții de predare Marius Ivănescu — București: Încadrarea în categoria superioară este de competența comisiei tehnice de încadrare și promovare a muncitorilor din unitatea unde lucrați, la care vă sfătuim să vă adresați Ionel Petroșanu — București: La revenirea dv., avem un răspuns de la U.G.S.R. Treceți pe la redacție Petre Pătrașcu — Băilești (Dolj): Nu la prof. dr. Agrippa Ionescu, ci la Spitalul central clinic de copil „Gr. Alexandrescu” din București Steluța Trifan — Galați: Femeile încadrate în muncă cu contract pe durată determinată (cazul dv.), au dreptul la concediu de sarcină și leuzie plătit, numai dacă la data intrării în concediu prenatal (52 zile înainte de naștere) sint încadrate în muncă Natalia Chiriță — București: Depuneți cererea la C.O.M. al întreprinderii Maria Stănescu — București: Dacă lipsiți din imobil, una sau mai multe luni, anunțați în scris comitetul asociației locatarilor și nu veți participa în lunile respective la plata cheltuielilor aferente consumului de apă, taxei de canalizare, consumului energiei electrice necesare funcționării crematorului, combustibilului necesar apei calde, ridicării gunoierului menajer și vidanjării Gabriela Crauș — București: Sintei încă în proces, așteptați hotărîrea judecătorească.

MARGA NEDELEA

„FLACARA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

„Am venit, ne-am confruntat, dar încă n-am ajuns în fața marelui iubitor de teatru din București”

— Ați împlinit, de curind, stimate actor Teofil Vălcu, frumoasa vîrstă de 50 de ani, drept pentru care vom începe acest interviu nu cu o întrebare, ci cu o urare: La mulți ani!

— Vă mulțumesc din toată inima.
— Și, după cite știm, din acești 50 de ani, 30 au fost închinată actoriei.
— Pînă acum e bine.

— Și se mai afirmă că destinul dumneavoastră artistic, deși început pe malurile Someșului, în alit de romanticul Cluj de altădată, a prins contur, cu adevărat, aici, în inima Moldovei, în nu mai puțin romanticul „dulce tirg al Ieșilor”, pe scena Teatrului Național, această adevărată casă a dramaturgiei românești, casă cu a cărei viață v-ați confundat într-un tot.

— Și pînă acum e bine, dar parcă era înțelegerea să vorbim despre altceva și mai puțin despre persoana mea.

— Da, ne înțelesesem să vorbim despre recent încheiatul turneu în București al Teatrului Național din Iași. Dar, recunoașteți și dumneavoastră, nu puteam intra așa, de-a dreptul, în subiect, mai ales că ați sărbătorit, cum spuneam, jubileul mai sus-amintit. Mai mult decît mărturisim că ne-ar fi încântat peste măsură un interviu privind viața de pînă acum, în teatru, a actorului Teofil Vălcu.

Iată, în **Arlecchin**, caietul-program al Teatrului Național din Iași, pe un spațiu însumind patru pagini, citim, într-un fel de fișă intitulată Mic dicționar de roluri, că ați interpretat peste 70 de roluri. Avem vagă bănuială că ați interpretat mult mai multe roluri.

— Bineînțeles, dar autorii acelei fișe și-au atenționat cititorii prin chiar titlu: **Mic dicționar de roluri**. În altă ordine de idei, despre mine insumi s-a mai scris, chiar și în revista „Flacăra”, drept pentru care mărturisesc că abia aștept să trecem la ceea ce am convenit că vom aborda.

— În acest caz, prima întrebare: care sînt piesele cu care Naționalul ieșean s-a prezentat în fața iubitorului de teatru din București?

— Însurirea pieselor cu care am venit la București vorbește de la sine despre orientarea repertorială a Naționalului nostru, orientare ce își propune valorificarea dramaturgiei românești contemporane, dar și a celei clasice. În acest sens, am prezentat **Hardughia**, **Calul verde**, **Hoții de vulturi**, **Preferam să mor de ris și Chirița în provincie**. Acestor cinci piese românești li s-au adăugat **Don Carlos** și **Cum vă place**. Mai e nevoie să amintim și autorii acestor piese?

— Să zicem că n-ar fi lipsit de importanță.

— Atunci, în ordinea pieselor de mai sus, Mircea Radu Iacoban, Constantin Popa, D. R. Popescu, Nelu Ionescu și Vasile Alecsandri, respectiv Schiller și Shakespeare.

— Cum considerați că a apreciat critica de specialitate acest turneu?
— Elogii peste elogiile. Dar, din păcate, spectacolele noastre au fost găzduite de sala mică a Teatrului Național, Majestic și Teatrul Mic.

— De ce din păcate?

— Respectiv sîli sînt mult prea mici. Apoi, un singur spectacol a adunat doar un număr de oameni, cei mai mulți dintre ei oameni de teatru, prezenți la toate cele șapte spectacole. Unul din acești oameni, de exemplu, îmi spune că Don Carlos, piesă care este cuprinsă într-un manual școlar pe un spațiu foarte redus, ar fi asigurată, cu participarea elevilor, cel puțin 10—15 săli pline, prilej cu care elevii ar fi pătruns bine și exact în dramaturgia lui Schiller. Este, ca să zic așa, doar un simplu exemplu. Dar eu cred că și celelalte piese ar fi atras, citeva săptămîni la rînd, spectatorul de teatru din București.

— Cu alte cuvinte?

— Mai altfel spus, am venit, ne-am confruntat, dar pentru marele iubitor de teatru din București am rămas în continuare un teatru necunoscut. Încă n-am ajuns și în fața lui.

— Și ce anume propuneți?

— Reluarea acestui turneu. Dacă nu total, cel puțin cu citeva din piesele sale. — Ar fi, oare, lipsit de interes, ca un Teatru Național, fie el de Iași, Craiova, Cluj-Napoca sau Timișoara, să susțină o lună de spectacole în București? Sau, ca să extindem ideea, unul din orașele mai sus-amintite, n-ar putea fi gazda, pe timp de o lună, a unui alt teatru, timp în care, la înțelegere, teatrul său să se deplaseze în alt oraș?

— Adică noi, cei din Iași, să venim la București, sau la Cluj-Napoca, sau la Craiova, iar cei din aceste orașe la noi, la Iași, în aceeași perioadă?

— Exact.

— Ce bine ar fi! Dar cine să înceapă aceste schimburi? Sînt, cred eu, probleme destul de complicate. Dar, în definitiv, tot eu mă-ntreb, de ce nu s-ar porni la treabă și cu o astfel de idee!? Altfel, actualul nostru turneu s-a redus la o confruntare cu oamenii de teatru din București și mai puțin cu marele public. Ne-am

confruntat, am fost apreciați, ne-au făcut plăcere aprecierile specialiștilor și-ale colegilor noștri din București, dar, cum să vă spun, aveam nevoie și de aplauzele marelui public. Noi trăim mai ales din aceste aplauze care fac dovadă incontestabilă că am înfrumusețat inima omului care ne aplaudă.

— Ce anume v-a impresionat în mod deosebit în acest turneu?

— Ei bine, într-una din întîlnirile cu colegii noștri, Dina Cocea, nume la care nu se mai pot adăuga nici un fel de superlative, intrucît toate au fost epuizate, spunea despre o foarte tînără actriță de la noi, Doina Deleanu, că dacă fata asta a dat examene la institut și nu a reușit, colectivul Naționalului din Iași s-a dovedit a fi un adevărat pedagog. Deci, respinsă de „pedagogii” institutului, ea a fost acceptată și șlefuită de „pedagogii” Naționalului ieșean.

— Ați folosit de două ori cuvîntul pedagogi. În ce mă privește l-am pus de fiecare dată în ghilimele.

— Asta ar fi problema dumneavoastră. Eu personal aș elimina ghilimelele puse la calitatea de pedagog al colectivului de la teatrul nostru. Aș aduce, ca argument, evoluția unui actor care acum trei ani s-a prezentat la teatrul nostru. Este vorba de Mircea Dascaluc. În trei ani, pe măsura muncii și talentului său, lui Mircea Dascaluc i-au fost incredințate roluri de primă mînă. Vreau să spun, cu alte cuvinte, că Naționalul nostru nu este numai aceea recunoscută casă a dramaturgiei românești, ci și un părinte, un adevărat pedagog pentru cei mai tineri membri ai săi. Din păcate, însă...

— Iar din păcate?!

— Da și îmi pare foarte rău că iar trebuie să folosesc acest din păcate. Din păcate n-avem pe cine să creștem. O actuală promoție a Institutului de teatru numără aproximativ 10 tineri. Cum pot fi repartizați acești 10 tineri actori la 40 de teatre existente în țară?

— Greu de răspuns la această întrebare! Dar, iată, constat că tot timpul alunecăm de la subiectul propus, cel al unui comentariu privind turneul la București al Teatrului Național din Iași.

— Ce-am avut de spus, am spus. Celelalte rămîn să fie spuse de criticii de specialitate. Dacă își vor menține elogiile exprimate cu prilejul unor discuții, organizate, asta e treaba lor. Nu mă indoiesc că o vor face, dar le va fi foarte greu, intrucît la reușita turneului și-au adus contribuția toți, absolut toți membrii colectivului.

— Să zicem, stimate actor Teofil Vălcu, că am pune punct acestui interviu. Ce anume ați vrea să spuneți în final?

— Ceva foarte simplu, foarte obișnuit, dar, pentru mine, la ora actuală, foarte important: să ne iubim ca să existăm.

— Ați putea fi ceva mai lămurit?
— Pămîntul întreg se află într-o primejdie cumplită. Viața, pretutindeni e plină de lovituri. Sub ochii noștri se dau tot felul de lupte, una mai îndrîjtită decît cealaltă. Eu, ca actor, prin personajele pe care le interpretez, constat că lumea are nevoie de acest indemn: să ne iubim ca să existăm.

VICTOR NIȚĂ

Cuget, deci exist

Ion Barbu despre „gindirism”

În revista studentescă „Dialog”, nr. 7 (84), decembrie, 1981, editată de Consiliul U.A.S.C. Universitatea „Al.I. Cuza” Iași, se publică **Epistolar Comarnescu V**, Scrieri de la Ion Barbu, Fr. Sirato, păstrate în Arhiva lui Petru Comarnescu.

Pentru interesul lui documentar, privind atitudinea ideologică particulară a lui Ion Barbu în perioada interbelică, reproducem aici un fragment dintr-o scrisoare a lui către Petru Comarnescu, în care motivează încetarea colaborării la „Tiparnița”. Scrisoarea este fără dată. Însă după context ea se situează pe la începutul anilor 40. Dar să redăm fragmentul în discuție. „Colaborarea mea la „Tiparnița” a fost numai ocazională. Alături de darul grațios al prințesei Bibescu, am fost prea măgulit să depun o contribuție modestă. Domnul Baltazar părea că dorește o colaborare mai largă. Îmi propusesem chiar să deschid revista printr-un „Elogiu al poeziei”. Am crezut prudent să-mi limitez colaborarea la strofele cedate, presimțind multe surprize în sumarul revistei.

Adevărul n-a întîrziat, (...)

Colaborarea era sfîrșită.

Totuși domnul Baltazar mi-a cerut să contribuie la ancheta ce deschisese asupra spiritualității. Am refuzat încă o dată dar i-am expus domnului Baltazar în două vorbe un punct de vedere ostil naționalismului învățătoresc (?) de la „Gindirea” și rataților de tot felul, care transformă botzele în carieră.

În nici un caz n-am căutat (contat) pe o leșire împotriva domnului P. Comarnescu și lumei tînere și grupată în jurul domniei sale!”

Aprecierile din această scrisoare privind anumite manifestări ale dreptei românești nu sînt singurele și nici nu sînt o excepție în documentele rămase de la Ion Barbu, ele alcătuiesc un fel de pandant la o altă delimitare a sa în epocă, nu mai puțin originală, față de curentul modernist și avangardist.

Judecățile din fragmentul de mai sus ne aduc în minte judecăți și delimitări asemănătoare ale lui Lucian Blaga în contextul românesc interbelic.

În orice caz, poziția lui Ion Barbu față de curentele menționate nu poate fi înțeleasă dacă nu se are în vedere gîndirea barbiană care stă sub semnul epistemologiei „formei în zbor”, epistemologiei opusă formei „castelului de gheață”.

Vom reveni asupra acestei probleme. Respingînd gîndirea inertă, înghețată, Barbu nu respingea rațiunea în numele iraționalului, ci o formă istorică a rațiunii în numele unei forme noi, deschise a acesteia. Raționalismul său era în esență dialectic și numai ținînd seama de el putem face judecăți care să fie în acord cu întreaga sa activitate științifică și poetică.

ION STROIE

Noi străluciri ale limbii române

„Visez să-mi lucrez grădina mea. Țin la această utopie. După atîtea nesigure mări, tulburate oceane, singuratică viaducte, visez cu îndrîjire o fîntînă cu cumpănă. Pentru că n-am întîlnit în drum nici un Eldorado, pentru că n-am avut de pierdut decît iluzii, visez o grădină ca o pagină pe care s-o aștern liber cu rînduri, ca pe-un tărîm — împrejmuit de baricade de struguri și garduri de crengi, cu porți de faguri și uluci de știeleți — în care să mă pot încapătina să cred, asemenea lui Candide, că optimistul Pangloss avea dreptate.”
(Cea mai frumoasă dintre lumile posibile, 1978).

ANA BLANDIANA

Vorbite și scrieri românești

Survolăm și / sau decelăm? (II)

Revenind însă la survola, observăm că el a trecut la ofensivă în critica literară. Dar, vai, aici termenul pare a se întoarce împotriva intențiilor criticului, cînd scrie, de pildă: „survola teritorialul prozei românești”, „survolează genul liric”. Din text, reiese că e mai mult o ironie — la adresa superficialității lecturii — decît o afirmare critică doctă și la obiect, cu acrima oricărui spirit critic care se respectă.

„Apetența” cărturărească a altora a pus în circulație (deci „se poartă”) verbul a decela. În această remarcă nu e nimic peiorativ; verbul se poate asocia în anumite contexte. Dar se impun citeva observații, fiindcă vocabula cu pricina a căpătât (dac-ar fi singura!) uneori, chiar accent de ostentație. Un critic notează:

„...care a făcut fericirea dificilă și aproape clandestină, dar decelabilă (subl. ns) în cele mai aparent ingrate contexte”. Într-un studiu de stilistică (lingvistică) privind „verbul în poezia lui Lucian Blaga, citim: „Pe... lingă funcțiile principale... mai decelăm (subl. ns) două funcții...” sau „Putem decela (subl. ns) încă din acest prim contact cu o poezie a lui Lucian Blaga” etc. Dicționarele indică originea franceză a termenului (fr. *déceler*), cu sensul (livresc) „a descoperi ceea ce este ascuns, a scoate în evidență”, iar în fizică „a pune în evidență existența unei substanțe aflate în cantitate foarte mică sau a unui fenomen foarte slab”. Etimologic, e un derivat de la latinescul *celare* „a ascunde, a tănuși, a disimula”, cu prefixul negativ *de-* (ca *dérouter* = deruta, *devier* = devia etc.). Chestiunea ce se pune este însă următoarea: obține criticul efecte deosebite prin acești termeni (tehnic) rebarbativi, pedanți? Fobia barbarismelor în critică n-ar trebui să acopere ideile. Esențialul — se știe — este să aibă (cit mai multe) idei.

Limbaajul oricărei discipline presupune — obligatoriu — și scrupulul de exactitate lexicală. Acel „metalimbaaj” trebuie să fie unul firesc, verosimil, persuasiv.

Fără îndoială, nu sîntem pentru un purism excesiv și nici pentru transferuri semantice care ar întineca înțelegerea. Eleganța intelectuală evită asceza și limbaajul artificial. Să investim cuvintele cu valori „nemaștiute”, fără siluirea limbii, să le căutăm taina și bucuria. Unii cultivă de liberat pleonasmul, cum citesc, într-un „eseu despre textualizarea poetică”: „Revenind la „personajul textelor poetice, particularizat în atîtea individualități aparte...” (subl. ns).

Iată una dintre multele surprize (oare cite ne mai așteaptă?) impuse cititorului care nu survolează textul, ci-l decelază, uneori, cu imputări cominatorii, dar fără — cum zice un alt cronicar — „chitibușarea mărunță” (sic!), care poate fi „insuportabilă pentru turiferarii de carieră și pentru iconodulia reîntăbilă”. E clar?!

GH. POALELUNGI

Film

Semnul șarpelui

Personajele descind, desigur, din baladă. Atii răii, cit și bunii. Răii sint hulpavi, depravați, cinici și lași. Bunii sint drepti, „aprigi, dar drepti” morali și pină la urmă învingători. Răii practică de-la-început, șantajul, incalcă legea juridică și morală,ucid, înșală, corup, sfidează. Cei buni nuucid, nu înșală, cîntăresc drept, vorbesc cum-pătat, mijloacele îndirjirii lor sint legea, norma, datina, credința. Muzica, plastica imaginilor, len-toarea aparatului de filmat fac și ele parte din at-mosfera de baladă.

Dar, treptat, ritmul se modifică. Tonalitatea ba-ladescă se detașază imperceptibil ca să fuzio-neze cu o filosofie a cotidianului și o pătușă poezie. Afînd de presupusa moarte a fiului, eroina filmului nu-și pregătește praful de pușcă, nu to-pește smola în grăpa unde-l va atrage prin vi-clenie de lupul dușman. Eroina se numește doam-na Handrabur și doamna Handrabur se leacă de credință. Violent. Intr-o scenă patetică dar intru totul în conformitate cu psihologia personajului. Incendiază icoana, depozitara speranțelor și rugilor de taină. Jos divinitatea! Doamna Handrabur co-boară cu discreție treptele baladei și în discreția acestei coboriri, Mircea Verou care se confundă cu scenaristul Mircea Micu nu numai prin prenumele comun, rostește întreg discursul viguroasei sale arte.

Ajunsă în realitate, doamna Handrabur știe bine unde a coborît și ce are de făcut. Pentru răzbu-nacea fiului ucis a sacrificat cerul, va sacrifica și pămînt-ul. Nu, doamna Handrabur nu este un erou po-zitiv. Ea incetează a mai fi o personaj de baladă. Apariție realității și încă unei realități extrem de concrete. În comună se instaurează o nouă ordine. O ordine opusă dușmanilor ei. Opusă dușmanilor ei, noua ordine este în același timp opusă catego-riei sociale în care pe drept sau pe nedrept a fost și ea inventariată. Doamna Handrabur nu-și face iluzii, dar nici nu abdică. Nu se lasă constrinsă de politica alianțelor practică în epocă, avansează ea însăși pe scena istoriei unde se pregătește cla-sarea raporturilor de clasă în care s-a afirmat, preia conducerea ceremonialului înmormîntării sale sociale. („Parcă eu nu știu? Vă folosiți de mine cit timp nu v-ați descotorosit încă de Moșoarea și ai lui”). Și femela lucidă nu se revoltă împotriva condiției hărăzite de destin, împotriva istoriei care, ca individ, o nedreptățește. Ea, răzvrătită împo-triva lui Dumnezeu, se alătură furtunii care o va înlătura. Dacă viața nu l-a dat-o Dumnezeu, atunci nu l-a dat-o nici Istoria. Viața ei este numai a ei. Istoria cu treburile sale, ea cu ale ei. Nu se su-pune Istoriei, ci pactizează cu ea. Doamna Handra-bur nu ezită să uzeze de mijloacele Istoriei care n-o acceptă. Pentru izbăvirea de legămîntul ei sacrifica oamenii cei mai apropiați: nora, pe care o claustrază cu sînge rece într-o asteptare za-darnică, și Alimandru (un bărbat singur, o figură tragică și eroică spre care se îndreaptă simpatia spectatorului) pe care ea îl iubeste ca pe propriul fiu, dar pe care-l scoate din închisoare numai cu intenția de a-și vedea apropiat planul răzbu-nării, riscîndu-i viața. Cu sînge rece. În numele pro-priei cauze. Moare victorioasă. O victorie tragică și absurdă, sublimă și grotescă. Nora se mărită. Fiul revine exact ca să asiste la înmormîntarea mamei. În rolul doamnei Handrabur, Leopoldina Bălănuță mizează totul pe tensiunea lăuntrică a personaju-lui și reușește trecînd însă milimetric pe lingă o realizare de excepție. Nesocotind unul din amă-nuntele biografice ale personajului, marea aciri-tă aduce pe ecran vibrația, rigoarea și tenacitatea unei femei în jur de 60 de ani, cu toate că în rea-litatea dramaturgic eroina își epuizează zbcu-cumul și vigoarea între 46 și 52 de ani. Rămîn astfel neexploatare zone largi ale devenirii și mortificării ei.

Neclară este secvența în care Alimandru ochit în spate apare apol cu ochiul plin de sînge. Nesușinută dramaturgic este apariția nebunici, soția lui Odo-leanu. Rupte par de asemenea, prea îndepărtate în orice caz, secvențele cu frații Dringler. Aceste câteva neatenții, cel puțin așa apar la prima ve-dere și un spectator nu vede filmul decît o singură dată, sint compensate de o imagine excepțională (Călin Ghibu) și o echipă de actori de zile mari: Ovidiu Iuliu Moldovan, Mircea Diaconu, Ion Vîlcu, Dorel Vișan, Mircea Albulescu, Dorina Lazăr, Cos-tel Constantin.

NICOLAE CRISTACHE

Opțiune

E minunat
Să atingi Soarele
Cu orice risc.
E minunat
Chiar și numai să vrei să-l atingi.
E minunat să atingi Soarele,
Cînd cei mai mulți nu-l ating nici în gînd.
In orice caz,
Dacă vrei să atingi Soarele
Trebuie să știi
Că e ultimul lucru pe care-l atingi...

ANICA FLORESCU

Cintec

Tresar, obraji-mi ard în vin
Și amețite valuri mă inundă
Încet luminile abundă
Și cad ingenuitate la pămînt.

ANA-MARIA VOINEA

Trăim ?

Trăim frenetic și trăim în frică
Și-a doua zi uităm ce ne-am șoptit ;
Ce ochi ai tu ? și tu mă-ntrebi asemeni
Și vom uita-ntr-o zi că ne-am iubit.
Trăim frenetic și ne bate-n inimi
Un implacabil ceas neprevăzut,
Începem iar și iar trăim în frică ;
Doar timpul nu-l luăm de la-nceput.
M-ai sărutat și nu-mi aduc aminte ;
Ti-am spus că te iubesc și ai uitat
De frică ce ne-a fost ; dar cum te cheamă ?
Și nu mai știm de-a fost sau nu păcat.
Sau poate nu trăim și ni se pare...
Doar tremurăm de frica-ntrégii vieți ;
Cu ochii mari de ieri privim în ochii
Pe care-i bănuim după pereți.
Ești azi la fel ca ieri ? dar eu, mai seamă ?
Sînt obosită, tu ești obosit ;
Trăim frenetic și trăim în frică
Și știe lumea dacă ne-am iubit.
Și știe lumea azi că-s vinovată ;
Eu vina dau pe tine și nu știu
Dacă era devreme cînd trăirăm
Sau dacă nu fusese prea tîrziu.
Trăim frenetic și trăim în frică
Și-a doua zi uităm ce ne-am șoptit ;
Ce ochi ai tu ? sînt ochii tăi albaștri ?
Te-ntreb ca și cînd nu ne-am fi privit.

LIA MICLESCU

Fericirea

La nivel mondial —
fericirea este o afacere
strict personală ;
cota parte
rareori
se divide cu doi

Fericirea aproapelui
pe piața de schimb
scade vertiginos

Marfă perisabilă —
cămășă fericitului
se vinde la negru

Fericit —
cel nefericit
în afacere.

NATALIA FLORESCU

În afară de suflet

In afară de suflet
mi-a mai rămas un cal
fără ham, fără potcoave
O barcă părăsită lingă mal
un vraci straniu
cu reverii concave
o carte veche cu înfeles cifrat
cu tablele invelile-n piei de șarpe
cu proza unui rege ingenucheat
Rămasă pentru mine la
pagina șaptea.
In afară de suflet
mi-a mai rămas un pas
spre Doamna
Păzitor de veșnicie
ce așteaptă să cobor
din nevăzutul vas
în afară de suflet
ce poate să rămîie.

ANGELA TIRZIU

Muzică

„Madrigalul” la cotele unor noi aprecieri internaționale

Vine un timp cînd pentru a stabili dimensiunile unei reputații e nevoie să indici numai cotele atin-se într-o direcție sau alta. E cazul marelui nostru muzician Marin Constantin, dirijorul „Madrigalu-lui”, pentru care simpla consemnare a unor fapte de artă relevă în mod grăitor faima sa în creștere pe meridianele lumii. Să notăm în acest sens cîteva evenimente, aparent obișnuite, din ultimele 2-3 luni.

Mărturie a unei recunoașteri tot mai largi în lu-mea muzicală internațională, în luna decembrie a anului trecut a fost invitat să ia parte la lucrările juriului celui de-al 3-lea Concurs polifonic inter-național din Columbia, organizat la Ibaguê de Conservatorul din regiunea Tolima. Concursul de creație care a precedat prestigioasa manifestare a mai marcat două recunoașteri ale muzicii româ-nești contemporane, acordînd premiul I pentru compoziția „Sirba din cimpie” lui Constantin Ro-mășcanu, lucrare care a intrat în mod obligatoriu în repertoriul formațiilor corale participante, ve-nite din cele două Americi ca și din bătrîna Eu-ropă ; cel de-al doilea premiu i-a fost conferit compozitorului Irina Odăgescu-Tuțianu.

În urma acestei participări, maestrul Marin Con-stantin, dirijorul profesor al „Madrigalului”, a fost invitat să țină mai multe cursuri de perfecționare corală între 1 și 15 decembrie a.c. în Columbia.

Tot în decembrie 1981, Roma, străveche capitală a muzicii universale, care i-a mai conferit muzi-cianului nostru două înalte distincții internaționale, respectiv „Il Sagettario d'Oro” și „Una vita per l'arte”, aceasta din urmă dotată cu statueta David de Michelangelo, i-a rezervat de data aceasta bucu-ria editării unui disc de către repertoriul Centru in-ternațional de studii muzicale, între altele organi-zator al unor prestigioase festivaluri internaționale de specialitate. „Un disc pentru pace” astfel in-titulată această apariție purtînd printre altele girul Papei Giovanni Paolo al II-lea care într-un scurt mesaj de pe copertă se pronunță pentru pace ca prima condiție a adevăratului progres, „indispensabilă oamenilor și popoarelor pentru a trăi în libertate”. Discul cuprinde, în interpretarea corului „Madrigal” condus de Marin Constantin, celebra „Misa criolla” a argentinianului Ariel Ramirez, precum și un număr însemnat de piese din repertoriul reputatei formații corale de cameră bucureștene, pe lingă cîteva lucrări de muzică bi-zantină veche, avînd ca soliști pe cunoscuții Ere-mia Stere și Ștefan Pruleanu, o seamă de coruri de o indiscutabilă notorietate aparținînd fie unor compozitori clasici ca Gh. Cucu sau Fr. Hubic, fie unor contemporani ca Tudor Jarda, Al. Pașcanu sau mult regretatul Mihai Moldovan. Participarea la realizarea acestui disc a unui muzician ca Marin Constantin și a unui din corurile cele mai prestigioase din lume îi conferă, după cum se subliniază în prezentarea de pe copertele discului, un relief neașteptat.

„Madrigalul” își cîștigă noi admiratori de valoare și aici acasă, dacă numai într-o săptămîină din fe-bruarie doi prestigioși oaspeți din străinătate au putut consenma aprecieri de excepție ca acestea în Carlea sa de aur : „Corul «Madrigal» este magni-fic. A fost o adevărată bucurie și o reală experien-ță muzicală să ascult programul său de execu-ție. Este un ansamblu rarisim. A fost cea mai fru-moasă interpretare corală pe care am cunoscut-o vreodată. Sînt foarte emoționată și recunoscu-toare că mi s-a oferit un asemenea concert. Cele mai entuziaste felicitări marelui său dirijor, ma-strul Marin Constantin și tuturor membrilor, și fetei cărora le doresc în continuare noi succese, teptînd cu nerăbdare să-i mai ascult”. București, 13 februarie 1982. Semnează Martha Casals Isto-min, director general artistic al Centrului cultural „John Fitzgerald Kennedy” din Washington.

La nici o săptămîină după ce se consemnau ace-ste cuvinte de aur, un alt oaspete, întîlnindu-se cu Madrigalul și ascultîndu-l, scria în aceeași carte de impresii : „Sînt înmărmurit de arta și perfec-țiunea corului Madrigal al Conservatorului bucu-reștean și ale conducătorului său, Marin Constan-tin, care este, fără îndoială, unul dintre cei mai talentați între talentații dirijori de cor ai lumii. Impresiile suscitade vor stăruî în ființa mea pină la sfîrșitul vieții”. Semnează Tihon Hrennikov, pre-ședintele Uniunii compozitorilor din U.R.S.S.

Considerînd de prisos, cum se spune, orice co-mentariu, ne mulțumim să semnăm numai pentru conformitatea faptelor și aprecierilor relatate. Nu însă fără a încerca un sentiment de justificată mîndrie românească și inexprimabilă satisfacție spirituală.
Februarie 1982

NICOLAE STOIAN

CAP LIMPEDE

CAMERATA INFANTIS

Transcriem din lista de trofee a corului de copii Camerata infantis din Brașov, dirijor Nicolae Bica : Disoul de aur al Academiei Charles Cros (Dijon, Franța, 1977), premiul al III-lea la Concursul mondial al tinerețului (Viena, Austria, 1979), premiul al II-lea la Concursul de coruri de la Llangollen (Anglia, 1980). De două ori lau-reat al Festivalului național „Cîntarea Româ-niei”. Cupa de cristal cu-certă în cadrul con-cursului formațiilor ca-merale din țară. 1979 : primul disc Electrecord. Acestor distincții și succese li se adaugă un al doilea disc, apărut tot

la Electrecord, în aceste zile, intitulat Voci de primăvară.

Cei doi realizatori al discului, Vladimir Flo-peanu (sunset) și Nicolae Neagu (redactor muzical) au avut de ales dintr-un amplu repertoriu urmă-toarele cîntece: Cîntec de primăvară de I. Vidu, text Vasile Alecsandri, Secerîșul de D.G. Kiriac, versuri populare, Barza, de I. Danielescu, versuri de D. Zamfirescu, Copi-ilor lumii, de I.D. Chi-rescu, versuri de Tiberiu Utan, Ulu, ha, de N. Io-nescu, versuri populare, Culcă-mi-te, mițitel, de V. Spătărelu, versuri populare, Voci de primă-vară, de A. Zeman, text de I. Șerban. Ce-ți doresc eu fie, dulce Românie,

de C. Constantinescu, versuri de M. Eminescu, Colind, de T. Clortea, versuri populare, Lilioara, de V. Grefiens, ver-suri de Ion Brad, Ad pa-ocm, de L. Borlan, in-clusiv versurile, Reve-dere, de D. Voiculescu, versuri de M. Eminescu, Cîcîrtie, melodie popu-lară, aranjament vocal de N. Petri, și Chiuituri, de M. Marbă, versuri populare. Am reprodus toate cele 14 piese cu-prinse în acest disc, in-trucit simpla transcriere ne oferă o concluzie care se impune de la sine : corul de copii Camerata infantis, alături de alte coruri, din păcate extrem de puține, cum ar fi Vo-ces primăvera, dirijor Claudiu Negulescu, și

Miorița, din Reșița, di-rijor Mircea Morariu, se străduiesc și, iată, reușesc să valorifice o foarte bogată zestre culturală, cîntecul scris special pen-tru copii. Adresînd felici-tări instituției care, prin discul de față, va-lorifică „valorificarea” e-fectuată de Camerata in-fantis și dirijorul ei, pro-fesorul Nicolae Bica, ne întrebăm cînd anume vom avea bucuria să as-cultăm și cîntecul Mio-riței din Reșița și ale lui Voces primăvera din București ? (Victor Niță).

„IMPOSIBILA BIBLIOTECA”

Există în București —
la o adresă pe care nu o
dăm acum, pentru a crea
puțin suspans — o încă-

pere impresionantă, cu rafturile pline de cărți, care merită pe bună dreptate numele „impo-sibila bibliotecă”. Im-po-sibilă, pentru că din su-tele și sutele de exem-plare aici nici unul nu poate fi citit ca lumea. De pildă, într-un volum din colecția „Idei contempo-rane”, textul, ajuns la pagina 108, trece dintr-o dată la idel dinapoi. „Muntele: catirilor”, de Ion Brad, de la pagina 128 participă la alergări hipice de obstacole să-rînd în galop la pagina 161. În „Cîncicezi de poeme”, de T. Argezi, în versiunea franceză, poemele se adună în for-ma cornetelor de semîn-țe, în timp ce un volum de matematică, semnat

de O. Radu și G. Săndu-lescu, are cîteva pagini în care geometria se aplică în forma suprafe-țelor pliate, iar lucrarea intitulată „Captările de ape subterane din Româ-nia” conține de fapt, „motorul turboreactor” ca o soluție originală reali-zată de spiritul inventiv al legătorilor. Toate a-cestea și încă alte năstrușnicii într-o diversi-tate de aproape treizeci sint opera întreprinderii „13 Decembrie 1918” din București. Nimic deo-sebit în contribuția de rebutori tipografice a în-treprinderilor poligrafice Crișana, Oradea, Cluj, Galați, Oltenia, decît a-celeși foi albe legate în mijlocul lucrărilor, pen-tru adnotările personale

CRAIOVA (prin telefon). Am crezut ncer, s-o spunem încă o dată, în șansa niversității, dacă nu de a se califica în ața triplei campioane de club a Europei, iăcar de a obține victoria în această pri-ă manșă. Dar nu s-a întâmplat așa și 000 de spectatori au părăsit „Centralul” a funingine în suflete. A câștigat Bayern a 2-0, goluri marcate de Breiiner (mi-utul 7) și Rummenigge (minutul 19), și onturile în ceea ce privește intrarea în emifinalele Cupei Campionilor Europeni nt, firește, încheiate. Campioana bava-ază, jucând metodic, athletic, economic, dar ără să arate cine știe ce fantezie, a de-ășit-o pe campioana noastră, izbînda lui layern avînd parcă darul de a „fotogra-ia” încă o dată racilele mai vechi și mai oi ale fotbalului românesc. În timp ce aspeții s-au comportat ca niște adevărați neseriași, știind ce fac și făcînd ce știu, raiovenii au comis tot felul de greșeli, prompt sancționate de Breiiner și ceilalți. ndiscutabil, Bayern a probat calitatea de nare echipă, dar la fel de adevărat e că niversitatea, prinsă și într-o zi nefastă, a fost măcinată și de propriile-i erori. Tulte pase au mers la adversar, o sume-lenie de preluări s-au făcut parcă cu in-șetinitorul, marcajul a fost adesea defec-uous, iar momentele de inspirație din atac, si nu au fost puține, au eșuat într-o fență iau într-un dribling în plus. Poate că nu a capitolul talent a stat diferența dintre ele două formații ci a fost ea, această iferență fiind una de atitudine față de

legile fotbalului modern. Oaspeții s-au demarcat cu mai multă abilitate și, aici a stat „cheia” jocului, au avut o viteză net superioară, câștigînd majoritatea duelurilor directe. Deși a pierdut, Craiova a realizat mo-mente de fotbal autentic și a dominat, pe alocuri cu autoritate, finalurile de reprize. Mai ales în aceste intervale gazdele nu au fost cu nimic mai prejos decît oaspeții

0 - 2 cu Bayern

și ceva ne face să credem că dacă „sialo-mul” lui Balaci din minutul 5 i-ar fi găsit pe Irimescu mai inspirat, alta ar fi fost soarta întîlnirii. Așa însă, Breiiner și Rummenigge au exploatat două culoare lăstate libere în fața careului mare al lui Lung și ceea ce a urmat s-a rezumat la un fel de cursă contra cronometru a oitenilor de a recupera terenul pierdut. Spre mîhnirea zecilor de mii de spectatori, ei n-au izbutit nici golul de onoare pe care, după aspectul jocului, i-ar fi meritat. În minu-tele 32 (Balaci), 37 (Crișan), 43 (Țicleanu), 74 (Cămătaru), studenții n-au fost decît la un pas de a înfrînge vigilența portarului Müller, dar de fiecare dată amatorismul fotbalului nostru în fazele de finalizare și-a spus cuvîntul. Dacă în atac Balaci, Cămătaru și Cirtu s-au zbatut, avînd și scilpiri din păcate neduse pînă la capăt,

în schimb Crișan ni s-a părut lamentabil. Ideea folosirii lui, absent la turneul din Grecia, cu cîteva kilograme în plus, a în-semnal, după părerea noastră, o greșeală de orientare a conducerii tehnice. Adău-gată minusurilor din start, vigoare inferioară, viteză sub cea a adversarilor etc., această eroare a privat echipa de forța de șoc așteptată. Linia de mijloc a avut, și ea, multe căderi, iar apărarea, în care doar Ștefănescu a ținut tot timpul piept, a gafat adesea.

Craiova deci a ieșit practic din cursă. Nu e cazul însă, credem, să dramatizăm. Pă-trunderea ei pînă în această fază a Cupei Campionilor Europeni trebuie privită în continuare ca o performanță ce nu reflec-tă, o repetăm, decît poziția fotbalului rō-mănesc încă necompetitiv. Oglîndă fidelă a acestui fotbal, Universitatea este chiar campioana lui și meciul cu Bayern a pus în evidentă faptul că pînă la elita conti-nentului drumul rămîne lung. Nu e cazul însă să ne lamentăm, ci să ne punem pe treabă, muncînd cu ambiție și perseveren-ță. Lecția dată de Bayern, și pe alocuri asta a fost, ne-a demonstrat ce și cit pu-tem în materie de fotbal. Să tragem din ea toate învățămintele de rigoare și să sperăm că într-o zi, cit mai curînd, vom zunge să luptăm cu o echipă de talia lui Bayern de la egal la egal. Pentru asta însă e nevoie, mai întîi, să înțelegem ce jucăm.

IOVIDIU IOANIȚOIA

Instaurarea ordinii în oină trebuie să înceapă chiar de la federație

Recentele sancțiuni anunțate de Federația română de oină dovedesc o lăuda-bilă grijă pentru instaurarea unui climat de ordine într-o competiție afectată de indisciplina jucătorilor. Așa se explică, probabil, numărul mare al celor care au primit avertismente sau suspendări pe perioade mai mari de timp, imediat după încheierea turneului final al campionatu-lui național. Este merituosă deci rivna F.R.O., dar, așa cum vom vedea, nu și suficientă pentru a constitui un temel legal al sancțiunilor aplicate. O scrisoare primită la redacție ne sesizează, astfel, că în cel puțin trei cazuri hotărârile fe-deratei sînt arbitrare. Este vorba de ju-cătorii Dragomir Marin și Zica Ion, sus-penndați pe 1 și, respectiv, 2 ani, și de antrenorul Drăghici Gheorghe, avertis-ment, toți trei de la echipa Combinatul poligrafic Casa Școlii (C.P.B.). Vina lor, potrivit afirmațiilor secretarului res-ponsabil al F.R.O., Dumitru Stoica, con-ștă în faptul că primii doi au avut com-portări huliganice la meciul C.P.B. - Dinamo, iar antrenorul Drăghici a retras echipa de pe teren în întîlnirea C.P.B. - Universitatea. Mai exact, în ceea ce li privește pe jucători, Zica l-ar fi luat de git nu tocmai amical sau tandru pe arbi-trul Peia, iar Dragomir l-ar fi imbrîncit pe arbitru principal Istrate. Dificil de dat dreptate secretarului responsabil, Foia de arbitraj nu pomeneste nimic despre așa ceva, cel cu care am stat de vorbă și care au fost în tribune n-au văzut nici ei nimic, iar arbitru Pompiliu Istrate, despre care D. Stoica spune că este cel mai bun arbitru al nostru, decla-ră: „Nici urmă de asemenea ieșiri. Dra-gomir nu m-a imbrîncit, iar pe colegul Peia nu l-a strîns nimeni de git. Meciul a fost curat și, la sfîrșit am fost felicitați de conducerea ambelor echipe și de to-varășul Popa Ioviță de la C.N.E.F.S.”. Ir. atari condiții, zelul federației pare cel puțin dubios. Ca să nu mai căutăm o explicație și la faptul că cel doi jucători și antrenorul lor au aflat de sancțiuni citînd ziarul de șpecialitate, fără să fi fost chemați în fața comisiei de disci-plină, cum se obișnuiește?! Despre Dră-ghici, D. Stoica spune că și-a retras echi-pa de pe teren. Foia de arbitraj, com-pletată de arbitru Comșa, nu amintește nimic în acest sens. D. Stoica: „Explica-ția este următoarea: am intervenit per-sonal pe lîngă Drăghici să revină în te-ren și Comșa, ca să nu-mi facă atmoșfe-ră, n-a trecut acest lucru în raport”. Nu mai pricepem nimic. Pe ce bază s-au dat atunci sancțiunile? Ce mai înseamnă o foaie de arbitraj dacă nici punții, im-brîncelile și ieșirile anapoda de pe teren nu-și găsesc locul acolo? D. Stoica ne arată că și arbitru Istrate, „deși cel mai bun” a fost suspendat pe un an, pentru că a lăsat foaia „albă”. Că n-a specificat, adică, ceea ce nu s-a întîmplat. P. Istrate, care a făcut contestație, ne mărturisește că i s-a făcut lehamite de arbitraj în asemenea condiții. În urma acestei in-vestigații, sîntem convinși că sancțiunile în discuție sînt cusute cu ață albă și că, oricum, pînă la intronarea ordinii în competiție, trebuie făcut acest lucru la F.R.O.

RAZVAN BARBULESCU

Explicația unor infringeri

S-o spunem din capul jocului, reprezen-tantele noastre în turneele finale ale eu-pelor europene de volei masculin, dispu-tate săptămîna trecută, au dezamăgit. Mergînd la Paris să-și apere titlu de campioană de club a continentului, Dina-mo a terminat pe locul 3, iar Steaua, în 1981 a doua în ierarhia Cupei cupelor, n-a izbutit nici ea mai mult, fiind nevoită să se mulțumească tot cu medalia de bronz. Ne așteptam, repetăm, la mai mult, mai ales că, așa cum sublinia, de la Paris, trimisul ziarului „Sportul”, „la ediția a-aceasta conjunctura ni s-a părut chiar mai favorabilă ca anul trecut”.

În sport însă, se știe, se mai întîmplă să vrei și să nu poți, să ai neșansa să întîlnești adversari mai puternici, mai în formă. Așa a fost, probabil, la Paris și la Bruxelles, trofeele au fost adjudecate de T.S.K.A. și, respectiv, Avtomobilist, ale căror echipe au fost, în zilele turneelor finale, mai bune decît ale noastre. N-are rost, gîndim, să facem din asta un capăt de țară, anul trecut am câștigat noi, anul acesta alții, așa-i în sport, nu poți fi me-reu primul. Dar la dezamăgirea amintitei, cum altfel le-am putea socoti, a contribuit - într-o măsură decisivă - greșeala federa-ției și, prin extindere, a C.N.E.F.S., care au hotărît ca Dinamo și Steaua să nu participe la campionatul național, spre a li se asigura, pasămite, un program și un calendar cit mai judicioase tocmai în vederea participării la cepele europene?! Că nu s-a reușit acest lucru se știe, Di-namo a jucat un turneu la Leipzig (în care, între altele, s-au accidentat cîțiva titulari), iar Steaua n-a găsit adversari puternici (nici nu-i de mirare, aceștia evoluau în propriile campionate), iar rez-ulzatele acestei pregătiri „de seră” n-au întîrziat să apară?!

Am mai spus-o și o repetăm, numai campionatul, competiția internă cea mai viguroasă, e în măsură să dea țările și, prin constanța lui, formă unei echipe. Noi am spus-o, noi am auzit-o. Fie ea înfrîn-gerile din volei, a căror responsabilitate o poartă deopotrivă formațiile în cauză și federația, să reprezinte prietei de meditație și, cum zice românul, învățătură de min-te, fiind mai grav să persisti într-o gre-șeală decît chiar s-o comiți. (Ov. I).

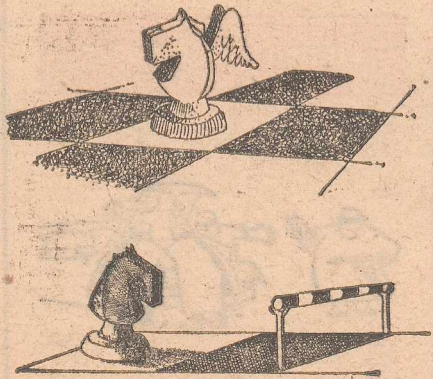
culese de ILIE VALENTIN

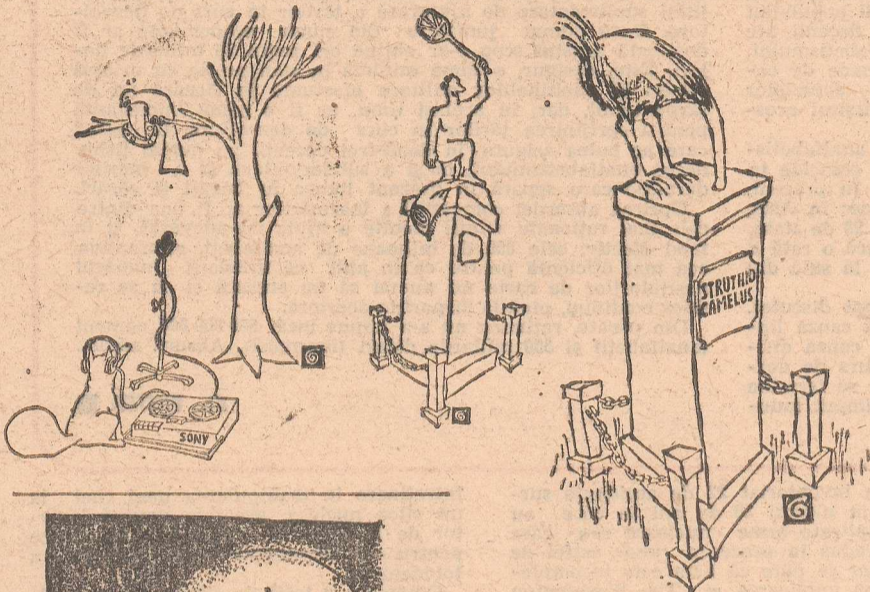
Jocuri de ape

- Florile din picturi, ca și cele din vi-suri, nu au parfumuri.
- Oare, somnul monștrilor naște ra-țiunea?
- Oglinda, cu cit e mai perfectă, cu atît e mai lipsită de personalitate?
- Tu nu poți să mă superi, poți cel mult să mă deranjezi.
- Avea un suflet de aur. A luat bani buni pe el.
- Într-un muzeu zoologic mă simt ca într-un cimitir unde cadavrele sînt ex-puse.
- „Tovarăși, sînt de părere să nu mai dezgropăm morții” - propuse arheologul.
- Să nu ne așezăm cu toții odată în fața oglinzilor. Planeta nu va suporta șocul dublării bruste a populației.
- Pe lîngă noile blocuri mai hălăduiesc năpăstuiții cîini ai amintirilor.
- Părinții care își eresc copilul ca pe o păpușă, vor deveni marionetele lui.
- ... și proști perfecți.
- Este acvila un simbol al vitejiei chiar și atunci cînd sfițtecă o privighetoare?
- Nu am încredere în actorul Ics. De prea multă vreme interpretează doar per-sonaje negative.
- Erau atît de străini, unul față de ce-lălalt, încît păreau doi necunoscuți aflați într-un ascensor.
- Eu îl țin la distanță, iar el crede că-l respect.
- Nu haina îl face pe om, ci stofa.
- Ce-ar fi eroul dacă n-ar fi erou?
- Cit de fericit puteam să fiu dacă, în loc să-mi doresc un balaur cu șapte ca-pete, mi-aș fi dorit o lăcustă!
- „De la geniu pînă la nebulie e doar un pas”. Înainte sau înapoi?
- Omule, cînd stai smerit, cu căciula în mină, inchiupieți că te afli în fața propriului tău chip.
- Păianjenul, dornic să-și refacă viața, se recăsătorii cu o văduvă neagră.
- Cercul este ceva atît de perfect, încît trebuia să fie definit de poeți, nu de ma-tematicieni.
- Asta-i viața: mergem cit mergem cu autobuzul și după aia murim.

GIUSEPPE NAVARRA

CRISTIAN MARCU

ION BARBU

Anecdote

- Dragule, dă-mi o sută de lei...
- Pentru ce?
- Mă duc la salonul de infrumuse-tare.
- Atunci ia două sute!
- Aș dori o cafea. Dar fără frișcă.
- Frișcă nici nu mai avem, V-o putem servi fără lapte.
- Uite ce scrie aici, comentează soțul, citînd ziarul... Un Van Gogh de la 10 milioane a fost schimbat pe un Rubens de 7 milioane.
- Cred că or să se ruineze pînă la urmă cluburile astea de fotbal.
- Un martian intră într-un bar și coman-dă whisky. Barmanul, deși un om care a văzut multe la viața lui, e tulburat de ciudata apariție. Îi ia martianului 3 do-lari pentru băutura și spune:
- Să fii sincer, sînteți primul martian care intră în localul meu.
- Nici nu-i de mirare, replică mar-tianul. Cu prețurile astea!
- Stil că soția ta spune la toată lumea că nu vă potriviți deloc unul cu ce-lălalt...
- E o proastă, ne potrivim foarte bine!
- Femeile sînt foarte schimbătoare.
- Din nefericire a mea nu se schimbă deloc!
- Dați-mi, vă rog, un bilet București - Sinaia cu jumătate de pref.
- Beneficiați de reducere?
- Nu, dar cobor la Ploiești!

Familia se pregătește să meargă la tea-tru. Copiii întrebă:

- Mamă, ce facem? Ne punem mă-nușile, sau ne spălăm pe mîini?

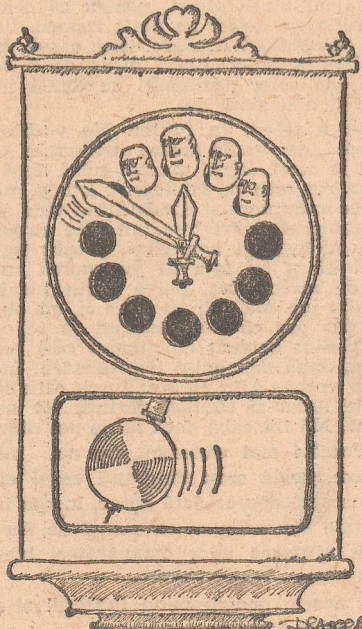
Învățătorul se adresează unui elev:

- Ce se înțelege printr-un „ipocrit”?
- Un băiat care vine la școală cu fața zîmbitoare!

La pește:

- Ați prins ceva?
- Nu. Dar dacă o să prind unul, apoi încă doi, înseamnă că o să prind trei.
- Vin ca să vă mulțumesc, tovarășe doctori, pentru operația reușită și minu-nată pe care ați făcut-o acum aproape o lună...
- Nu-mi amintesc prea bine... Sînteți pacientul... sau moștenitorul?

ANTON DRAGOȘ

Lumea in care trăim

850 000 000 !

Cifra nu se referă la numărul titlurilor de cărți editate pe glob sau la numărul absolvenților instituțiilor de învățământ superior din lume. Nu se referă nici la numărul puștilor sau mitralierelor, și nici la numărul bombelor sau al veniturilor obținute anul trecut de companiile transnaționale — acestea fiind, evident, de zeci și zeci de ori mai mari.

850 000 000 !
Oricât ar părea de neverosimil, cifra aceasta, comunicată oficial de UNESCO, se referă la numărul analfabeților existenți în 1981 în lume.

Da, există 850 000 000 neștiutori de carte ! Și asta în condițiile în care de la începutul primului „deceniu al dezvoltării”, în urmă cu 20 de ani, problema lichidării analfabetismului se află permanent în atenția țărilor afectate de această plagă — țările în curs de dezvoltare.

Este adevărat, ca urmare a eforturilor naționale și internaționale, în anul din urmă, ponderea procentuală a analfabeților, din totalul populației lumii, a fost redusă. Datele furnizate de UNESCO demonstrează că între 1950 și 1980 numărul persoanelor alfabetizate a crescut cu 625 milioane. În același timp, ponderea analfabeților în rândul populației adulte (peste 15 ani), a fost coborâtă la 28,9 la sută.

Dar 28,9 la sută din populația adultă a lumii înseamnă totuși 850 000 000 ! 850 000 000 de oameni care nu știu să scrie și să citească și, paradoxal, aceasta se întâmplă în plin secol al unor dezvoltări tehnice impetuoză, al unor cuceriri și realizări științifice uluitoare. 850 de milioane de oameni care nu pot beneficia de cele mai importante cuceriri ale umanității, nu au acces la cultură și informație în această epocă a lumii și civilizației.

Specialiștii UNESCO consideră că în multe țări ale lumii ritmul alfabetizării — datorită lipsei de preocupare și sprijin — nu a putut ține pasul cu cel al creșterii populației mondiale. Din această pricină, în ultimele trei decenii are loc o creștere continuă a cifrei absolute a analfabetismului, atingând în 1981 fantastica cifră de 850 de milioane de oameni. Se apreciază că în condițiile menținerii actualelor tendințe, numărul analfabeților ar atinge, la sfârșitul acestui secol, 900 de milioane de persoane.

Cu siguranță că dacă s-ar întocmi o hartă a analfabetismului, aceasta nu ar surprinde pe nimeni că ar coincide în cea mai mare măsură cu harta sărăciei lumii. În prezent, aproape 75 la sută din totalul analfabeților trăiesc în Asia, 20 la sută în Africa, 5 la sută în America Latină, 23 de state, țări în curs de dezvoltare, din aceste zone, au încă o rată a analfabetismului, înregistrată oficial, de peste 60 la sută din totalul populației adulte.

Despre cauzele acestor stări de lucruri s-a mai discutat. Ele se datorează, bineînțeles, subdezvoltării. Din cauza lipsei de școli, de cadre didactice și manuale, din cauza dificultăților materiale ale părinților, în țările în curs de dezvoltare mai puțin de 40 la sută din copii reușesc să termine școala primară iar un sfert din tineri intră în cimpul mun-

gonului fără nici un fel de școlarizare. Ca ritmul școlarizării să poată ține pasul cu cel al creșterii demografice — au stabilit analizele UNESCO — ar trebui ca până în anul 2000, numărul școlilor să sporească de trei ori în Africa și sudul Asiei și de două ori în America Latină. Ceea ce, firește, implică cheltuieli mari, eforturi considerabile pe plan național, mai ales că aceste țări se află ele însele într-un proces de dezvoltare economică care necesită concentrarea unor eforturi materiale deosebite. Dar nevoia de cadre naționale calificate — și asta înseamnă cu alte cuvinte alfabetizarea și dezvoltarea învățământului — se află în strânsă legătură cu dezvoltarea generală economică și socială a acestor țări. Tocmai de aceea, trebuie înțeles că lichidarea analfabetismului, această rușinoasă plagă a secolului XX, este indisociabilă de asigurarea unui progres general mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare. Iar acest progres este de neconceput fără o largă și intensă colaborare internațională, fără sprijinirea efectivă de către țările industrializate a eforturilor de dezvoltare ale țărilor rămase în urmă din punct de vedere economic.

Experiența ultimilor ani demonstrează, însă, că țările industrializate renunță cu foarte multă greutate chiar la o parte infimă din urșele lor venituri pentru a sprijini țările sărace. Iată de ce, așa cum arăta partidul nostru, calea cea mai lesnicioasă, soluția cea mai eficientă ar fi, în primul rând, reducerea substanțială a cheltuielilor militare ale tuturor statelor și alocarea unor importante sume din fondurile astfel economisite sprijinirii țărilor în curs de dezvoltare. Așa cum prevede propunerea țării noastre, prezentată la Conferința general europeană de la Madrid, o reducere cu numai 10 la sută a bugetelor militare — la nivelul anului 1980, de circa 550 miliarde dolari — ar crea posibilități suplimentare de ajutorare a țărilor în curs de dezvoltare. Dacă numai jumătate din suma economisită ar fi destinată acestui scop s-ar obține cel puțin 25 miliarde dolari. Este, desigur, o sumă minimă în comparație cu uriașul volum al cheltuielilor militare efectuate în fiecare an de țările lumii, dar, în același timp, ar fi o sumă importantă pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare. O sumă care ar putea asigura, în două-trei decenii, nu numai lichidarea analfabetismului, ci și a subdezvoltării și a marilor decalaje care separă în prezent lumea în bogați și săraci.

Oprirea absurdei competiții a înarmărilor ar fi una dintre cele mai raționale soluții menite a ajuta cu adevărat, și în mod efectiv, cele 850 de milioane de analfabeți, alternativa cea mai eficientă pentru ca în anii ce urmează numărul neștiutorilor de carte nu numai să nu crească ci să se reducă continuu, până la dispariția acestora.

Din păcate, ratiunea nu s-a impus încă. 850 000 000 oameni (analfabeți) și 550 miliarde dolari (înarmări). Absurd secol...

AL. PINTEA

Mondo umano ?

Artă și sport

Port în suflet două povești aparent nelegate între ele deși au un subiect comun — fotbalul. Știu, într-o lume bintuită de atâtea flageluri a apărut, parcă deodată, și fotbalul și ea, lumea noastră, a mai uitat uneori de celelalte. E rău sau e bine, nu pot răspunde în aceste puține rânduri. Dacă ar fi să spun că e bine, mi-s-ar replica imediat cu „războiul fotbalului” dintre cele două state latino-americane și argumentul nu poate fi ignorat. Cum, în schimb, nu putem face abstracție că fotbalul a pătruns cniar și în rindul domeniilor ce au furnizat subiecte filmelor artistice. Astfel, relativ recent, acel „domn-fotbal” (mai e nevoie să-l numesc pe Pelé și să scriu că este brazilian ?) și alături de el alte supervedete ale fotbalului internațional, de ieri sau de azi, argentinianul Osvaldo Ardiles, cel cu fuleu de gazelă, englezul Bobby Moore, cel cu ritm de metronom și alții, au fost „convocați” de faimosul regizor John Huston într-un „lot” ce i-a mai cuprins și pe actorii Sylvester Stallone, Michael Caine, Max Von Sydow și chiar o actriță — Carole Laure. Subiectul filmului realizat de cel ce și-a înscris numele pe genericul celebrei pelicule „Comoara din Sierra Madre” ar fi cam acesta : comandantul unui lagăr nazist, înnebunit după fotbal, a organizat un meci — amical — între prizonierii săi și soldații Wehrmacht-ului. (Se spune — și John Huston a repetat lucrul — că întâlnirea chiar a avut loc în realitate, dar pe cel olandez.) Echipa prizonierilor aliați acceptă intrucit prilejul este bun pe să evadare. Și, într-adevăr, ei fac toate pregătirile ca faptul să se petreacă în pauza dintre reprize. După primele 45' soldații conduc cu 4-0. Ce se întâmplă în continuare : triumfă visul libertății ? Nu, și acesta e motivul pentru care Huston — 75 de ani, ultimul dintre giganzii Hollywood-ului — a turnat filmul : prinși de joc și cu mindria trezită brusc prizonierii renunță la proiectul lor pentru a câștiga întâlnirea. Ce s-a petrecut după nu ni se mai spune (și nu știu dacă interesează) dar mie îmi stăruie încă dilema : libertatea — fugărită — sau mindria — regăsită ?

Apoi m-am gândit mult și la cită seducție poate exercita acest fotbal printre marii pictori ! Am aflat dintr-o revistă că în anii '30, Delaunay pictase fotbaliști (dar -- val ! — doar ulei pe pînză !) Iată însă că anul trecut, Aimé Maeght, un mare vânzător de tablouri (și nu numai atât !) a avut ideea să apeleze la un „lot” de 15 pictori care să facă afișe dedicate campionatului mondial de fotbal din Spania. În fruntea lor s-a aflat Joan Miró, 88 de ani, cel pentru care „fotbalul este o sărbătoare” și, ca atare, a realizat afișul oficial „España 1980” (tras în 300 000 exemplare) în care „fotbalistul lui este frumos ca o jucărie nouă”. Adani, 46 de ani, italian, a „făcut” afișul pentru înfîlțirile din Valencia ; Alechinsky a proiectat, pentru Alicante, un balon impregnăt de cerneală din virful unei scări ; Arroyo a înfățișat, în „să spatele unui portar pe care a scris „drid '82 ; o imagine repetată de nouă ori a unui fotbalist preluind balonul într-un semivoleu e pe afișul lui Bury (Oviedo). Pentru Bilbao Chillida și-a desenat și redesenat mina — pumnul unui gigant — iar La Coruna beneficiază de un afiș în care Erro a decupat 650 fotografii despre fotbal pe care le-a refotografiat de-a lungul unor filtre plasate alăturat ; orașul Elche a fost ales de Kolar într-o operă insolită ; Monory a pictat pentru Vigo iar Soura, ce descinde direct din Goya, are „în grijă” Sevilla ; Tapias a preferat Barcelona iar Gijon-ul beneficiază de excelenta reușită a lui Titus-Carmel ; Topor cu umorul său negru a pictat pentru Malaga ; Falon (afișul de la Zaragoza) a mizat pe un „fotbalist poet” iar supradotatul Velickovic a fost reparatizat pentru Valladolid...

Ajunși aici e util să cităm un ziarist de la „Le Point” care scria despre faptul respectiv : „Cinda, Brecht dorea ca teatrul să devină la fel de popular ca și fotbalul. Pentru teatru, nu știu. Dar pentru pictura contemporană, grație acestei impresionante serii de afișe, lucrul s-a realizat”. În fine, în lumea noastră, un „flagel”, precum fotbalul, urcă și în sferele tulburătoare ale artei ceea ce nu e de neglijat.

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea se amuză

După N.B.I. (R.D.G.)

Lista...

Luptătorul care, odinioară, își pierdea bita, în fuga nebună a carului, nu reprezenta pentru umanitate un pericol real. O măciucă lăsată într-o brazdă, un arc, sau o pușcoacă scăpate în peisajul pașnic al cimpiei sau muntelui reprezintă, desigur, o anumită stricare a locului, dar nu o desfigurare definitivă a lui.

O bombă atomică pierdută ca o umbrelă, o batistă sau un pix, nu se știe unde, pe o rază posibilă de 500 sau 1 000 de kilometri reprezintă, însă, altceva.

Bomba atomică scăpată dintr-un avion de luptă undeva în Europa sau la marginea ei de apă devine, brusc, un pericol european și mondial, o sursă de groaznic suspens, o minie rece și mută care poate izbucni în orice clipă făcând mai întâi un impozant ravagiu local și, apoi, prin declanșări de reacții și contrareacții un ravagiu planetar final.

Se pierd însă bombe nucleare precum coletele de corespondență ? Da, și frecvent. Nu numai bombe, dar și rachetele lor purtătoare. Erare humanum est. Depinde însă de la ce înălțime, cu ce periodicitate și cu ce efecte posibile...

S-au seurs câteva luni de cind Penta-

gonul a inventariat 32 de accidente survenite în ultimii 30 de ani în care au fost implicate arme nucleare sau care s-au produs în prezența unor astfel de arme dar se pare că lista este incompletă. După publicarea ei „The Washington Star” i-a adăugat o „erată” arătând că o greșeală s-a strecurt în această enumerare de erori : submarinul „Scorpion” scufundat în 1968 avea la bordul său pe lângă cei 99 de marinari cel puțin o rachetă cu încărcătură nucleară, știre pe care, la insistența ziaristilor, un purtător de cuvânt al Ministerului apărării a fost nevoit să o confirme.

Acest caz, ca dealtfel și precedentele, a suscitat vii discuții în legătură cu primejdiile pe care le implică factorul accident în procesul înarmărilor nucleare. Pentru că acumularea de arme mereu mai sofisticate duce la încordarea situației internaționale, la constituirea unor arsenale care pot provoca distrugerii teribile în caz de conflict ; în același timp, cum s-a subliniat de nenumărate ori de către specialiști, intensificarea cursei înarmărilor nucleare amplifică pericolul prin însăși existența unor asemenea arme și prin posibilitatea folosirii lor ca urmare a unor accidente.

Un vechi dicton spune că „a greși este omenesc”. Dar greșeala unui mecanic de

întreținere în manipularea unei chei la un siloz nuclear, greșeala unui calculator de la instalație radar sînt suficiente pentru ca „omenescul” să dispară pentru totdeauna.

Omenirea a trăit de cîteva ori cu spaima producerii unui dezastru în mod accidental. La Palomares, în Spania, și la Thule în Groenlanda, au fost dispersate chiar materiale nucleare, impunându-se operațiuni de curățire și de depozitare a solului și a obiectivelor contaminate. Poate că și în alte cazuri lumea a fost în pragul dezastrului fără să știe, comunicatele militare fiind ca de obicei laconice și stereotipe. Este posibil ca „The Washington Star” sau alte ziare să completeze lista accidentelor nucleare produse de cind forța atomului a fost pusă nu în slujba creației, ci a distrugerii.

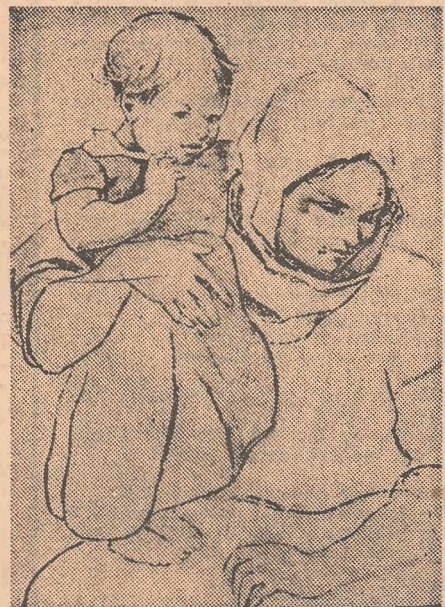
Lista nu poate fi închisă în condițiile în care în lume există mii și mii de rachete strategice și tactice, sute și sute de avioane de bombardament, zeci și zeci de submarine dotate cu armament nuclear, bombe suficiente pentru a distruge de cîteva ori planeta.

Lista poate fi închisă numai prin reducerea și interzicerea armelor nucleare, prin oprirea cursei înarmărilor.

RADU BUDEANU

Intr-o după amiază, la Viena

Era frig la Viena. Reveneam în frumoasa capitală a Austriei după o noapte de călătorie cu avionul, sosind dintr-o îndepărtată țară africană, în care căldura oamenilor intrase parcă în competiție cu anotimpul mereu cald al continentului. Mai aveam puțin pînă acasă... Ce să faci într-o zi în care dorurile ancorează tot timpul lângă cei dragi, într-un oraș pe care l-ai mai văzut ? Dar Viena păstrează întotdeauna cîte o enigmă, pe care uneori numai întimplarea te poate ajuta să o dezlegi. Așadar, m-am hotărît, voi merge în Prater, în acest fermecător și totuși atît de ciudat loc de distracții. Greșesc stația de coborire, nu mai știu care tramvai mă duce mult mai departe, așa încît va trebui să ajung la destinație mai mult pe jos. Viena, care mi se păruse pînă atunci orașul exclusiv al eleganței și al curățeniei, este în acest loc de nerecunoscut. Nici oamenii nu mai au aceeași siguranță în privire. Într-o vitrină sînt expuse lucruri de duzină, adolescente, și un grup numeros își pierde timpul în fața lor, fără să cumpere. E adevărat, Viena e scumpă, Viena e greu accesibilă și celor cu dare de mină, dar cel puțin domni din... centru păreau că nu sînt deloc interesați de mulțimea de mărfuri care te agresează pur și simplu prin varietate și calitate, dar mai ales prin prețuri. Nu, nu m-am înșelat deloc, erau imigranții, oamenii a-

ceștia bătuți acum de soartă mai mult ca oricînd, mai nedoriți parcă decît proasta conjunctură economică pe care o traversează lumea în care trăiesc, mai greu de suportat decît indicele prețurilor la consumator, indice care, aflu astăzi 16 februarie 1982, numai în ultimul an a crescut în Austria cu 6,1 la sută. Nu exagerez deloc dacă vă voi spune că un străin care „se aranjează” cit de cit în această țară,

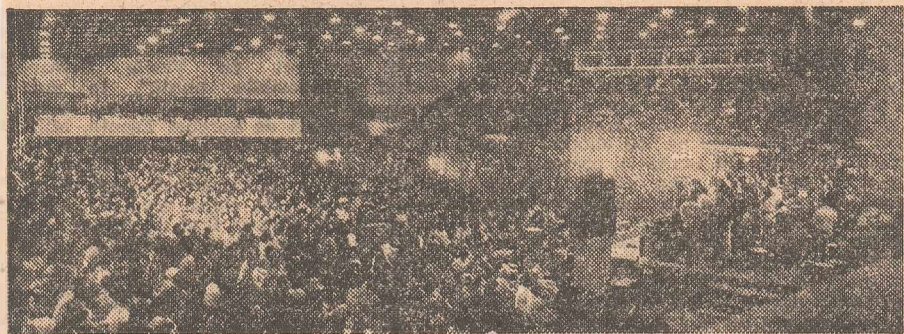
abia de își poate cumpăra, cu ceea ce primește pentru una din cele mai grele și mai nesuferite munci pe care el, imigrant, le poate presta aici, dacă cumva i se oferă această șansă, abia de își poate cumpăra, cum spuneam, două perechi de pantofi, să zicem de cea mai bună calitate. Calcul total eronat, pentru că ceea ce se întâmplă astăzi pe piața muncii din lumea occidentală exclude orice șansă de supraviețuire nefericitului atras de false vitrine sau celor ademiniți de totala libertate de a se sinucide.

Nu mi-a plăcut în Prater. Nu vorbesc cu patimă, dar multe dintre distracțiile pe care și le oferă acești vienezi sobri depășesc puterea mea de înțelegere. E frig, mă plimb la întimplare și deodată îmi vine să fac o fotografie. Privirea îmi este atrasă de doi adolescenți negricioși, prost îmbrăcați. Merg cu fața în jos, parcă rușinați de sărăcia lor, parcă puțin jenați de cei din jur. Mă îndrept către ei, mă observă, dar par că n-au curajul să se oprească. Sînt evident emoționați că-i rog ceva, și, după momentul imortalizării, intrăm în vorbă. Aflu că sînt turci, aflu că n-au de lucru și că nici părinții lor nu lucrează. Mă întrebă dacă nu le pot oferi ceva. Parcă-i mai văzusem, dar nu, mă înșelasem, aceia erau imigranți ca și ei, dar avuseseră deocamdată noroc, lucrau la salubritate sau alergau ca prinși de furtună în căutarea unor cumpărători blazați de ziare.

După aceea, pentru mine Praterul și-a pierdut orice atracție...

DUMITRU AVRAM

Gala 500 - Un festival al muzicii tinere

(Urmare din pagina 24)

spunind că George Nicolescu nu are rival în muzica tină și ușoară din țara noastră, prin diversificarea repertoriului și interpretării.

Și s-a mai întâmplat ca, la miezul nopții, după spectacol să-l sărbătorim pe Arpad Domokoș pentru cei 22 de ani pe care-i implinea.

Adrian Păunescu l-a urât să rămână el însuși, să continue să fie membru de bază al cnaclului. Arpi, emoționat, a spus: „Sintz mindru că fac parte din acest cnaclu care m-a descoperit și afirmat și care e dovadă vie a spiritului liber în cultura română, o scenă pe care eu ca tinăr maghiar din România mă pot manifesta în deplină libertate”. I-am cîntat „La mulți ani” așa cum am cîntat cu puțin timp înainte și publicului minunat din Giurgiu, cărui i-am dedicat manifestul drept parte a Galei 500 a cnaclului. Și asta doar pentru că am simțit că trebuie să fie așa. Giurgiu - o iubire la prima vedere, tîrzie dar bruscă.

Un spectacol în prezența primăverii

Duminică, 28 februarie, Cnaclul Flacăra condus de poetul Adrian Păunescu a poposit într-un alt oraș dunărean - Turnu Măgurele, după ce cu o seară înainte se despărțise de minunatul public din Giurgiu. De astă dată nu s-a reușit din primul moment o cale de comunicare între cnaclu și publicul prezent în sala de spectacole a casei de cultură din localitate. Acest lucru s-a produs într-un moment oarecare al spectacolului și din momentul respectiv totul a luat o altă întorsătură. Admirabil efort organizatoric al organizațiilor județeană Teleorman, municipală Turnu, de a convinge în câteva ore publicul că la Turnu vine cnaclul. Sala a fost invadată brusc de oameni.

S-au perindat pe scenă, cu cîntecele lor: Ileana Calinovi, Mircea Boian, proaspăta în cnaclu - cu o seară înainte a cântat în cnaclu, sărbătoritul zilei, tinărul cîntăreț din Miercurea Ciuc, Arpad Domokoș, grupul „T” din Tîrgoviște, Ion Hagiu, Gil Ioniță, Constantin Dragomir.

Un spectator urcat pe scenă oferă buchețe de ghiocel membrilor cnaclului, vrînd parcă să vestească prezența la spectacol și a primăverii.

Primul mare recital al seriei l-au susținut minunații băieți care compun formația „Continental”. Recitalul lor a cuprins șlagăre din repertoriul internațional precum și valoroasă compoziție a lui Nicolae Enache, conducătorul formației, „Amiază fierbinte” pe versuri de Marcel Mihalas.

Poezia „Mistrețul cu colți de argint” de St. Augustin Dăbuleni, cântat în Mihail

Stan un interpret desăvîrșit. Grupul satiric „Mesaj” a transformat sala pentru câteva momente într-o adevărată cascadă de bohote și aplauze.

Marea voce care este George Nicolescu purifică toate suflurile celor prezenți, indiferent de cîntecele pe care le aduce cu el, române, șlagăre internaționale precum și compozițiile proprii: „Rock de dragoste”, „Ordinea de zi”, „Ca lumina ochilor”, toate pe versuri de Adrian Păunescu, ultimul cîntec fiind prefăcut de poezia „Manifest pentru sănătatea pămîntului” recitată de conducătorul cnaclului.

Urmează în ordine Adrian Ivanițchi, Vasile Șeicaru, Victor Socaciu, Mircea Vintilă, fiecare cu cite 5-6 piese.

Publicul, care reușise să se încălzească, parcă nu mai voia să se despărță de membrii cnaclului, de momentul de adevărată artă creat pe parcursul a peste 300 de minute. În final la cererea mai multor spectatori se cîntă „Trăiască România”.

Au mai fost prezenți, la Turnu Măgurele: Ducu Bertzi, grupul „Ecou” și „Chindia”, Horian Corjos, Ștefan Hrușcă, Lucian Bosoancă.

ȘTEFAN HRUȘCA

Nu se putea altfel

Luni, cnaclul își propusese o pauză înaintea marii gale de la Craiova, de marți. Dar m-am gîndit să duc membrii cnaclului într-un sat românesc, unui dintre cele mai mari - Dăbuleni. Afișul a apărut la ora 5, la 6 fără 10 sala era aproape jumătate goală, la 6 și un sfert sala era plină, la 6,30 sala cîminului cultural din Dăbuleni era arhiplină. Din acel moment țărani începeau să creadă și înocet, înocet să cînte.

— Veniră, bă ?
— Veniră !
— Și nu plecară ?
— Nu plecară !

După un spectacol de la care gazdele nu și-au lăsat oaspeții să pice cinci ore, la ieșirea din cîminul cultural :

— Face, bă, fir-ar draci lui ai dracu', și 100 de lei biletul !

Trebuia să mergem la Dăbuleni, trebuia să ne întoarcem cu fața sufletului către țărani, trebuia să trăim miracolul că în sudul extrem al României de azi, cîntece din nordul extrem al țării de azi sună ca la ele acasă. Aceasta este organicitatea idestructibilă a unei culturi naționale, pe care tinăra generație o face să învieze de fiecare dată. Admirabilii țărani din Dăbuleni îl primeau pe Hrușcă, învățătorul din Ieud, care le spunea „După fiu de moroșan / Să nu dai cu bolovan” ca pe un fiu de-al lor căntănit recent la vreo Școală normală.

Mulțumim instructorului de partid din

Dăbuleni, mulțumim proaspătului primar, mulțumim Dăbuleni, mare sat românesc și mare podgorie, în care o viță-de-vie se numește roșioară de nisipuri, iar alta Gil Dobrică.

ADRIAN PĂUNESCU

Craiova, 2 martie 1982. Pentru Lumină și Libertate

Cu nici un minut intîrziere, cu nici un minut în avans, la orele 18 fix, în Sala Sporturilor din Craiova a început sărbătoarea poeziei și muzicii tinere, Gala 500. După aprecierea poetului craiovean Petre Ivancu, în sală sînt 7 000 de spectatori, cu 3 000 mai mult decît la ultima manifestare cînd aceeași sală era numai arhiplină. Mai sînt totuși două locuri libere: pe tabela de scor, 14 000 de miini, peste 7 000 de glasuri, dacă le includem și pe cele ale echipei de televiziune, scandează și cîntă Pămîntul deocamdată (versuri de Adrian Păunescu), melodia de succes a celor 9 ani de activitate a cnaclului. La sectorul A bărbații își descheie nodurile de la cravate ca să-și poată întinde gîturile spre învățătorul Ion Hagiu, pe care nu-l copleșește înălțimea ci marea său talent, mai ales cînd interpretează melodia Căciula. Și probabil că aplauzele n-ar fi încetat dacă n-ar fi fost anunțat Arpad Domokoș cu Okenii lui Tudor, pe versuri de George Coșbuc. Ar fi trebuit să se deschidă poate ferestrele dacă n-ar fi înjeseale de tineri unduind în ritmul muzicii mereu minunatului George Nicolescu, ritm ce face ca îndemnul lui Ștefan Hrușcă :

„Sculați gazde nu dormiți, vremea e să vă treziți” - să nu slujească decît în a pune în evidență frumusețea unui glas încă parcimonios apreciat. Ceea ce nu se mai poate spune despre Adrian Ivanițchi, cu o fișă personală electrizantă, deși, credem noi, sala ar fi trebuit să se mai odihnească un pic ca să poată primi de la Mihail Stan pe de-a-ntregul vibrația marii sale pasiuni pentru poezie. A primit-o cu bis și disponibilitatea de a-l aplauda frenetic pe Ileana Calinovi, Vasile Mircea, Grupul 2 și 1/2, Lucian Bosoancă, Mihaela Popescu, învățătorul Gheorghe Man și elevule sale Irina și Valerica.

Elevii Liceului „Frații Buzești”, pe care fără un motiv anume îi bănuim a fi în sectorul B, trimit conducătorului cnaclului o scrisoare încheiată astfel: „Sinteți inima cnaclului, sinteți deci inima noastră”. Cu acuitatea-i cunoscută, poetul Adrian Păunescu înțelege aluzia și ușile Sălii Sporturilor se deschid și pentru celelalte sute de tineri care n-au mai găsit bilete. Ciudat, încă mai încep, poate fiind vorba de sute și nu de indivizi izolați și încep tocmai cînd Grupul T, o expresie în limba greacă, o expresie în același timp tandră și viguroasă, a mișcării folk-iste din Tîrgoviște reprezentată astă seară de asemenea de Grupul Chindia.

Mai bătrîn cu 9 ani, dar nu mai puțin talentat, Gil Ioniță a revenit în cnaclu nu numai pentru a urma fraților Chiriac din Vaslui („fiorul pur al spiritualității moldovene”) ci și pentru a culege meritul aplauze și a interpreta „A treia pace mondială”. Inspirat, Nicolae Enache susține la orgă cu acordurile Simfoniei a IX-a de Beethoven, sala ridicată în picioare scandînd Pace ! - un singur spectator găsește timp să scrie - „Astă seară - voi, miine - fotbalul și pe urmă Primăvara !”

Sala Sporturilor dansează în ritmul inconfundabilului George Nicolescu. „Sinteți nemaipomeniți !” e de părere în microfon ca să se facă auzit fiindcă, în picioare, 7 000 de spectatori plus echipa televiziunii cîntă împreună cu George Nicolescu „Viața noastră unde e ? / Viața noastră ce-ai făcut cu ea ?” Ritmul crește sacadat, spectacolul riscă să se transforme în excepțional susținut de Adrian Ivanițchi și urmat de întreaga sală: „Trăiască libertatea, / Trăiască România, / Trăiască Ceaușescu, Partidul și Poporul / Trăiască România / Trăiască tricolorul”. Nici chiar Adrian Păunescu nu mai reușește să intervină, nu mai intervin decît aplauzele între Eternitatea lui George Nicolescu, Amiază fierbinte a Grupului Continental și pauza în care se împart autografe și se face schimb de impresii fără nici un folos pentru cineva anume, se schimbă între ele impresiile plăcute și patetice, patetismul atîngînd apogeul cu Tudor Gheorghe care demonstrează că un actor mare poate fi iubit chiar și în orașul său natal.

Cronicarul face aici o pauză și își permite un respiro numai ca să se lasă pradă, ajutat de pana de curent din sală, sentimentului că Sorina Feier și Magdalena Finna ating inefabilul: „În seara asta mamă, lumea este a mea, / O lume de 20 de ani, / Privește mamă totul și taci nu întreba / E foarte simplu, este seara mea”. Tineri dau buzna, o buzna tandră însă, pe scena pe care apare acum Gil Dobrică. Între sală și interpret nu se mai interpune decît microfonul și faptul că Gil Dobrică, dansînd, are mai mult loc decît ceilalți, nu prea mult, marea spectatorilor acoperînd și o parte din scenă. Marea zicem intrucît luna atinge forța ei maximă. Este ora 0. Urcă o nouă stea: Vasile Șeicaru. România - Ungaria 24-19 la handbal și Ștefan Hrușcă reia steagurile sale albe cu mult mai și îndreptățit succes. Rudi Kleibel din Petroșani pare a-și face o specializare din a cînta la cumpăna zilelor. Ca să urce, Vasile Șeicaru are (deocamdată) nevoie de sprijinul lui Adrian Păunescu. Poetul recită și Vasile Șeicaru cîntă și nu numai el, ci întreaga sală, „Actorul”. Cîntă, acum, fără nici o prezentare Victor Socaciu (n-are nevoie), iubirea fără acte, Nu uita că ești român. Este ora 1, după miezul nopții. „A mai trecut o iarnă grea / Nu e nimic vom aștepta / Căci vine vara după ea”. Sala Sporturilor un fapt inedit, știe să pronunțe în șoaptă, murmurul erește și sună ca un legămint răspicat, ca să reizbucnească în Charlie Chaplin, cu hohot neinterzis, „O Charlie Chaplin tale-ne, prin lege dreptul de a fi hid”. Seara de muzică și poezie, după 7 ore, este în toată ei fierbinte, patetic și tandru. Pămîntul deocamdată este reînat de Mircea Vintilă despre care poetul Adrian Păunescu spune că este cel mai popular cîntăreț folk al generației sale. Și desigur, Miclul și, desigur, Bade Ioane.

Libertatea, spune poetul Adrian Păunescu, este dragostea noastră cea mai mare. Din interiorul acestei libertăți, din interiorul acestei răspunderi, să cîntăm în semn de omagiu pentru președintele nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, făuritorul României moderne, fără de care n-ar fi fost posibile nici cîntecele noastre de astă seară. „La mulți ani cu sănătate / Să vă dea viața tot ce doriți / Zile senine și fericire / La mulți ani să trăiți”.

NICOLAE CRISTACHE

(Ați citit cronicile: 498, 499, 500, 501, 502, 503).

La ora închiderii ediției la cererea copleșitoare a publicului la Craiova are loc un nou spectacol al „Galei Flacăra 500”. Despre el săptămîna viitoare.

Gala 500 - Un festival al muzicii tinere

Secvență de spectacol în distribuție cu Mircea Vintilă, Duce Bértzi, Alexandru Zărnescu, Arpad Domokos, Lotin Stănescu și marele laureat Flacăra '81 George Nicolescu

Pentru prima oară la Tirgoviște

Pentru prima dată în istoria sa, Cenuclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, a poposit în orașul de mare rezonanță istorică, dar și al unui prezent măreț, Tirgoviște. Iubitorii muzicii și poeziei de aici au venit în număr mare la întâlnirea cu membrii Cenuclului Flacăra și nu au avut ce regreta. Pentru că programul prezentat a entuziasmat pur și simplu pe toți tinerii tirgovișteni care au venit în Sala Sporturilor din localitate. Au fost prezente lucrările și numele noi ale cenuclului; programul a inclus marile poezii și cîntece lansate de cenuclul nostru în cei nouă ani de activitate. Seara a fost deschisă de Gil Ioniță cu „Din bătrîni” și cu un cîntec care urcă tot mai mult în tocul preferințelor publicului larg: „Lăsați-mă să merg pe bicicletă”. Primul recital al seriei l-a avut în primul plan pe cel de-al doilea Gil al cenuclului, Gil Dobrică. Un recital complex, al unui artist continental, Gil Dobrică, a coincis cu primul mare succes al seriei. Recitalul lui Gil Dobrică a cuprins șlagăre internaționale lansate în anii '80 și '81 de Kenny Rogers, John Denver, Eric Clapton și Charles Aznavour. Dar pînă la Gil Dobrică s-au mai produs trei dintre posibilități mari cîntăreți de miine: Arpad Domokos, Duce Bértzi și Ileana Calinovic. Ca o recunoaștere a valorii sale în cenuclul a debutat gruoul „Chindia”, grup constituit din Kurtubruz Marcel, Florin Badea și George Badea. El a cîntat cu succes în fața propriului lor public, „Gilceava” pe versuri populare și „Mihai” pe versuri de D. Bolintineanu. Exprimîndu-și părerea despre acest debut, actorul Mihail Stan a apreciat talentul și munca băieților din „Chindia” dar a atras, în același timp, atenția asupra unor influențe Phoenix (perioada „Mușur de fluter”). De altfel orașul Tirgoviște a mai fost re prezentat în spectacolul cenuclului de strălucitul Grup „T” condus de Lorin Stănescu cu talentul și vigoarea sa. Gruoul „T” revine în cenuclul după o absență de cîteva luni cu cel mai cunoscut cîntec al lor, „Radu de la Greci” la care s-au mai adăugat două cîntece în limba greacă, limba „paternă” a lui Lorin Stănescu. A urmat Marian Corjos, acest „giovani pericoloso sporgersi in opinci” care a reperat un mare succes prin umorul său direct și printr-o excepțională interpretare. Magistrul recitalului lui George Nicolescu, acest artist complet, a cărui participare în spectacolul nostru este una dintre cele mai generoase. George Nicolescu al cărui repertoriu este unul din cele mai bogate și diverse în muzica noastră tînă, incluzînd cîntecul popular dar și rock-ul, muzica ușoară dar și country-ul, romanța dar și șansoneta, a cucerit de la primul său

realizat de conducătorul cenuclului și Vasile Șeicaru. În sala acoperită de liniște, poetul Adrian Păunescu a dat glas uneia din cele mai mari poeme de dragoste din poezia contemporană: „Ultima scrisoare” de Mihai Beniuc. În continuare Vasile Șeicaru, înconjurat de toți membrii cenuclului, a emoționat întreaga asistență cu cîntecul „Imposibila nuntă” pe versurile poetului Adrian Păunescu. Al doilea moment a fost realizat de Mihail Stan care a recitat cutremurător „Mistretul cu colți de argint” de Ștefan Augustin Doinaș. Gruoul „Mesaj” din Craiova s-a integrat admirabil în programul cenuclului nostru. Numărul lor de mare spirit și umor a cucerit și aici, la Tirgoviște, simpatia întregii săli. Intenționat am lăsat la urmă grupul „Continental” ale cărui merite nu sînt doar artistice. Cu 48 de ore înaintea începerii acestui turneu, în momentul cînd din lipsa stațiilor turneul era compromis total, Nicolae Enache, Alexandru Zărnescu, Teodor Mazilu și Romeo Beianu au făcut tot ceea ce este omenește posibil, au împrumutat, au cumpărat difuzoare, stații de amplificare, stativ, microfoane etc. etc., asigurînd astfel sonorizarea de-a lungul întregului turneu al Galei Flacăra 500. Contribuția grupului „Continental” la realizarea momentelor muzicale ale cenuclului este una hotărîtoare. Practic sound-ul muzicii cenuclului s-a schimbat mult în bine odată cu cooptarea celor patru continențiali în rîndul membrilor Cenuclului Flacăra. Îmbogățită și profesionalizată, muzica tînă a renăscut în gustul publicului, a renăscut și are de-acum un cuvînt greu de spus în muzica anilor următori.

VICTOR SOCACIU

Început de gală

Întîmplarea de muzică și poezie a cenuclului nostru din seara de 26 februarie, la Ploiești, depășește cu mult orice închipuire. Ar fi trebuit să puteți fi acolo pentru a realiza întreaga imaginea acestui fascinant spectacol. A fost, în primul rînd, o reușită de public. Rezultatul comunicării prin artă, similar oricărui alt proces de comunicare, depinde în primul rînd de „acordul” realizat între artistul emițător și publicul receptor. În seara despre care vorbim, nu numai că acest acord s-a realizat întru totul, dar, printr-un act excepțional de dăruire și entuziasm competent, publicul de aici a stimulat exprimarea celor din scenă hotărînd aproape de unul singur întreg cursul întîmplării. Un public sensibil, cald, inteligent, activ și disciplinat, un public de nota 10. Spectacolul a fost, parca, un crescendo continuu, desigur paradoxal, toate momentele sale au avut aceeași greutate și profunzime. A deschis învățătorul Ion Hagiu, cel mai vîrstnic membru al cenuclului, dar care la ora aceea putea fi considerat și cel mai tînăr, dacă ne gîndim că prezența sa la Ploiești a ir

în erupție. S-a cîntat „Trăiască România” într-o atmosferă de-a dreptul incandescentă, așa cum eu unul nu l-am auzit niciodată. Li se explică oaspeților noștri semnificația gestului de ridicare a mîinii în „L” pe care îl fac cu atîta dragoste membrii cenuclului. Este pe loc adoptat și de mulți dintre ei. Gil Ioniță își prezintă cîntecul de identitate „Din bătrîni”. Se renunță la a se cînta „A treia pace mondială”, prea explicit pentru nevoile exprimării noastre, și se cîntă, astăzi cînd alții optează pentru rachete, „Lăsați-mă să merg pe bicicletă”. E nemiapomenit că ne putem adresa oaspeților noștri în limba vorbită, în spațiul dintre Carpați și Masea Neagră, că ideile nu ne sînt sterile, că le putem exprima astfel liber și în pace. Iar dacă ne vine să cîntăm și-n alte limbi, o facem pentru că așa vrem noi. Un exemplu imediat vine din partea celuiilalt Gil, Gil Dobrică.

Vă vorbeam de comuniunea extraordinară ce s-a realizat aici fără excepție în toate registrele. Iată un bilet venit din sală. „Credincioși precum un ciine / Stăm în sală pînă miine / Stăm în sală și un an / Doar să cînte... Adrian”. Răspunsul poetului a fost prompt: „Puteți sta și-un milion / Eu nu cînt că... sînt ațon”. Au cîntat însă Arpad Domokos și Duce Bértzi, două apariții de succes sigur. George Nicolescu oferă dovada largilor sale posibilități interpretative abordînd un repertoriu larg din care n-au lipsit cîntece populare, șlagăre internaționale în limbile spaniolă, italiană, franceză, engleză și compoziții proprii. Mircea Vintilă interpretează cîntecul celor mai multe sufragii „Pămîntul deocamdată”. Este momentul la care se anunță că datorită modului extraordinar în care se desfășoară spectacolul, pentru contribuția publicului la realizarea tuturor momentelor de pînă atunci, „Gala Flacăra 500” începe chiar în această seară aici, cu două spectacole înainte. Nimic contradictoriu în asta, de vreme ce un „spectacol Flacăra”, și mai ales unul ca acela în desfășurare, poate face cit trei! Victor Socaciu cîntă „Charlie Chaplin” după care oaspeții noștri, reprezentanții presei străine, se retrag. Sigur, aici ar fi fost interesant de știut ce impresii au plecat aceștia. Le-am lăsat însă puțînța de a le sedimenta în sufletele lor pentru a le face cunoscute aceluia de unde vin. Oricum, ele au fost cu totul favorabile, după spusele conducătorului cenuclului, poetul Adrian Păunescu, care mulțumește publicului pentru faptul că s-a constituit în postament al acestui triumf. reușind totodată să lumineze o față adevărată a României. Pentru această faptă de adevărat patriotim, acești minunați oameni primesc promisiunea ca membrii cenuclului să revină ori de cite ori ei vor avea nevoie de aceasta. Cîntecul „Criza de fond” în interpretarea lui Adrian Ivanițchi susține ideea dovedită că poezia trebuie să fie și previziune, atunci cînd pretinde a fi revoluționară. Versurile acestui cîntec, ca ale multor altora, poartă semnătura Adrian Păunescu. Tot Ivanițchi demonstrează, iată primul, că pentru un folkist adevărat ideea penetrantă, chiar dacă nu este vers, poate sluji stilului în care se exprimă arta sa („Rezervația de zimbri”). Merită, credem, să spunem cîteva cuvinte în plus despre acest cîntăreț pe „umerii” cărui s-au sprijinit nu o dată nevoile cenuclului. El este modest. El este sensibil. El compune muzică de calitate, transfigurînd idelle parca. El este folkist. El este ex-Sfinx. El este un suflet generos. El nu este, așa cum s-a afirmat uneori, antipatic. El este un artist serios. El este un spirit cultivat. El este simplu Adrian Ivanițchi, pe care-mi place să-l salut ca pe un prieten. Adrian Păunescu recită poemul scris de el însuși „Iubiți-vă pe tînurii”. Înregistrăm în continuare debutul lui Lucian Bosoacă, care este declarat nou membru al cenuclului. Mihail Stan,

spectacol la București. Să mai amintim în acest complex spectacol momentul de excepție susținut de Vasile Șeicaru, cîntînd „Imposibila nuntă”, în colaborare cu poetul Adrian Păunescu, care a recitat versuri de Serghei Esenin, Mihai Beniuc, precum și din creația proprie, într-un ansamblu unitar. Citim din sală următorul bilet rezumînd această seară unică: „Sîntem mai buni după această seară. Ne-am simțit singuri fără dumneavoastră. Vă mulțumim în numele tuturor celor vreedată singuri”.

CONSTANTIN DRAGOMIR

Giurgiu - „o dragoste la prima vedere”

Iată, așadar, că înainte de întîmplarea cu numărul 500 Cenuclul Flacăra se poate mîndri cu faptul că a străbătut toate județele țării, și asta printr-o manifestare excepțională la Giurgiu, capitala unui tînăr județ unde deschiderea spre cultură e un fapt împlinit, iar pentru Cenuclul Flacăra era aproape o datorie de a veni aici.

„A venit ea, Dunărea, la Giurgiu dărmitate niște ape mai mici”, spunea conducătorul cenuclului. Deoarece în cenuclul nu se cîntă cuvinte, ci realități, iar la Giurgiu o realitate e Dunărea, iar alta este Paul Tutungiu, originar din acele locuri, autorul versurilor cîntecului „Colindul Dunării”, unul din șlagărele muzicii tinere, compus și interpretat de Vasile Șeicaru, începem cu acest cîntec reluat de toată sala, care va cînta apoi pînă la miezul nopții, lăsîndu-ne de la început impresia că de-abia ne despărțisem de ei și nu că venim pentru prima dată aici.

Chiar dacă la Giurgiu Vasile Șeicaru a cîntat „numai” patru cîntece (pe lîngă cel amintit, Beatles, Pădurea și menajeria, Acorul), vom sublinia saltul remarcabil pe care l-a făcut el în ultima perioadă și asta prin talent și muncă, reușind să scrie în ultimele luni aproape zece cîntece, cîntece care i-au adus premiul de compoziție al cenuclului, primit de el și de alt compozitor remarcabil, Victor Socaciu.

Dar întîmplarea de la Giurgiu a cenuclului găzduită cu căldură de Teatrul „Ion Vasilescu”, directorul Marcel Săracu a avut numeroase momente deosebite.

A debutat la Giurgiu o fată frumoasă și talentată, Mihaela Popescu, din localitate, care a cîntat „Joc” (versuri - Ana Blandiana).

Cîțiva membrii al cenuclului au analizat succint valoarea Mihaelei Popescu-Giurgiu, comentariile fiind favorabile, dar munca de-abia acum începe.

Un moment deosebit a fost și fuzionarea pe scenă a grupurilor din Tirgoviște, „Grupul T” și „Chindia”, pentru a cînta împreună ceea ce pînă acum făceau separat. Această întrajutorare colegială e un fapt obișnuit în cenuclul, rare fiind momentele cînd un cîntăreț stă singur în fața microfonului.

George Nicolescu a avut un recital ca o enciclopedie muzicală. În premieră a cîntat „Rock de dragoste” (versuri Adrian Păunescu), Eternitate, Din bătrîni (Octavian Goga), Don't let me down (Lenon și Mc Carthney), Foale verde spic de piine, Ma vie c'est toi (Plastic Bertrand), Ca lumina ochilor (compoziție proprie, versuri - Adrian Păunescu). Toate interpretate excepțional. Nu credem că greșim

(Continuare pe pag. 23)